REVOLUŢIE SAU LOVITURĂ DE STAT

Col.(r) M. PÂRVULESCU

Deoarece s'a dovedit că în Decembrie 1989 majoritatea covârşitoare a populaţiei era, dacă nu predominant comunistă, în mod indiscutabil anticeauşistă, cei care au avut un rol în înlăturarea lui N. Ceauşescu, urmau oricum să se bucure de recunoştinţa poporului român. Dacă acţiunea lor avea să fie definită ca *"revoluţie"* sau ca *"lovitură de stat"*, nu ar trebui să aibă nici pentru ei şi nici pentru omul de rând, nici o importanţă, această catalogare având doar o raţiune de ordin istoric.

Se naşte de aceea întrebarea, de ce principalii protagonişti, de altfel bine cunoscuţi, ai acestui eveniment susţin cu înverşunare dar nu şi cu argumente, că la 22 Decembrie 1989 a avut loc o *"revoluţie"* şi devin deosebit de agresivi şi intoleranţi faţă de cei care au alte puncte de vedere?

Punând în discuţie, prin cele ce urmează, stabilirea prin definiţie a uneia sau a celeilalte denumiri, nu ne propunem să minimalizăm contribuţia celor implicaţi, dar nu şi în ceea ce îi priveşte pe impostori.

I.

Este uimitor faptul că analiştii politici, filologii, lingviştii şi istoricii, nu au ajuns după mai mult de un deceniu, deşi au asistat *"în direct"* la desfăşurarea evenimentului, la un punct de vedere comun în condiţiile în care ***detaliile ascunse*** şi ***necunoscute nu sunt determinante în această privinţă***. Folosind calea incontestabilă a definiţiei ca formă sintetică prin care ar fi urmat să fie folosită noţiunea cea mai potrivită şi mai lipsită de ambiguităţi, celor de mai sus le-ar fi fost deajuns câteva ore.

Potrivit înţelesului statornicit în lume, dar şi dicţionarelor de prestigiu, ***LOVITURA de STAT este o acţiune conspirativă, reuşită sau eşuată, având drept scop înlăturarea prin violenţă a unui şef de stat şi a regimului său politic.***

Ea are loc de regulă, în sediul (palatul), în care îşi desfăşoară activitatea şeful statului şi colaboratorii săi apropiaţi, motiv pentru care este denumită, (vezi Larousse), *"lovitură de palat"*.

Potrivit aceloraşi surse, ***REVOLUŢIA este o lovitură de stat la care participă la luptă, alături de conspiratori şi de forţele militare şi poliţieneşti*** (care li s'au alăturat) ***şi segmente ale populaţiei înarmate, pentru anihilarea prin violenţă a forţelor militare şi poliţieneşti loiale şefului de stat şi regimului său.***

Aflat sub pază neîntreruptă şi nemijlocită (la vedere) şi sub protecţia armatei, poliţiei şi serviciilor secrete, şeful de stat nu poate fi nici măcar contactat şi cu atât mai puţin înlăturat fără o ***pregătire prealabilă. Faptul că "revoluţia"***, (dacă va avea loc) ***este precedată de o "punere la cale", adică de stabilirea unui plan şi prin consecinţă condiţionată de existenţa unui grup conspirativ, explică raţiunea pentru care acţiunea este organizată şi declanşată ca lovitură de stat.*** Caracterul subversiv previne deconspirarea *"punerii la cale"* şi riscul în acest fel, a dejucării unei astfel de tentative. Oriunde şi în orice împrejurări, ***este imperios necesară prezenţa printre conspiratori a unor persoane apropiate şefului de stat,*** care prin funcţiile cu drept de decizie şi de comandă, să

Continuare în pag. 4

ISSN
0705-8365

Preţul unui abonament anual:
40 $ / 50 EURO

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 30 Nr. 322 - FEBRUARIE 2004 PUBLICAŢIE LUNARĂ EDITOR: GEORGE BĂLAŞU

CIRCULAŢIE ÎN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, GERMANIA, GRECIA, FRANŢA, ISRAEL, ITALIA, IUGOSLAVIA, OLANDA, ROMÂNIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, UNGARIA, NOUA ZELANDA

MEMORIA ŞI MAFIOCRAŢIA

Eugen BÂRSAN

Întrebarea este, unde se află România cu neocomuniştii ei? Care o ţin şi o ţin înainte, lăsându-i în ruşine pe opoziţionişti. Ce bine ar fi dacă ar fi să fie pe dimpotrivă. Dar uite că nu este aşa. Pentrucă, parcă a fost lăsat cu un blestem, conceput şi direcţionat de Lenin prin cuvintele: Noi proştii âştia, care suntem noi, *"le vom mânca coliva"* tolomacilor (adică oamenilor cumsecade şi deştepţi) care ne stau în cale. Aşa s'a întâmplat. Şi aşa s'a ajuns la mafiocraţia în care se află acum România.

Şi nu-i de mirare. Căci intelectualii în general şi scriitorii în special, indiferent de generaţiile care s'au succedat din 1944, au fost fie total anihilaţi, fie cooptaţi. După ce au fost despersonalizaţi şi complet supuşi regimului mafiocratic. Dar mafiocraţia-neocomunistă mai include şi politica de scoatere din memorie a crimelor şi fărădelegilor peceriste de mai ieri. Acestea trebue să se uite. Să nu se mai vorbească de ele.

Da! A trecut timpul şi parcă, în realitate, el nici nu ar mai exista. Dar memoria nu poate fi nici anihilată şi nici ştearsă. Căci ea este memoria pereţilor din celule şi ziduri de închisori, stropite cu sânge. Ea este în fond memoria pământului în care au fost aruncaţi, în gropi comune, cei ucişi. Ea mai este şi memoria istoriei, din care nimic nu piere, chiar dacă trec decenii, secole şi milenii. Iar privind şi mai departe, în memoria lui Dumnezeu nu se poate uita nimic. Trecutul explică prezentul. Şi prezentul determină viitorul.

Persistenta opunere a neocomuniştilor contra *"memoriei"* trecutului, a reuşit o uriaşă performanţă, fără ca Românul să-şi dea seama. Fiindcă el are o capacitate de adaptare care este dincolo de posibilităţile de gândire. De aceea el s'a înjugat şi la plugul comunist şi la plugul neocomunist. Lăsându-se astfel condus de *"morile de vânt"*. Lipsa de busolă politico-naţională şi morală este în stare să deruteze uşor largi segmente ale societăţii.

O atare derutare a dus la o Românie falită, din toate punctele de vedere, între care şi la inevitabilul: simţirea amarnică, pe propria piele, a mafiodemocraţiei.

Continuare în pagina 3

PSD ŞI CONTROLUL SOCIETĂŢII ROMÂNEŞTI

Andrei BĂDIN

Conform ultimului sondaj al Societăţii Academice din România, partidul de guvernământ, PSD controlează puternic societatea românească. Datele sunt îngrijorătoare: PSD a reuşit să controleze mass-media, să supună jumătate din membrii altor partide, să îşi subordoneze Justiţia. Practic, în acest moment se poate spune că PSD nu trebue să mai fure la vot, ci poate să obţină un scor bunicel numai articulând pârghiile de control pe care le deţine în societatea românească.

Mediul rural, fieful foştilor comunişti

Şi în analiza Societăţii Academice, dar şi în cele făcute de observatorii independenţi, este clar un lucru. Chiar dacă şi-a subordonat o parte din societatea românească, PSD nu reuşeşte să se impună în zonele urbane, fieful său fiind în continuare mediul rural, unde trăieşte aproape jumătate din populaţie. Explicaţia este simplă. La sate, mentalităţile au rămas cam aceleaşi dela începutul anilor '90, când FSN-ul lui Ion Ilici Iliescu a manipulat opinia publică cu lozinci celebre anti occidentale. Ţăranul român, dezinformat şi îmbătat cu apă rece prin sloganuri, potrivit cărora o va duce mai bine cu PSD, votează deoarece nu are alternative. Nu poate analiza opiniile presei independente, iar ceea ce vede la televizor este mult prea puţin pentru a-i schimba opiniile. Nu în ultimul rând, percepţiile din mediul rural se datorează şi educaţiei, în general minime. La aceasta se adaugă sărăcia.

PSD are însă o problemă în mediul rural. Negocierile cu Uniunea Europeană pentru visata aderare din 2007 s'ar putea să aducă prejudicii importante ţăranilor, care vor fi nevoiţi să-şi schimbe stilul de viaţă. Acesta s'ar putea să fie momentul când această pătură săracă, fără educaţie, dar majoritară, ar putea să-şi spună cuvântul. Există, fără îndoială, şi aici un risc important. Posibilitatea ca această pătură socială să se orienteze spre forţe politice demagogice, ultranaţionaliste.

Schimbarea încetă

Fostul lider comunist - Silviu Brucan - spunea la începutul anilor '90, într'o declaraţie publicată de cotidianul britanic *The Independent*, că pentru ca România să se orienteze spre democraţie şi economie de piaţă vor trebui să treacă 20 de ani. Analizând acum la rece declaraţia liderului comunist convertit la democraţie, putem spune că s'ar putea ca previziunea să nu fie foarte departe de adevăr. Brucan ştia cum în cei 50 de ani de comunism Românii au fost practic schimbaţi, dându-li-se alte repere pe care, în timp, şi le-au asumat. Acest balast moral a fost principalul lucru care a oprit revenirea la normal după Decembrie 1989.

Concomitent, revenirea la normalitate nu a putut deveni efectivă deoarece propaganda criptocomunistă a lucrat aşa cum ştia. Iar oamenii au fost uşor de manipulat, mai ales după cei 50 de ani de comunism. În ultimul timp s'a putut vedea că în mediul urban această percepţie s'a schimbat. Este, de fapt, o realitate în acest moment că percepţia opiniei publice la oraşe schimbat faţă de PSD. Iar dacă alegerile ar avea loc numai la oraşe PSD ar pierde. De aceea partidele ar trebui să ia în serios mediul rural care devine cheia câştigării alegerilor. Prin educarea ţăranilor, prin prezentarea de proiecte concrete prin care satul românesc ar putea fi adus în secolul 21, ţăranul român ar putea redeveni ca în perioada interbelică un factor al prosperităţii. Nu în ultimul rând prin redesenarea celulelor de bază ale satului românesc tradiţional.

14 ani pierduţi degeaba

România trebue să treacă un test nu numai pentru sine, dar mai ales pentru viitor. Păstrarea satului românesc în actuala stare va face nu numai ca lucrurile să stea pe loc, ci mai ales să oprească dezvoltarea unei părţi importante a societăţii româneşti într'o stare a sindromului pavlovian. Ca şi în reclamele cu Coca Cola, ţăranul român este mulţumit cu ceea ce îi oferă PSD, neştiind că merită mai mult. Că, de fapt, premisa este să trăiască nomal. Dar orizontul blocat de regimul comunist se menţine perfect în mediul rural, acolo unde ţăranul nu ştie şi nu îşi imaginează măcar că ar putea trăi într'o altă lume. În mod evident, societatea românească, după 14 ani în care evoluţia pozitivă a fost parţială, are nevoie de o schimbare. În mod normal, aceasta ar trebui să fie inevitabilă. Numai că structurile paralizate de PSD încearcă să ţină România în blocaj, deoarece numai astfel poate rămâne la Putere. Dacă mentalităţile Românului s'ar schimba în mediul rural, nu se ştie dacă partidul lui Iliescu şi Năstase ar putea să-şi păstreze Puterea.

Continuare în pag. 3

pag. 3
CLOROFORMUL FESTIV
Viorel PALTIN

COMISARII MILIARDARI
Dan BITU
pag. 6

POETUL CREŞTIN VASILE POSTEUCĂ
Sergiu GROSSU
pag. 10

pag.13 & 15
JURNALE FERMECĂTOARE
M.S.DERDENA

BASARABIA ROMÂNEASCĂ
pag. 16

pag. 20 & 21
ŞTIRI DIN ŢARĂ
Andrei BĂDIN

editorial

PROBLEME MORALE ACTUALE

Dezastrul de azi al societăţii româneşti se datorează haosului moral, intelectual şi social, pe toate planurile. Statul actual are o structură oligarhică, fără legitimitate juridică, bazat pe puterea unică a unui singur partid, care desconsideră orice fel de opoziţie, în cadrul Parlamentului care este - în ultimă instanţă - un circ politic penibil de oameni certăreţi, nepregătiţi şi fără nici un ataşament faţă de popor.

Guvernul, în totalitatea lui, nu are capacitatea de a conduce ţara noastră, care abia a ieşit din *"iobăgia comunistă"* şi a *"culturii proletare"*. România este văduvită de o elită politică. Cei din guvernul de azi nici măcar nu ştiu ce reprezintă această noţiune, deoarece nu au virtuţile morale tradiţionale ale naţiunii noastre. Dovada cea mai evidentă este că, după Decembrie 1989, când au fost alungate vârfurile haitei proletarilor care au distrus structurile identităţii naţionale şi sociale ale naţiunii române, Ţara nu s'a putut reface din cauza prezenţei necontenite în viaţa politică a rămăşiţelor comuniste, a neonomenclaturiştilor, împiedicând ieşirea la suprafaţă a personalităţilor morale şi pregătite profesional, în toate domeniile sociale şi politice. Au fost avansate şi promovate numai elemente nepregătite, provenite din reziduurile dictaturii de ocupaţie comunistă.

Care este ideologia PSD-ului, şi de ce a fost admis în Internaţionala Socialistă? Realităţile naţionale nu au nici un fel de tangenţă cu socialismul, nu a avut nici în trecut, şi, nici nu va avea nevoie de socialism în viitor. Pe pământul naţional nu există nici un fel de îndemn pentru cultivarea unui socialism, cuvânt şi doctrină străină de tradiţiile româneşti. PSD-ul este un partid de adunătură şi nu de asociere a unor categorii care să reprezinte starea socială a societăţii naţionale. Formele iniţiale ale PSD au fost o înjghebare nebuloasă, pur şi simplu circumstanţială. La începutul anevoios, lipsit de o ideologie, sau doctrină închegată, s'au comasat rămăşiţele defunctului partid comunist, sfidând ţara care aştepta ieşirea la suprafaţă a celor care au supravieţuit genocidului naţional şi cultural al Ţării.

PSD, care se vrea *"social-democrat"* este o ficţiune, un non-sens. Nu are nici o relaţie cu poporul român şi nici cu democraţia. Este un partid care a instaurat o guvernare de partid, cu o batjocură de democraţie.

Actualele cadre neo-nomenclaturiste, fără sentimente naţionale de ataşament total la destinul neamului românesc, nu dispun de personalităţi pregătite, nici profesional, nici moral.

Datorită inepţiilor guvernamentale, astăzi ţara se găseşte într'o stare de confuzie, când se afirmă de către oficiali iresponsabili că *"tineretul trebue să înţeleagă ca social-democraţia duce spre integrarea în structurile Uniunii Europene"*. Adică, impropriu şi ilegal, PSD se identifică cu ţara întreagă, şi impune tineretului, în numele ţării, să acţioneze în favoarea ideilor politice ale PSD, nu ale Ţării.

Confuzia este evidentă, un PSD egal ca partid cu poporul român, pe care pretinde că-l conduce.

Recent, cu ocazia zilei de 24 Ianuarie, ziua Unirii Principatelor Moldova şi Muntenia, Preşedintele Iliescu a făcut un apel la solidaritatea naţională, pentru a asigura unitatea poporului român în viitor. Face acest apel mai ales fiind vorba de anul Alegerilor Generale, şi, desigur îndeamnă la un vot în favoarea PSD-ului. Acest lucru este ciudat, pentrucă socialismul care descinde din marxismul fostului partid comunist, nu a realizat nimic bun şi valabil pentru naţiunea română până astăzi.

PSD s'a încadrat în Internaţionala Socialistă, care nu are nimic comun cu România, după cum n'a avut nici Cominformul sau Kominternul de altă dată. Iliescu, Năstase, Cozmâncă, sau Mitrea uită oare cât rău a făcut partidul comunist *"din România"*, în perioada de 50 de ani, în care a distrus toate tradiţiile, structurile culturale şi spirituale, ca şi instituţiile statale, create de naţiunea română de-a lungul veacurilor de fiinţare istorică?

Şi trebue aici să nu uităm nici *"genocidul naţional"* săvârşit asupra Românilor. După eşecul comunismului, care a fost prima tentativă de lichidare a existenţei noastre naţionale, rămăşiţele comuniste instalate la guvernarea Ţării, în postura nefirească de *"conducători"*, ne cer nouă, celor care am suferit în perioada de tragedie şi teroare la nivel naţional, să ne solidarizăm cu ei, la un nou efort al lor, alături de Internaţionala Socialistă, străină total de idealurile româneşti.

Asta înseamnă o lipsă de respect, de omenie şi de bun simţ. Noi respingem solicitarea lor şi vom continua lupta noastră împotriva tuturor acelora care au distrus statul românesc de drept şi au instaurat, prin manevre de tip sovietic, o guvernare anti-românească.

Mai adaug un amănunt esenţial, care accentuează adevărata faţă a foştilor comunişti. Până la căderea lui Ceauşescu, partidul comunist din România a făcut tot ce a putut ca să destrame unitatea Românilor din Exil, care au luptat cu hotătrire şi din toate puterile, pentru a înlătura regimul comunist din Ţară. Au trimis iscoade, agenţi şi tot felul de otrepe ale societăţii româneşti, ca să distrugă unitatea puternică a Exilului Românesc, şi n'au reuşit niciodată.

Căci, până la urmă, Exilul Românesc a fost o forţă puternică şi care, împreună cu Rezistenţa din Ţară, au contribuit, prin intervenţia decisivă a Americii, la lichidarea tuturor temniţelor din România.

Aşa va fi şi în viitor!

George BĂLAŞU

MONSTRUOASA COALIŢIE PSD-PRM ESTE DE NEÎNFRÂNT

Andrei Iustin HOSSU

Fiindu-mi proprie şi mie deviza lui Caragiale: *"Simţ enorm şi văz monstruos"*, şi eu *"văz monstruos"* rezultatele alegerilor parlamentare şi prezidenţiale dela finele anului 2004. Judecând cu cap britanic şi privind cu ochi scrutător, starea de fapt se prezintă astfel:

1. După câştigarea cu o majoritate zdrobitoare a rușinoaselor alegeri din 20 Mai 1990 (Iliescu 85%, FSN 67%), FSN a reactivat două partide de extracţie pestiienţială comunistă şi securistă: PSM (comunist) şi PRM (securist). Neintrând în Parlament după alegerile din 1996, PSM şi-a încetat rolul şi s'a topit, prin majoritatea activiştilor lui, în PDSR, rebotezat acum PSD. PRM şi-a mărit îngrijorător sufragiile populaţiei majoritare îndobitocite şi mizere, printr'o propagandă primitivă, şovină şi fals-naţionalistă, antioccidentală în general şi anti-SUA în special, ajungând la ora asta la circa 20% din sufragiile virtuale. Sperietorile C.V. Tudor şi PRM le sunt vitale ca pâinea caldă lui Iliescu, Năstase şi PSD. De ce? În vreme ce PSD - cu atât mai mult cu cât a fost primit recent în Internaţionala Socialistă - joacă cartea europeană şi euroatlantică, PRM şi-a întabulat cartea naţionalistă (mai precis: fals-naţionalistă). De aici, în dreaptă consecinţă, monstruoasa lor coaliţie care va dura cât va dura mizeria morală şi materială a majorităţii populaţiei româneşti. PSD este stânga; PRM este extrema stângă. *"Unde e Stânga la putere, e haos; unde e Dreapta la putere, e ordine!"* - afirma sentenţios - apodictic, în stilul său inimitabil, Petre Ţuţea.

2. S'a *"schimbat la faţă"* Iliescu, devenind din comunist - democrat şi din ***homo sovieticus*** - proamerican? Da' de unde! Este acelaşi bolşevic îmbătrânit în rele, *"bătrân leninist"*, cum l-a diagnosticat de curând marele disident antisovietic Vladimir Bukovski.

3. S'a *"schimbat la faţă"* C.V. Tudor, devenind din antisemit - filosemit şi din sperietoare lătrătoare - mieluşel blând? Da' de unde! Este acelaşi circar, însă foarte periculos, fiindcă ştie să îşi facă propagandă electorală, eficientă, cumulând masive voturi pentru el şi partidul său.

4. În încheiere, îmi îngădui să fac aceste sumbre pronosticuri electorale:

Pe locul întâi se va situa PSD, cu o majoritate relativă de voturi, va forma iar guvernul, având susţinere parlamentară din partea UDMR şi a PRM.

Pe locul doi se va situa PRM.

Pe locul trei se va situa alianţa PNL-PD (su sigla electorală ADA - Alianţa Dreptate şi Adevăr).

Pe locul patru se va situa UDMR.

PNŢCD nu va intra în Parlament, din trei cauze: 1. unii dintre cei care au dăunat imaginii partidului în timpul guvernării dintre 1997-2000 se mai află în structurile de conducere ale partidului, dăunând în continuare imaginii acestuia; 2. nu ştie să îşi facă propagandă electorală; 3. o mare parte din voturi îi vor fi înghiţite de către Acţiunea Populară a lui Constantinescu - Lupu, care, acţionând potrivit josnicului proverb românesc *"Să moară capra vecinului"*, va determina ca nici unul dintre aceste partide creştin-democrate să nu intre în Parlament.

Alegerile prezidenţiale le va câştiga Năstase, după ce în turul doi se va *"confrunta"* (auzi, vorbă, vezi Doamne!) cu amicul său uman şi politic C.V. Tudor (pe care îl apreciază ca *"un ins cultivat"*; da, mai ales de cultură put amândoi!).

Voi fi cel mai fericit cetăţean (= om liber) din România dacă pronosticurile mele vor fi dezminţite de rezultatele alegerilor parlamentare şi prezidenţiale din Decembrie 2004.

ALEGERILE ŞI SERVICIILE SECRETE

Ileana BIDIAN

Recent, ministrul Agriculturii, Ilie Sârbu, a fost victima unui accident în cursul unei partide de vânătoare la care au participat primul ministru şi şefii serviciilor secrete din România. Componenţa echipei şi faptul că episodul a fost ţinut secret mai multe zile de-a rândul a declanşat însă o mulţime de speculaţii.

Se cunsoc acum mai multe amănunte ale acestui episod dramatic şi hilar deopotrivă. Partea medicală este însă mai puţin interesantă. Ceea ce trebuia, se pare, să fie ţinut departe de ochii opiniei publice era componenţa echipei care s'a întrunit la acea vânătoare şi desigur scopurile acelei reuniuni informale.

După Crăciun, Primul ministru Adrian Năstase, directorul SRI, directorul SIE şi consilierul pe probleme de securitate al Preşedintelui Iliescu, Ioan Talpeş, au participat la o vânătoare împreună cu alţi demnitari, printre care şi nefericita victimă Ilie Sârbu. Întrunirea acestor persoane nu seamănă cu o reuniune mondenă şi nici cu una a unui club vânătoresc, ceea ce ridică imediat semne de întrebare privind natura şi rostul ei.

Fostul consilier al Preşedintelui Iliescu, Iosif Boda, nu a ezitat să deconspire ceea ce în opinia sa ar fi un preambul al campaniei electorale a candidatului Adrian Năstase, comentează pe această temă postul de radio german *Deutsche Welle*.

După părerea lui Boda, care a stat o vreme în anturajul Puterii, cunoscându-i deopotrivă farmecul şi otrava, Adrian Năstase ar încerca acum să-şi asigure neutralitatea serviciilor secrete în viitoarea campanie electorală. Neutralitatea unora şi sprijinul altora, pentrucă, după toate aparenţele, în serviciile secrete există orientări diferite. De altfel, chiar primul ministru spunea o dată că unii au tentaţia de a juca la două capete, ceea ce a vrut să spună că sunt înclinaţi să facă servicii mai multor partide sau candidaţi deodată.

Primul ministru a explicat ulterior că s'a referit nu la situaţia de astăzi, ci la situaţia din 1996, când serviciile secrete vor fi oferit candidatului Emil Constantinescu informaţii foarte preţioase. Cum au fost de pildă cele despre încălcarea embargoului impus Iugoslaviei. Sau, poate şi altele. Fostul consilier politic al Preşedintelui Iliescu spune de fapt că serviciile secrete din România au jucat şi probabil că vor mai juca un rol important în alegeri. Asta este de fapt afirmaţia cea mai importantă şi cea mai încarcată de gravitate.

Nu avem dovezi că Iosif Boda ar avea dreptate, dar există mai multe elemente care vin în sprijinul său. De pildă, insistenţa pe care a depus-o ani la rând primul ministru de a-şi crea puncte de sprijin în serviciile secrete şi predilecţia de a-şi angaja consilieri din rândul foştilor ofiţeri de informaţii. Dar nu în ultimul rând, opoziţia pe care a exprimat-o public şi explicit, cel puţin în două rânduri, la deconspirarea fostei poliţii politice. În sfârşit, episodul dela vânătoarea, despre care nu am fi aflat absolut nimic fără accidentarea ministrului Agriculturii, adaugă la cele de mai înainte o suspiciune în plus.

V'aţi plătit abonamentul la "CUVÂNTUL ROMÂNESC"?

AVIZ IMPORTANT

Persoanele care doresc să plătească abonamentul la ziarul "Cuvântul Românesc" în lei, pot depune banii în valută naţională la contul Fundaţiei Culturale "Cuvântul Românesc": 2511.1 - 10297.1 / Rol B.C.R., Fil. Sect. 6, Bucureşti, anunţând în acelaşi timp şi secretariatul fundaţiei la adresa:

Oficiul Poştal nr.23. C.P. Nr.9, Sector 6, Bucureşti

CUVÂNTUL ROMÂNESC
The Romanian Voice / La Voix Roumaine
ISSN 0705-8385
Redacţia şi Administraţia:
P.O.BOX 78010
WESTCLIFFE POSTAL OUTLET
HAMILTON, ONTARIO
CANADA
L9C 7N5
TELEFON: (905) 387-1832
FAX: (905) 388-4651

CUPON DE ABONAMENT

COMPLETAŢI CU LITERE DE TIPAR

☐ NOU ☐ REÎNNOIRE

NUMELE DE FAMILIE.....

PRENUMELE.....

STRADA/ Nr. .....

ORAŞUL.....STATUL/PROVINCIA.....

CODUL POŞTAL.....ŢARA.....

PREŢUL ABONAMENTULUI ANUAL:

PESTE $ 100 ABONAMENT DE SUSŢINERE
$ 50 ABONAMENT INSTITUŢIONAL
$ 40 ABONAMENT INDIVIDUAL (TOATE ŢĂRILE)

2004 - AN ELECTORAL

- II -

Mihaela MOISIN

Mai sunt numai patru luni până la alegerile locale şi nouă luni până la cele parlamentare din România. Campania electorală este în plină desfăşurare.

Paginile ziarelor sunt umplute însă doar de cele două partide protagoniste, care se înjură reciproc, dar care, în final, se vor pupa în Piaţa Independenţei, conducând ţara spre dezastru ca şi până acum: PSD şi PRM.

În timp ce PSD domină localităţile rurale ale ţării, fiind oarecum sigur de izbândă, PRM, mai agresiv ca oricând, ţinteşte mica comunitate evreiască, care, acceptându-l, i-ar putea deschide drumul spre comunitatea europeană şi mai departe; pornind dela schimbarea imaginii personale, precum şi a partidului pe care îl conduce, Vadim Tudor şi-a ambalat motorul şi ca o maşină fără frâne, accelerează spre triumf.

In cadrul doritei schimbări, Vadim Tudor a recurs la cea mai neaşteptată strategie, aceea de a-şi cere iertare mai întâi dela Evreii pe care i-a blagoslovit cu invective timp de peste 10 ani, la ridicarea şi dezvelirea bustului lui Yitzhack Rabin la Braşov, hotărînd mai apoi că cea mai sigură campanie electorală i-o poate face numai un Evreu.

Ca atare, Vadim l-a invitat pe Eyal Arad la Bucureşti, pentru semnarea unui contract de coordonare a campaniei sale electorale.

Agresivitatea lui Vadim însă acaparează pentru moment media, umbrind în oarecare măsură PSD-ul.

În ce-l priveşte pe acesta din urmă, este şi el într'o continuă schimbare. Parlamentarii PSD s'au adunat la Sinaia, pentru primenire şi *"meditaţie"* înainte de alegeri. Cadrul regal în care se desfăşoară lucrările dela castelul Peleş, îi face pe PSD-işti să se simtă importanţi, să-şi dea seama de responsabilitatea pe care o au ei azi, şi de-acum înainte, faţă de ţara pe care au jefuit-o. Şi PSD-ul doreşte să-şi schimbe imaginea, tot înainte de alegeri, pentru a-i convinge pe alegători din nou de bunele sale intenţii.

Nu-i va fi uşor, când în curând va începe greva minerilor, foştii prieteni (şi poate actuali?) ai Preşedintelui Ion Iliescu.

PSD-ul are însă şi probleme: tocmai în acest an trebue să facă reformele necesare intrării în NATO şi în Uniunea Europeană, când minerii s'au hotărît să intre în grevă; trebue să-i mintă pe ţărani, marea sa masă de electorat, care vor fi cei mai afectaţi de necesarele reforme; apoi, sperietoarea Vadim, care stă în coasta PSD, şi mai apoi şi D-na Lia Roberts, despre care Adrian Năstase nu înţelege de ce trebue să vină tocmai din America pentru a candida la preşedinţia României, când din cele 22 de milioane de Români locali oricând poate să se ridice un adevărat conducător de ţară (*poate*, oare?).

În plus, în timp ce Ion Iliescu care, personal, a avut timp să-şi schimbe imaginea în ultimii ani, aparând în ochii Occidentului ca un adevărat adept al NATO, al aderării la Uniunea Europeană şi al războiului Statelor Unite în Irak, Adrian Năstase este un fel de anonim. Dar Ion Iliescu nu mai poate candida la preşedinţia ţării.

Tocmai de aceea, PSD şi-a început adevărata campanie electorală prin sondaje care îl arată câştigător şi în acest an electoral, manipulând astfel opinia publică. Deşi în urma sondajelor IMAS, PSD ar putea obţine doar 47,8%, cele 6% ale UDMR l-ar ajuta să formeze noul guvern. Alianţa PD-PNL ar obţine doar 27,3%, iar PRM 14,3%.

Mai puţin agresivă, alianţa PD-PNL se complace în situaţia de competiţie, în acelaşi timp neoferind alegătorului o strategie coerentă şi unitară, atrage atenţia Societatea Academică Română, în urma analizei evoluţiei campaniei electorale 2004. *"Alianţa D.A. îşi poate îmbunătăţi performanţele dacă promovează o altfel de strategie, cu renunţarea la candidaţi separaţi pentru alegerile locale şi constituirea unui guvern alternativ credibil care să fie prezentat publicului dinainte. Dacă nu face aceste lucruri, suspiciunea generală va fi ca lupta internă, pentru poziţii, la fel ca în cazul CDR..."* SAR arată de asemenea că *"în anumite zone afectate de sărăcie, PRM ar putea obţine rezultate mai bune ca în 2000, mai ales acolo unde PD şi PNL vor veni cu candidaţi separaţi"*, citează *România Liberă*.

Citâm din *"Apel românesc"* venit din partea FROM, *"În România, democraţia şi libertatea sunt în pericol!"*: *"Alianţa contra-naturii PNL-PD nu poate oferi o alternativă credibilă în faţa hegemoniei PSD-PRM"*... *"Din disperarea de a vedea compromise şansele ţării noastre de a fi recunoscută cu demnitate, printre naţiunile civilizate ale planetei, în faţa riscului de a vedea familiile noastre condamnate la frig, sărăcie şi întuneric spiritual perpetuu, ne-am unit forţele, în jurul Preşedintelui Victor Ciorbea şi al D-nei Ştefana Bianu, preşedinta Consiliului Românilor de Pretutindeni, pentru a da viaţă unui proiect strategic de campanie electorală, pentru a crea o reţea de opinie..."* Este binevenit acest apel şi aşteptăm să vedem PNŢCD mai agresiv în această campanie electroală, în care agresivitatea poate fi cheia succesului.

CLOFORMUL FESTIV

Viorel PALTIN

Sub noua republică democratică de după prăbuşirea comunismului, 1 Decembrie a fost declarată Ziua noastră naţională, lucru ce ne-a făcut să *"uităm"* de 23 August şi de defilările la care am luat parte duşi cu arcanul, pentru a sărbători, de fapt, înrobirea ţării şi a noastră şi sfârtecarea pământului românesc. 1 Decembrie, ca sărbătoare plenară, ne-a cerut să uităm şi de 10 Mai, ca zi naţională, pe care au cinstit-o în mod tradiţional părinţii şi bunicii noştri, care au ţesut ţărăneşte în război tricolorul, în acordurile Imnului Regal.

Într'adevăr, cine ar putea contesta preeminenţa, importanţa incomparabilă a lui 1 Decembrie? Ea nu trebuia să fie pentru noi *"una dintre sărbători"*, ci sărbătoarea însăşi. Fie, deci, aşa! - îşi vor fi zis toţi Românii. Din nefericire, sărbătorile naţionale constituie şi un excelent prilej pentru politicieni de a mai amorţi spiritele, înnecându-le în euforia petrecerii, fiind cele mai bune ocazii de promovare a unui populism gregar, libidinos şi greţos, care se serveşte cu mititei, sărmăluţe, bere şi bardace cu vin. Vorba ceea: *"Trăiască România Mare, noi am făcut-o, noi o bem!"*

Nu-mi pasă că petrecem, dimpotrivă: *"Fiarbă vinu'n cupe..."* Şi iarăşi vorba unuia cu adevărat deştept - Pamfil Şeicaru, în cu totul alt context - Îl parafrazez: *"Păi dacă nu noi, cine şi dacă nu acum, când...?"* Ştiu că a fost Luni la Alba Iulia petrecere mare, defilare militară şi dacă îmi pare rău de ceva e că nu am defilat şi noi acolo cu rachete şi bombe termonucleare, cu gaz sarin, tancuri Sherman şi avioane de vânătoare F-16-17-18-19, ci doar cu un biet B-52, bun şi ăla!, aşa ca să le treacă pofta unora să mai zică: *"Dacă noi vrem, cu Armata a 14-a, în 10 ore suntem la Bucureşti..."* - Ei, hai, ia să nu mai *"vreţi"*, când aţi vedea tunurile NATO proptite la Nistru în poarta voastră! Să reflectăm însă asupra a ce am sărbătorit Luni la Alba Iulia, de Ziua noastră naţională. În primul rând - proxima noastră aderare, previzibilă, promisă, la Alianţa Nord Atlantică şi sângele vărsat de căţiva dintre pruncii noştri prin hârtoapele, pe dealurile, munţii, peşterile şi găurile negre din Afganistan, apoi faptele de arme trecute şi actuale din Bosnia, Kosovo şi din Irak... Ce însă nu am fi putut sărbători - şi trebue s'o spunem! - este că ne situăm pe primul loc în Europa la sărăcie, sifilis, SIDA - la frig şi foame -, la injustiţie şi corupţie, birocraţie administrativă, economie păguboasă şi atâtea alte rele...

A fost acolo, cu ţuică, bere, vin şi mâncăruri tradiţionale, un amplu festin al săracilor, că n'au venit la pomană cei foarte puţini îmbogăţiţi prin jefuirea avuţiei ţării. Lor nu le trebue mâncarea şi băutura pe gratis că-şi iau ce vor şi cât vor, dar dacă cumva totuşi s'au rătăcit peacolo, au băut şi au mâncat în silă, spre a vedea ce gust are cloroformul cu care actualii guvernanţi anesteziază poporul în momente de sărbătoare... naţională preelectorală. Ei sunt imuni la astfel de *"anestezice"*, bune doar pentru mase, care deţin grosul voturilor.

Ceea ce iarăşi nu se putea nicicum sărbători la Alba Iulia sunt insuccesele răsunătoare ale actualei politici externe a României, care au făcut ca singura ţară care mai suferă consecinţele celui de-al Doilea Război Mondial în calitate de perdantă - deşi a contribuit masiv, cu imense jertfe, la înfrângerea Germaniei naziste - să fie România. Germania însăşi s'a unificat. Pactul Ribentrop-Molotov a fost dezavuat pentru Baltici, dar a rămas în vigoare, în forţă, doar pentru noi. Este adevărat, Polonia, cu care am avut mereu în istorie graniţă, a fost şi continuă să fie translată spre Vest, către Prusia Orientală, însă Basarabia, Bucovina şi Ţinutul Herţa, pământuri net româneşti, rămân pe mai departe în stăpânire sau sub influenţa Molohului ex-sovietic, rus sau ucrainean. Mare parte din Tezaurul nostru se află încă la Moscova, la *"prietenii"* noştri seculari...

Toate acestea, la care se adaugă ameninţarea federalizării Republicii Moldova cu Transnistria, sub bagheta comuniştilor dela Tiraspol şi Chişinău şi sub pulpana Rusiei, în ruptul capului nu le putem sărbători! Zic însă cu toată suflarea românească de pretutindeni: Dea bunul Dumnezeu să dăinuie în veci 1 Decembrie 1918, cu Alba Iulia reală şi simbolică! Avem datoria, desigur, să ne pese mai întâi de noi şi de ai noştri şi abia mai târziu, dacă mai rămâne loc, de alţii...

MEMORIA ŞI MAFIOCRAŢIA

Urmare din pagina 1

Cu români împinşi şi traşi de fatalitate şi resemnare. Cum ar putea fi ei altcum, când mafiocraţia vrea o ţară fără cap şi fără de coadă. În care, zău, că Românul nu duce lipsă de nimic ce e rău. Şi în care binele rămâne un vis înceţoşat. În fapt, România e o ţară aglomerată, în care bieţii Români se mişcă însingurati.

Mafiocraţii au pus laba pe os şi mârâie la toţi care îndrăznesc să se apropie de ei (în un fel nepesedist). În fond, mârâitul e o politică de insticte primare. Cât priveşte lumea, chiar dacă îşi dă seama de acest lucru, ea nu se revoltă, ci mai bine îndură. Ştiind că are de-a face cu oameni care nu cred în Dumnezeu, dar care cred că ei sunt egalul Lui. Şi aşa mafiocraţia supravieţuieşte politic. Cu tot felul de jocuri de ima-gine şi cu o guvernare lipsită total de un fond concret.

Mafiocraţii fac din România o ţară de zbucium cotidian. Ei sunt buni. Iar *"iadul"* sunt ceilalţi care nu vor să se facă pesedişti şi plictisesc cu invocarea *"memoriei"*. Aştia trebuesc ţinuţi într'un hău al vieţii. În mafiocraţie nu găseşti oameni, ci doar unelte ale iadului. De aceea eşti pus în postura să scuipi după ei ca după nişte necuraţi. Care mint cu nerusinare că ei *"au dat jos comunismul"*, că ei *"au dat pământ ţăranilor"* şi că au *"băgat ţara în NATO"*. Nu se spune că intrarea în Hora NATO nu aduce nici lapte, nici brânză, nici ouă, nici carne şi nici pensii mai mari sau lucruri de genul acesta. NATO adu-ce beneficii doar în planul Securităţii şi Stabilizării ţării. Dar până la intrarea în Hora NATO şi totodată şi în Uniunea Europeană, trebue să se termine cu structura statală mafiotă PSD.

Încetul cu încetul intrăm într'un timp în care mafiocraţii au şi ei grijile lor. Anul 2004 este un an electoral, care înseamnă grija supravieţuirii politice. Este de remarcat că dela *"lupta de clasă"* s'a trecut la lupta de supravieţuire. La lupta contra *"amaghedoanelor"* care s'au dovedit a fi extrem de enervante pentru mafiocraţii din Palatul Victoria. Ne gândim că deşi alegerile (din 2004) sunt unica şansă de eliberare din *"domnia"* mafiocraţilor, este puţin probabil că oamenii vor vrea să se elibereze de sărăcie, de preţuri la care nu le pot face faţă, de desmăţ şi de corupţie.

Şi dacă totuşi o fi să fie vrere de eliberare, renunţarea la mafiocraţi va însemna începutul unei Românii neobişnuite. Dar aici e problema. Cum să schimbe Românul ceva cu care este obişnuit, cu ceva cu care nu este obişnuit?! Ar fi alunecarea dintr'o lume în alta. Ar fi un mare exemplu de ce poate face tunul votului. Un exemplu care ar scoate *"memoria"* dela propreală şi ar bucura şi întări speranţele antimafiocratice.

Dar, până una alta, neocomunismul este mafiocraţia (bine asezonată, cu semnele democraţiei) care conduce România. Comunismul este tătâne-su.

PSD ŞI CONTROLUL SOCIETĂŢII ROMÂNEŞTI

Urmare din pag. 1

Tăcerea societăţii civile

Trebue spus că în stagnarea societăţii româneşti după Decembrie 1989 un rol l-a jucat societatea civila, ca şi intelectualitatea. Aceasta din urmă a fost incapabilă să dea linia necesarei schimbări. Să impună societăţii principiile necesare prin care să fie creată noua Românie. Dar intelectualitatea a eşuat lamentabil, iar acum se pierde în discuţii inutile. Societatea civilă pe de-a întregul ei a eşuat, de asemenea. Nu a putut să producă programe pentru democratizarea ţării şi cu atât mai puţin să le pună în practică. În mod evident, pentru a putea merge înainte, România are nevoie de o nouă mentalitate. Grav este că generaţiile ieşite de pe băncile şcolii în ultimii ani nu au nici fel de principii. Nu sunt interesaţi de idealurile tinerilor de după Decembrie 1989 şi ceea ce îi fascinează sunt îmbogăţiţii de peste noapte, în mod special cei cu limbaj de golani, de genul lui Gigi Becali. O generaţie fără principii este condamnată din start şi, mai ales, poate face rău ţării, datorită faptului că are drept de vot.

Manelele, sloganul de succes

Dacă cei mai tineri sunt fascinaţi de limbajul golănesc al lui Becali, trebue spus că nici societatea nu se simte mai bine în întregul ei. Prostul gust, mârlănia, subjugă România. Manelele sunt sloganul de success al unei societăţi care trăieşte încă în umbrele unui trecut pe care nu îl înţelege şi al unui viitor de care îi este teamă. De aceea încearcă să-şi inducă sublimal mesajul că, de fapt, mai bine cade în admiraţie faţă de persoane dubioase decât să pună la punct un program prin care să-şi creeze viitorul. Să pună bazele unei noi mentalităţi care să îi asigure succesul. Şi poate aici este marea problemă. Subjugat de comunism, Românul nu încearcă să-şi creioneze singur viitorul. Tătucul Ceauşescu a fost înlocuit de tătucul Iliescu şi Românul continuă să aştepte lozul cel mare, care nu mai vine. Şi nici nu are cum să vină. Fără îndoială, societatea românească a evoluat după Decembrie 1989. Dar nu substanţial. Evoluţia nu a presupus şi adoptarea unei noi mentalităţi, a unei comportări. A asumării viitorului. A construcţiilor corecte bazate pe programe viabile.

Andrei BĂDIN

REÎNNOIŢI-VĂ ABONAMENTUL LA "CUVÂNTUL ROMÂNESC"

REVOLUȚIE SAU LOVITURĂ DE STAT

Urmare din pag. 1

atragă de partea lor responsabili din sistemul de pază și de protecție care vor urma să fraternizeze cu gruparea conspirativă la momentul oportun. ***Trădarea șefului de stat*** de către cel puțin o parte dintre colaboratorii săi apropiați, ***este în orice împrejurare și pretutindeni în lume condiția determinantă a succesului unei astfel de acțiuni.***

Dacă acest deziderat nu va fi realizat, va exista prin divizarea armatei, forțelor polițienești și serviciilor secrete, ***riscul unui război civil.***

Abia ***după îndeplinirea acestor condiții prealabile, dacă grupul de conspiratori,*** analizând raportul de forțe, pro și contra, ***vor ajunge la concluzia că forțele militare și polițienești care vor trece de partea lor sunt, cantitativ și calitativ, superioare*** celor care se presupune că vor fi loiale șefului de stat, ***atunci lovitura de stat va avea loc,*** populația va fi informată succesiv iar în final succesul acțiunii va deveni de notorietate publică.

În ***cazul în care în urma analizei raportului de forțe, conspiratorii vor avea îndoieli în privința succesului,*** datorită unei previzibile superiorități a forțelor loiale șefului de stat și ***prin urmare vor socoti necesară chemarea la arme a populației, atunci populația va participa la luptă cu mijloace improvizate sau distribuite la momentul oportun. Numai astfel acțiunea va evolua*** prin lărgirea componentelor sale și se va extinde în stradă, ***devenind revoluție.***

II.

În desfășurarea succesivă a momentelor acțiunii de înlăturare a lui N. Ceaușescu la 22 Decembrie 1989, ***vom regăsi,*** pentru început, ***îndeplinirea cu rigoare matematică a condițiilor unei lovituri de stat,*** caracterizată incontestabil prin:

- coordonarea îndeplinirii de către protagoniști a rolurilor ce le-au revenit ca parte integrantă a unui scenariu conspirativ, presupunerea unor coincidențe, a hazardului și a întâmplării, fiind de-a dreptul stupidă;

- prezența (nejustificată de atribuțiunile funcției lor), ***a unor persoane, în locuri sau în ipostaze determinante pentru evoluția acțiunii*** sau dimpotrivă, ***absența din dispozitivul sau locurile în care ar fi trebuit să se afle, ori neîndeplinirea unor atribuțiuni pe care le aveau,*** potrivit planurilor de alarmă sau de luptă din timp întocmite pentru astfel de situații, ***a altor persoane,*** ceea ce a contribuit la înlăturarea dictatorului și prin care se dovedește existența, neîndoielnică a unui ***grup conspirativ constituit prin trădare.***

Deși cantitatea informațiilor și datelor necunoscute sau neelucidate este imensă, ***acestea au doar o importanță de ordin tehnic și punctual și nu sunt determinante pentru catalogarea ca eveniment istoric a înlăturării lui N. Ceaușescu.*** Nici chiar identitatea celor care au avut rolurile principale nu are importanță din acest punct de vedere. Odată planul conspirativ stabilit, rolul persoanelor la care ne vom referi mai jos ***putea fi,*** în aceeași măsură, ***îndeplinit de către altele.***

Analiza retrospectivă a episodului "fuga lui Ceaușescu", care conține ***stabilirea cu precizie de minute a momentului înlăturării dictatorului,*** chiar dacă pentru a se ajunge la aceasta, ***au fost necesare mai multe zile de tulburări înscenate și de crime programate, este relevantă*** în toate aceste privințe, astfel:

- timp de peste 20 de ani un batalion cu dotare sofisticată avusese ca misiune exclusivă, protecția neîntreruptă și nemijlocită (la vedere), a șefului statului și membrilor familiei sale; ***personalul acestei unități de elită așteptase două decenii pentru a face față unei situații similare cu cea care avea să se petrecă la jumătatea zilei de 22 Decembrie 1989*** și iată, ***tocmai în acea zi, la momentul bine stabilit, comandantul batalionului,*** generalul Neagoie, ***a dispărut din locul în care trebuia să se afle,*** adică de lângă N. Ceaușescu.

- concomitent cu această aparent uimitoare dispariție ***în secundele imediat următoare, (timp suficient în care dictatorul înțelesese că a fost trădat*** și că la ceea ce se aștepta, se petrecuse în ciuda unor măsuri draconice pe care de mai mulți ani le luase sub pretextul ***"rotirii cadrelor"), lângă el a apărut, prezentându-i-se ca fiind generalul Stănculescu,*** un general din Armată pe care șeful statului îl cunoștea cel mult din vedere; ***cei care l-au perceput în Decembrie 1989 pe generalul Stănculescu ca fiind "omul de casă" al familiei Ceaușescu*** și pe care Elena Ceaușescu îl rugase, chipurile, înainte de a se urca în elicopter, să aibă grijă de ***"copilași", vor afla abia acum că,*** tracasat de permanenta acuzare de a-și fi trădat ***"binefăcătorul", generalul Stănculescu a răspuns textual*** însuși, unui zarist londonez ***în 1993, spunând de astă dată adevărul, "cred că Ceaușescu nu-mi cunoștea nici măcar numele";***

- plasându-l pe generalul Stănculescu în apropierea lui N. Ceaușescu (imediat după dezertarea generalului Neagoie și dispariția simultană a personalului de serviciu, inclusiv a șefilor de cabinet și realizarea de către el a gravității situației), ***autorii scenariului au contat pe comportamentul previzibil al dictatorului*** care nu mai avea de ales: ***acceptarea să se urce în elicopterul pe care nu îl ceruse, pentru a părăsi clădirea*** în care fusese informat că este iminentă pătrunderea unor manifestanți furioși, ***sperând că generalul din fața sa ar putea aparține acelei părți a Armatei care i-a rămas loială;*** într'o scurtă secvență a filmului dela Târgoviște, N. Ceaușescu îl va recunoaște printre cei prezenți și-l va indica cu degetul, ca trădător pe generalul Stănculescu al cărui nume nu-l reținuse.

- în privința generalului Stănculescu, ***mass-media,*** (deja aservită prin oameni racolați de conspiratori și având rolul esențial în manipularea prin dezinformare a populației), ***i-a fabricat acestuia o biografie fictivă prin care să se explice implicarea sa în evenimente, inclusiv prezența sa în sediul CC într'un moment în care ar fi trebuit să se afle obligatoriu la comandamentul corp-aparte, pe care îl comanda și care,*** (ca și întreaga Armată), se afla în stare de alarmă, similară cu starea de război; nu numai că ***generalul Stănculescu nu avea nici o legătură cu familia Ceaușescu, dar el nu făcea nici măcar parte din marele stat major al Armatei și nici din alte structuri operative ale acesteia; nu a fost niciodată prim-adjunct al ministrului*** și prin consecință ***nici ministru*** în urma dispariției suspecte a generalului Milea; ***sub acoperire*** (ca șef al comandamentului de înzestrare-dotare a Armatei), ***generalul Stănculescu se ocupa de comerțul secret cu arme și cu echipamente de război cu statele din lumea a treia prin care se alimentau conturile în valută din străinătate,*** aflate la dispoziția șefului statului (fără a-i aparține lui) și ***administrate de Securitate;*** calitatea de adjunct al ministrului Apărării Naționale îi era conferită tocmai de importanța acestor activități; prin natura funcției sale, ***generalul Stănculescu nu era în Decembrie 1989 șef direct pentru personalul Armatei*** și prin consecință ***implicarea sa s'a făcut prin uzurpare de atribuțiuni considerată de prevederile regulamentelor militare ca "răzvrătire împotriva ordinii militare" pedepsită drastic în cazul unei stări excepționale, existentă în contextul respectiv;***

- concomitent cu ridicarea filmată a elicopterului, imagine esențială pentru manipularea în continuare a opiniei publice și care nu putea fi ratată de către operatorul televiziunii aflat, ne-întâmplător, la post, ușa dela intrarea în CC, ***căreia nu i se spărsese*** nici măcar un geam, a fost deschisă (și ***nu forțată din exterior***), pentru a pătrunde, având acces doar pe câteva coridoare și în câteva încăperi, cei aflați în apropiere, (dar nu și cei ***"emanați"*** care au avut intrarea rezervată și încăperi de lucru ferecate);

- absența din prim-planul evenimentelor a unora din beneficiarii principali ai acestora, este pe deplin explicabilă; nu este pentru prima dată în istoria loviturilor de stat când, ***pentru a fi protejați de riscuri inutile și participarea la partea "murdară" a acțiunii, viitorul șef de stat și colaboratorii săi apropiați, nu sunt martorii la înlăturarea predecesorilor lor,*** după ultimul atentat (nereușit), împotriva lui Hitler, de exemplu, săvârșit de către colonelul conte von Staufenberg, SS-ul german a descoperit lista celor care urmau să formeze guvernul post-hitlerist; deși toți au fost executați, nici unul nu cunoscuse detaliile acțiunii, fiind cooptați ca viitori conducători, pe baza cunoscutei lor ostilități față de Hitler; ***dacă Ion Iliescu afirmă că el a fost adus la sediul CC,*** (unde era așteptat), ***de către un auto-blindat militar, abia la câteva ore dela înlăturarea lui Ceaușescu, trebue crezut pe cuvânt,*** rolul lui începea abia acum.

III.

Participarea în stradă a populației ***neînarmate nu a însemnat în nici un fel participarea acesteia la "luptă"*** în sensul folosirii violenței împotriva forțelor militare și polițienești loiale dictatorului în Decembrie 1989. ***Dimpotrivă, atunci când nu au purtat flori, manifestanții au fost cu mâinile goale și au strigat "fără violență".***

Nici un șef de stat din lume, (și N. Ceaușescu nu putea face excepție), ***aflat sub protecția Armatei, Poliției și serviciilor secrete, nu renunță la putere doar pentrucă o mulțime oricât de numeroasă, profera lozinci la adresa sa sau pentrucă niște manifestanți improvizează pe o stradă din capitală, o "baricadă" împotriva autovehiculelor blindate, din mesele și scaunele luate de pe terasa unui restaurant din apropiere.***

Acțiunea de înlăturare a lui N. Ceaușescu nu a avut decât o legătură de ordin psihologic cu ceea ce se petrecea în stradă și ***s'a consumat fără luptă, în dosul ușilor închise ale sediului CC.*** Ea putea avea loc chiar și fără asasinatele începute la Timișoara și extinse în toată țara, dacă acestea nu ar fi fost necesare în formularea acuzațiilor împotriva dictatorului, de masacrare a populației cu ajutorul unor fantomatici teroriști, realmente existenți, dar cu care acesta nu avea nici o legătură.

Comportamentul deliberat ne-violent al populației care a servit drept fundal evenimentelor programate, ***infirmă existența unor "insurgenți", cu alte cuvinte a unor "revoluționari",*** în numele cărora conspiratorii și autorii loviturii de stat se străduiesc să-i confere acesteia catalogarea de ***"revoluție".***

Dacă niște manifestații de stradă oricât de vehemente, în care manifestanții nici măcar nu atacă forțele de ordine și Armata, ***așa cum a fost cazul în Decembrie 1989, pot fi considerate revoluții, atunci în perioada de după 1990 și până în zilele noastre*** în care am asistat la manifestații mult mai virulente împotriva șefilor de stat Iliescu și Constantinescu, ***au mai avut loc cel puțin 10-15 "revoluții". Argumentul invocat de Ion Iliescu potrivit căruia caracterul revoluționar este conferit de reușita acțiunii și de rezultatele pozitive ulterioare, este eronat și inspirat din sintagma "revoluției tehnico-științifice"*** cu care nu are nici o legătură. Deși înfrântă și deci fără urmări pozitive, ***"Revoluția dela 1848"*** a rămas ca atare în istorie pentrucă îndeplinea condițiile definitorii amintite la început, printre care participarea la luptă alături de conspiratori, a populației din București.

Zecile de mii de oameni care au inundat străzile principalelor localități ale țării în Decembrie 1989, ***și-au asumat*** în acest fel, ***deopotrivă și fără deosebire, același risc,*** represiunea.

Unii dintre aceștia au fost uciși sau răniți de gloanțele criminale, ***fără a se putea susține că cei nevătămați au fost mai puțin curajoși.*** Mai mult chiar, au fost uciși sau răniți oameni aflați în propriile case, în spațiul din casa scărilor de bloc sau pe trotuarul din fața locuinței. ***Practic s'a aflat în același pericol întreaga populație a țării,*** fie că unii s'au aflat sau nu în mulțimea de manifestanți.

Dacă morții și răniții, victime ale represiunii (și nu ca urmare a ***"luptei"*** cu forțele de ordine), ***pot fi identificați,*** nominalizați și despăgubiți, ei sau urmașii lor, pentru suferințele îndurate, ***din imensa majoritate a sutelor de mii care s'au aflat în același pericol, nu pot fi aleși pin discriminare, tupeu și lipsă de scrupule,*** cei care pretind calitatea dar mai ales ***"drepturi"*** de revoluționari. ***Aceste pretenții sunt absurde din punct de vedere moral și nejustificate juridic.*** Excepție fac, alături de uciși și răniți, oponenții fățiși ai comunismului, arestații sau sechestrații în coloniile penitenciare.

Deși bazat în ***exclusivitate pe faptele reale incontestabile,*** (aparținându-ne doar interpretarea acestora cu strădania obiectivității), filmul, reluat mai sus al evenimentelor, ***și suficient pentru catalogarea acțiunii de înlăturare a lui N. Ceaușescu, ca "lovitură de stat",*** nedumeririle oamenilor vor persista, dacă nu se va răspunde cel puțin la câteva întrebări ce se impun dela sine.

- De ce nici unul dintre comandanții militari, numiți în funcții exclusiv pe criteriul loialității lor față de ***"comandantul suprem", nu a încercat*** prin amenințare cu folosirea capacității de luptă a unității proprii, deloc neglijabilă, ***să-l elibereze pe dictator?***

- De ce, aflându-se în sediul CC alături de Ceaușescu deja înlăturat prin abandonarea sa de către Armată, Poliție și servicii secrete, ***generalul Stănculescu nu l-a arestat,*** folosindu-i pe cei 2-3 ofițeri inferiori, cărora le-a ordonat însă să-l însoțească în elicopter, (pentru a asigura astfel traseul de zbor stabilit cu pilotul) și ***din ce motive, după ce i-a înlesnit, chipurile, fuga, i-a organizat la scurt timp,*** el însuși, ***procesul și execuția?***

- Din ce motive noua putere constituită chiar în aceeași seară, ***nu a dispus dintr'o minimă prudență, arestarea generalului Stănculescu, care se dovedise formal, până în ultima clipă loial dictatorului*** și care, prin actul său, ***putea stimula mobilizarea și intervenția unor forțe (inclusiv militare), pro-ceaușiste și prin urmare dejucarea loviturii de stat sau un război civil?*** Dimpotrivă numindu-l la scurt timp ministru al Apărării și subordonându-i Securitatea, gruparea Iliescu i-a acordat întreaga putere, de el depinzând consolidarea noii puteri.

Răspunsul la aceste întrebări, deși aparent dificil, presupune doar un exercițiu de logică elementară, noi limitându-ne să-l formulăm.

Dacă la data de 22 Decembrie 1989, șeful statului român ar fi fost arestat la locul său obișnuit de lucru, poporul român și lumea întreagă ar fi înțeles imediat, fără dificultăți, ***că este vorba de o lovitură de stat*** datorată trădării celor ce-i asigurau protecția și ***având în vedere simpatiile externe ale celui care i-a succedat în funcție, ar fi dedus că este vorba de o grupare promoscovită.*** Socotit în acest fel victima evidentă a unei intervenții, Ceaușescu putea face obiectul unor acțiuni de solidaritate cu el, inclusiv în rândurile Armatei, Securității și populației. ***Având în vedere existența unor resentimente față de Moscova, mult mai puternice decât față de Ceaușescu, riscul era major.***

A fost însă mult mai convenabil pentru imaginea ulterioară a acelora care aveau să constituie puterea post-ceaușistă, ***pentrucă,*** pe fundalul unor agitații de stradă bine stimulate și întens mediatizate, ***să se prezinte în direct, mai întâi, "fuga dictatorului înspăimântat de mânia maselor populare"*** și să se sugereze rămânerea de izbelițe a țării. ***Prezetată ca un act de voință proprie*** și neimpusă de către nimeni, ***fuga constituia dovada recunoașterii de el însuși a masacrării din ordinul său a populației și implicit a existenței teroriștilor*** săi care ***"trăgeau din toate pozițiile",*** (l-am citat pe Ion Iliescu din declarația din aceeași seară). Aceștia urmau, potrivit celor sugerate de către televiziunea ***"liberă"*** să-și continue asasinatele atâta timp cât Ceaușescu se va afla în viață și vor exista șanse să-l elibereze. Prinderea și executarea grabnică a dictatorului devenise o problemă de interes imediat și o dorință generalizată.

Abia după mai multe ore de panică în rândul populației, întreținută de noi cazuri, reale și inventate, de oameni uciși și de pericolul otrăvirii surselor de apă, ***lumea avea să răsufle ușurată: oameni de bine s'au constituit într'un Front care nu se putea numi decât al salvării naționale.***

Acest scenariu a fost însă esențial pentru neutralizarea oricărei intervenții proceaușiste, punându-i în dilemă pe comandanții de unități și mari unități și obligându-i să aștepte clarificarea situației, fie și printr'un proces, în condițiile în care numărul victimelor oficial susținut, ajunsese la cifra aberantă de 60.000. ***Timp suficient pentru consolidarea noii puteri*** și asigurarea stabilității sale depline prin schimbările operate în ierarhia de vârf a Armatei și plasarea sub paravan a structurilor Ministerului de Interne. ***Neutralizarea mișcării CADA și reîncadrarea în funcții cheie a unor generali,*** printre care Militaru și Cheler, ***înlăturați cu zece ani în urmă pentru bănuiala de a fi agenți KGB, sunt relevante.***

Continuare în pag. 5

EXCLUDEREA COMPANIEI HALLIBURTON DELA PRIVATIZAREA PETROM - UN ACT IRESPONSABIL -

Roxana IORDACHE

Importanţa privatizării PETROM, cea mai mare companie românească şi singura din regiune care poate face faţă, prin profilul propriu, unei crize petroliere, nici n'ar mai trebui argumentată. România a făcut, din fericire, o opţiune transatlantică foarte clară, atitudine prin care a venit în întâmpinarea intereselor americane geostrategice în *"noua Europă"*. Cum am semnalat şi cu alte ocazii, în ciuda colaborării în războiul antiterorist, interesele SUA şi ale Rusiei rămân intens competitive în plan geo-strategic, iar domeniul petrolier este de primă importanţă în această competiţie.

Conform angajamen-telor asumate, este cazul ca România să adopte o strategie profitabilă în contextul acestei competiţii. Ţara noastră trebue să îşi cunoască interesele, iar interesele României coincid cu cele americane. Faptul că, printre altele, o companie-gigant ca HALLIBURTON s'a înscris în competiţia pentru privatizarea PETROM ar fi trebuit să fie pentru guvernanţii dela Bucureşti semnalul - de 60 de ani dorit şi aşteptat - al unui interes american fără precedent privind relansarea economică a României. Şi o garanţie că vechea noastră cunoştinţă, Rusia, nu va reuşi să-şi pună în aplicare planul de a-şi restaura dominaţia politică pierdută în ţările europene foste comuniste, mai precis, în România, prin colonizare economică, pe care o intenţionează prin adjudecarea unor privatizări majore. Cea mai importantă este, evident, privatizarea PETROM.

"Cine stăpâneşte PETROM are un cuvânt important de spus în economie, iar cine are un cuvânt important de spus în economie are de spus şi în politică", a declarat Premierul Adrian Năstase. În ce-l priveşte, Preşedintele Ion Iliescu a considerat că privatizarea PETROM trebue făcută cu multă atenţie, iar competitorii trebue *"judecaţi foarte serios"*. Judecata Ministerului Industriei şi Comerţului a fost atât de *"serioasă"* încât, din 15 înscrişi, a eliminat 4, printre care, alături de o firmă-fantomă din Agigea, pe nimeni alta decât imensa companie americană HALLIBURTON! Subordonaţii ministrului Dan Ioan Popescu şi-au motivat decizia iresponsabilă prin afirmaţia că gigantul în cauză n'ar fi... competitiv, n'ar face faţă cerinţelor (post) privatizării PETROM. Motivele invocate ar fi de tot râsul, dacă însă consecinţele deciziei MEC nu ar avea un potenţial atât de dramatic pentru România, prin sfidarea celei mai serioase oferte americane din istoria relaţiilor bilaterale.

HALLIBURTON este una dintre cele mai mari companii de servicii petroliere şi în domeniul lucrărilor de infrastructură. Fondată în 1919, cuprinde două grupuri majore. *"Energy Services Group"* - care deţine prima poziţie mondială privind aria ofertei de produse, servicii şi soluţii integrate pentru exploatarea petrolieră şi de gaz natural, dezvoltare şi producţie, respectiv, *"Kellogg Brown & Root"* (KBR) - care, printre altele, serveşte industria energetică prin proiectarea şi construcţia de uzine de gaz natural lichefiat, rafinării, utilităţi de producţie şi conducte, iar în afacerile non-energetice serveşte necesităţile de proiectare şi construcţie ale guvernelor şi clienţilor civili în domeniul infrastructurii. Compania operează în 120 de ţări şi are 96.000 de angajaţi. Profiturile anuale se ridică la 13,6 miliarde USA.

Grupul KBR al HALLIBURTON lucrează pentru Departamentul American al Apărării încă din perioada anterioară ultimului război mondial. După 11 Septembrie 2001, compania efectuează operaţiuni importante în campania antiteroristă internaţională condusă de SUA. De asemenea, are un contract pe 2 ani, în valoare de 7 miliarde USD - care se poate prelungi nedefinit - în planul reconstrucţiei Irakului (reparaţii de urgenţă în infrastructura petrolieră), contract în derulare din luna Martie. Analiştii economici apreciază că poţi număra pe degetele dela o mână companiile capabile să acopere necesităţile unor contracte guvernamentale de reabilitare a exploataţiilor petroliere şi de asigurare a altor ample lucrări de reconstrucţie. *"Numai patru sau cinci companii pe plan mondial pot face acest lucru şi HALLIBURTON este una dintre ele"*, semnalează Jim Wicklund, analist petrolier al *"Bank of America Securities"*, citat de CNN. Mai menţionăm că această companie selectă a fost condusă, în perioada 1995-2000, anterioară mandatului guvernamental, de către Dick Cheney, unanim considerat cel mai puternic vice-preşedinte din istoria Americii şi unul dintre cei mai influenţi membri ai Administraţiei George W. Bush.

Mai trebue să argumentăm ce greutate poliiică şi economică ar avea pentru România privatizarea PETROM cu un gigant performant ca HALLIBURTON? Orice ţară fostă comunistă şi-ar dori să aibă parte de o asemenea ocazie, iar noi părem că vrem cu orice preţ să dăm cu piciorul norocului şi să favorizăm coloşi cu picioare de lut ca Gazprom sau companii insidioase ca Lukoil, care încearcă în mod evident să impună monopolul rusesc în România, dribând legislaţia antimonopol prin asociere de culise cu un competitor (cal troian) rămas în cursa privatizării. O companie americană cu o puternică performanţă mondială şi cu o tradiţie de aproape 100 de ani nu s'a dovedit destul de bună pentru Ministerul Economiei şi Comerţului, ale cărui criterii de selecţie ar friza absurdul (sau niscaiva comisioane!), dacă n'ar fi în mod clar comandate. Pentrucă nu-ţi poţi permite să excluzi HALLIBURTON fără acord - sau ordin - de sus de tot. Şi, conform vechiului refren, *"Cine-a stat 5 ani la Ruşi, nu poate gândi ca Bush!"*

DOMENIUL FINANCIAR BANCAR ÎN ROMÂNIA ÎN PERICOL

Guvernatorul BNR Mugur Isărescu a apreciat recent că este foarte probabil ca restructurarea sectorului real să nu aibă loc, iar dificultăţile financiare ale acestuia să afecteze şi domeniul financiar-bancar. Isărescu a făcut această afirmaţie în contextul în care economistul şef al BNR, Valentin Lazea, a prezentat, la *"Forumul de civilizaţie şi cultură bancară"*, trei scenarii privind posibila evoluţie a economiei româneăti inainte de trecerea la moneda unică europeană. Potrivit lui Lazea, scenariul optim ar fi cel în care Guvernul adoptă măsuri de restructurare a sectorului real, iar băncile şi celelalte instituţii financiare facilitează reformele. În acest caz, el recomandă amânarea trecerii la euro, pentru a permite ajustările economice. Al doilea scenariu este cel în care economia se ajustează *"cu lacrimi şi sânge"*, fără ajutor din partea băncilor. În acest caz, Lazea propune o strategie de adoptare rapidă a euro. Al treilea scenariu este cel în care economia rămâne nerestructurată şi *"gunoiul şi mizeria"* se transferă în sistemul financiar-bancar. Economistul-şef al BNR a declarat că nu are nici o soluţie pentru această situaţie. *"Acesta este scenariul cel mai probabil. În ultimii 14 ani, am căutat timp pentru ca industria românească să se ajusteze, însă măsurile s'au dus spre amânare pură"*, a spus Isărescu.

Guvernatorul BNR a adăugat că *"singurul factor"* care atenuează riscurile propagării dificultăţilor economice în sectorul bancar este participarea băncilor străine la capitalul multor bănci din Romania. El a adăugat că la nivelul publicului larg există dorinţa de adoptare rapidă a euro, fără ca să fie luate în calcul posibilităţile economice şi faptul că România nu are încă o economie de piaţă funcţională.

Dr. ANCA JIVAN - D.D.S.

4777 Yonge St. North York
Ontario, M2N 5M5

TEL: (416) 225-4949
FAX: (416) 229-4004

Stomatologie generală pentru adulţi şi copii

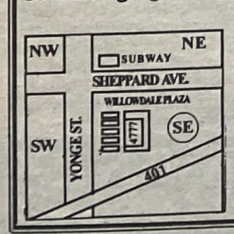

- Oferim întreaga gamă de servicii dentare.
- Urgenţe şi pacienţi noi sunt bineveniţi.
- Sunaţi pentru programare. Parcare gratuită.

REVOLUŢIE SAU LOVITURĂ DE STAT

Urmare din pag. 4

• • •

Înscenarea loviturii de stat în general, dar mai cu seamă a episodului cunoscut ca *"fuga lui Ceauşescu"*, care constituie şi momentul înlăturării acestuia, ca parte integrantă însă a ***"revoluţiei anti-ceauşiste"*** trucate, ***demonstrează o culme a măiestriei şi înaltul profesionalism în diversiune şi dezinformare al autorilor acesteia.***

Departe de a fi de nepătruns, hăţişul evenimemtelor din Decembrie 1989, dar şi a celor anterioare ***care a avut rolul să obişnuiască populaţia cu ieşirea în stradă şi să înţeleagă faptul că "ceauşismul" nu este infailibil iar Ceauşescu însuşi poate fi contestat faţiş,*** (Valea Jiului, Tractorul Braşov, Nicolina Iaşi, etc.), ***poate fi clarificat fără dificultăţi majore,*** dacă nu ar exista o înverşunare interesată în menţinerea confuziei. Unui scenariu oricât de ingenios, este necesar să i se desprindă un singur capăt de fir de care apoi trăgându-se, se va desfăşura întregul ghem.

Anchetarea generalului Stănculescu, de exemplu, putea debuta cu acuzaţia aparent mai puţin gravă, de a fi părăsit postul său de comandă în ziua de 22 Decembrie 1989, deşi se afla sub arme, în serviciu ordonat pe timpul unei alarme de grad maxim. ***Aceasta dovadă a apartenenţei sale la un grup subersiv care i-a facilitat chiar pătrunderea în sediul CC unde în condiţiile respectării regulilor, nu ar fi avut acces în ciuda gradului şi funcţiei sale, il obliga la destăinuirea unor legături cu responsabili din garda prezidenţială. Firele ce ar fi urmat să plece dela V.A. Stănculescu, ar fi dus spre centul de coordonare al grupului subersiv.*** Şi mai firesc ar fi fost ca acesta să justifice imixtiunea sa în actul de comandă al Armatei române prin uzurparea atribuţiunilor titularului, (general Milea succedat de şeful marelui stat major, generalul Guşe) şi prin consecinţă, să justifice actul de *"răzvrătire"* împotriva ordineri militare.

Fără a intra în detalii, desfăşurarea procesului nefăcând obiectul prezentei intervenţii, ***acesta s'a desfăşurat pe direcţia adâncirii confuziei, prezentând starea din Armata română, în acele momente, ca fiind una de haos, în care generalul Stănculescu şi-a asumat rolul de a face ordine. Invocarea de către procuror a vinovăţiei executanţilor,*** (într'o armată în care, ca pretutindeni în lume, *"ordinul este lege pentru subordonaţi"*, ne-existând ordine *"ilegale"* decât din punctul de vedere al celui care le execută), ***dovedeşte intenţia, de altfel reuşită, de a se transfera răspunderea, inclusiv de pe umerii generalului Stănculescu şi ai altor vinovaţi de rang înalt, pe umerii întregului personal din Armată, inclusiv a soldaţilor duşi în formaţie în stradă.***

Referitor la astfel de încălcări ale ordinei, regulamentelor şi legilor în perioada evenimentelor, un regizar de film, îmbătrânit în rele, dintre posibilii autori ai scenariilor, senator (se pare) pe viaţă, a atras atenţia că ***"revoluţiile îşi fac propriile lor legi"***, ceea ce este absolut adevărat. Numai, ***susţinând că a fost o "revoluţie", autorii loviturii de stat, nu trebue să se limiteze la folosirea prin sechestrare a acestei noţiuni. O "revoluţie"***, repetăm, ***presupune o "punere la cale", adică o conspiraţie şi folosirea unei forme de violenţă, inclusiv ameninţarea, pentru a ceda,*** împotriva ***şefului de stat.*** Chiar dacă în Decembrie 1989, şeful de stat, abandonat de structurile de protecţie, a cedat fără luptă, înlăturarea sa consumându-se ca lovitură de stat, cu alte cuvinte fără participarea populaţiei la lupta armată, ***istoricii pot face o concesie.*** În acest sens, ***pot aprecia că manifestaţiile din stradă, deşi neviolente, au constituit totuşi un factor de presiune în lipsa căruia dictatorul nu ar fi acceptat să se urce în elicopter.*** În acest fel analiştii şi istoricii pot califica evenimentul ca fiind *"revoluţie"* şi pot acorda sutelor de mii de oameni ieşiţi în stradă şi de ce nu, întregului popor român, calitatea de *"revoluţionar"*, ***totul cu condiţia deconspirării scenariului pentru stabilirea responsabilităţilor.***

• • •

Dezamăgiţi de *"capitalismul"* pe care l-au asociat, din neştiinţă, întotdeauna, cu democraţia şi bunul trai, ***majoritatea zdrobitoare a populaţiei, îl socoteşte vinovat pe generalul V.A. Stănculescu şi,*** (contrar oricărei analize logice), ***îl idolatrizează pe Iliescu,*** principalul beneficiar al acestor schimbări. Se întâmplă ca şi în defuncta URSS, unde zeci de milioane care au nostalgia comunismului sovietic, îi socotesc responsabili pe Gorbaciov şi pe Elţin şi-l idolatrizează pe Putin căruia cei doi i-au deschis drumul jucându-şi rolurile ce le-au fost încredinţate în scenariul tranziţiei.

În România ***generalul A.V. Stănculescu va rămâne*** în istoria la care ne referim, ***"oaia neagră", responsabil pentru crime şi asasinate, în timp ce actorii secundari de pe margine, pentru care s'a expus la vedere şi cărora le-a deschis pârtia, se lăfăie ca "aleşi ai poporului" în cabinete şi fotolii.*** Ca *"revoluţionari"* aceştia nu plătesc nici măcar taxa radio şi TV pentru a cărei neachitare, unei văduve amarite i se taie pe loc curentul electric.

Pentru generalul Stănculescu, hărţuit permanent, chiar dacă nepedepsit definitiv, ***sentimentul frustrării este fără îndoială uriaş iar pentru soţia sa, s'a dovedit insuportabil.***

Dezvăluirile detaliilor încă necunoscute din Decembrie 1989 nu l-ar afecta pentrucă ***nu poate cădea, în ochii poporului român, mai jos decât în prezent. Ar fi drept însă*** şi i-ar fi mai uşor, ***ca alături de el să se afle şi cei care i-au fost, deşi în umbră, în 1989 în apropiere,*** jucându-şi propriile roluri tot atât de reprobabile.

Pentru istorie detalii şi dezvăluiri suplimntare în afara celor ştiute din timpul desfăşurării reale a evenimentelor sunt deja de importanţă minoră. Pentru liniştea lui va însemna totul şi aşa ar fi drept şi echitabil. O va face?

În fond nu este vorba de stabilirea vinovăţiilor pentru înlăturarea lui Ceauşescu, ci de ***stabilirea împrejurărilor asasinării a peste o mie de oameni, în situaţie în care ordinea în stat, fie ea şi comunistă, a fost răsturnată, fără ca autorii acestei acţiuni să fi luat măsuri de protejare a populaţiei instigate să iasă în stradă.***

Col.(r) M. PÂRVULESCU

DACĂ S'AR VREA, S'AR GĂSI CORUPŢI

TOPUL COMISARILOR MILIARDARI DIN GARDA FINANCIARĂ

Dan BITU

Salariul brut al unui comisar-şef de Gardă Financiară teritorială (judeţeană) este, dela 1 Octombrie 2003, 8,2 milioane lei. La acesta se pot adăuga sporuri de vechime şi premii - pentru depăşiri ale normei de încasări - până la suma a 3 salarii. Suficient pentru ca un comisar-şef zelos să ducă un trai decent.

Topul miliardarilor Gărzii Financiare este condus de Dl. Moise Fluieraş, comisar-şef de secţie al Gărzii Financiare Harghita. Acesta a declarat terenuri agricole în suprafaţă de 15.200 mp, terenuri intravilane în suprafaţă de 2.600 mp, luciu de apă de 200 mp (pescărie în Miercurea-Ciuc), o casă de 111 mp construită în 2001, două case de vacanţă, un apartament, un Mercedes fabricat în 2000, un Opel Corsa din 1997 şi 250 de oi.

Unul dintre urmăritorii D-lui Fluieraş, în topul comisarilor miliardari, este şeful dela Sibiu, Nicu Florescu. Acesta are 2.245 mp teren agricol, 750 mp teren intravilan, 3 case însumând 462 mp şi o casă de vacanţă de 55 mp, un Ford Fiesta din '86, un VW Polo din '95 şi altul din 2001, precum şi un VW Passat din '99. Dl. Florescu mai are depozite bancare în valoare de peste 10.000 euro, dar şi creanţe şi obligaţii peste suma respectivă.

Adjunctul D-lui Florescu, Daniel Cosman, are 2.200 mp teren agricol, 800 mp teren intravilan, o casă de locuit de 140 mp şi una de vacanţă de 80 mp, precum şi un VW Passat model 2002.

La Timiş, comisarul-şef de secţie Ionel Olari are 10 hectare de teren agricol, 8 hectare de teren forestier, 700 mp teren intravilan, un apartament de 70 mp, o casă de 140 mp şi o Dacia Solenza.

Comisarul-şef de secţie divizia vrânceană, Iancu Benguş, are 3 hectare de terenuri agricole, 1.700 mp de teren forestier, 200 mp de teren intravilan, un apartament de 82 mp, o casă de locuit de 110 mp, un spaţiu comercial de 500 mp, remorcă, benă, autocisternă şi un Mercedes din '96.

La Vâlcea, comisarul-şef de divizie Ilie Grecu are teren intravilan de 1.200 mp, 3 apartamente însumând 185 mp, o casă de 60 mp, o Dacia Nova din '98 şi o Skoda Fabia din 2002.

Costică Groparu, adjunctul comisarului-şef de secţie din Tulcea, are 5 hectare de teren agricol, 1.800 mp de teren intravilan, un apartament de 93 mp şi un Renault Megane din 2002.

Şeful Gărzii de Satu Mare, Radu Haiduc, a adunat 28.800 mp de teren agricol, 14.487 mp de teren intravilan, un apartament de 93 mp, o casă de locuit de 140 mp şi un Renault din 1991.

Cornel Niţu, şeful de divizie dela Prahova, are 1.632 mp de treren intravilan, 2 apartamente însumând 99 mp, o casă de locuit de 266 mp, un Espero din '95, un Tico din '96, depozite de peste 10.000 euro şi acţiuni la societăţi comerciale în valoare de peste 10.000 euro.

La Neamţ, şeful Constantin Nistor are 1.280 mp de teren intravilan, un apartament de 46 mp, 2 case însumând 240 mp, depozite de peste 10.000 euro şi acţiuni valorând peste 10.000 euro.

Adjunctul Archip Mihai deţine 3.100 mp teren agricol, 4.795 mp teren intravilan, un apartament de 63 mp, o casă de 145 mp, are depozite de peste 10.000 euro, bunuri producătoare de venituri nete care însumate depăşesc echivalentul a 10.000 euro pe an, acţiuni de peste 10.000 euro şi desfăşoară activităţi cu scop lucrativ, care îi aduc mai mult de 10.000 euro anual. Dl. Archip are însă şi creanţe de peste 10.000 euro şi alte obligaţii ce depăşesc suma respectivă.

În Capitală, comisarul-şef secţie adjunct Viorel Florea deţine un teren intravilan de 391 mp, două apartamente de 182 mp, o casă de vacanţă de 170 mp, un Renault Megane din 2000, un VW Polo din 2002, are depozite de peste 10.000 euro şi acţiuni de peste 10.000 euro.

Comisarul-şef de divizie Ion Trăisteru are 2.250 mp teren intravilan, două apartamente însumând 91 mp, o casă de vacanţă de 210 mp, un Renault Megane din 2001, o Dacia din 2001 şi depozite de peste 10.000 euro.

D-lui Gheorghe Bruma, comisar-şef de divizie, îi plac investiţiile imobiliare, deţinând pe lângă 900 mp de intravilan, 3 apartamente însumând 253 mp, o casă de locuit de 350 mp şi una de vacanţă de 170 mp. Dl. Bruma mai are o Dacia din '98, depozite de peste 10.000 euro, dar şi creanţe şi obligaţii peste suma respectivă.

Comisarul-şef secţie adjunct de Mehedinţi, Victor Benga, are 5 hectare de teren agricol, 5.000 mp de teren forestier, 1.900 mp de teren intravilan, un apartament de 64 mp, o casă de 56 mp, un Passat din '86 şi un Golf din '79.

Comisarul-şef de divizie Radu Ionescu, dela Dâmboviţa, are teren intravilan de 1.300 mp, un apartament de 70 mp, o casă de 200 mp, un Cielo din '96, bunuri ce îi aduc un venit anual de peste 10.000 euro şi acţiuni de peste 10.000 euro.

La Dolj, comisarul-şef de Divizie Constantin Cătănoiu are 5.000 mp de teren agricol, 1.000 mp de teren intravilan, o casă de 240 mp, un Oltcit din '91, un Renault din 2002 şi depozite de peste 10.000 euro.

Dumitru Nastaciuc, comisar-şef divizie la Alba are un teren intravilan de 1.630 de mp, o casă din anul acesta de 250 mp şi un Opel Vectra din 1997.

I-am omis din acest top pe mulţi alţii, comisari cu averi consistente (de pildă, cu două case şi două maşini), dar în limite rezonabile.

ADERAREA LA NATO ŞI GRAŢIEREA LUI PACEPA

În faţa aderării la NATO a României, o condiţie absolută este *"anularea celor două sentinţe la moarte ale lui Pacepa - într'un mod clar, printr'un comunicat guvernamental care să susţină decizia Curţii Supreme de Justiţie din România"*, se arată într'un articol publicat recent în *Washington Times*, sub titlul *"Trecut roşu în prezentul României"*. Acelaşi ziar consideră că *"România datorează noilor săi aliaţi democraţi din NATO un răspuns clar la două întrebări fundamentale - ce este <trădarea> şi cine sunt <trădătorii>?"* *"Una dintre ţările care se pregăteşte să adere la NATO trebue încă să se separe de trecutul său comunist"*, aşa începe articolul publicat de *Washington Times*. Iar ţara în cauză este România. *Washington Times* aminteşte de revocarea condamnării la moarte a generalului Pacepa, însă arată că *"Guvernul României încă mai trebue să pună în aplicare această decizie veche de patru ani"*.

Cotidianul american rememorează fuga generalului Pacepa, *"probabil cel mai important defector din Războiul Rece"* şi menţionează că *"cel puţin două echipe de asasini au fost trimise în SUA pentru a-l lichida pe Pacepa şi încă îl caută, în ciuda mandatului de doi ani al României la ONU, a aderării la NATO şi a deciziei luate în tribunal"*.

Washington Times arată că din această cauză *"deşi este cetăţean american, Pacepa este silit să trăiască clandestin în SUA, cu acte false, cu operaţii estetice, având o locaţie şi o ocupaţie secretă"*. Situaţia lui Pacepa este total diferită fata de cea a defectorilor din Polonia, care *"au fost decoraţi de Guvern şi făcuţi cetăţeni de onoare ai oraşelor lor de origine"*. Cauza acestei situaţii a generalului Pacepa este faptul că în România *"moştenirea comunismului este vie şi în bună stare"*.

TRIBUNALUL MILITAR A DECLANŞAT PROCEDURA DE REPUNERE ÎN DREPTURI A LUI PACEPA

Preşedintele Tribunalului Militar Teritorial Bucureşti a întocmit trei referate pentru repunerea în drepturi a generalului Ion Mihai Pacepa, condamnat la moarte de autorităţile comuniste şi reabilitat în 1999 de către Curtea Supremă de Justiţie. Astfel, generalul-magistrat Constantin Panaitescu a comunicat Judecătoriei Sectorului 1 din Bucureşti dispozitivul sentinţei Curţii Supreme şi a solicitat ca fostului şef al Departamentului de Securitate a Statului (DSS) să-i fie restituită integral averea confiscată de comunişti.

După ce a fugit în Statele Unite ale Americii în 1978, Pacepa a fost condamnat la moarte pentru trădare, iar averea i-a fost inventariată şi pusă sub sechestru. Alături de un imobil, Pacepa deţinea şi tablouri de valoare, obiecte de artă, colecţii de arme şi bunuri de uz casnic. În baza deciziei din Iulie 1999 pronunţată de instanţa supremă, generalul Ion Mihai Pacepa poate reintra în posesia averii deţinute, iar Biroul de Executari din cadrul Judecătoriei Sectorului 1 trebue să facă demersuri pentru recuperarea bunurilor şi predarea acestora generalului ori unor mandatari ai lui.

De altfel, judecătorii Tribunalului Militar Teritorial Bucureşti (TMTB) au trimis referate şi către autorităţile militare pentru ca acestea să înlăture ordinul de degradare a lui Ion Mihai Pacepa, dar şi către Serviciul Poliţiei Judiciare - IGP. Cea de-a doua adresă este de natură să anuleze mandatul de urmărire şi încarcerare emis în baza sentinţelor pronunţate de către instanţele de dinainte de '89.

DEPUTATUL PSD MIHAI TUDOSE FACE AFACERI CU FONDURI EUROPENE

AKMA Consulting SA oferă consultanţă, în special, unor anumite tipuri de proiecte. Ne referim la cele susţinute de Uniunea Europeană prin finanţări PHARE şi, mai ales, SAPARD. Implementarea acestora din urmă în teren este cadrul preferat în care se desfăşoară activităţile de management al proiectelor susţinute de firma deputatului PSD. În zona Brăilei, dar nu numai, câştigă în general proiectele cele *"mai bune"*. Aproape întotdeauna acestea sunt elaborate, dirijate şi depuse de firma deputatului PSD Mihai Tudose, AKMA Consulting SA.

În activităţile de editare, relaţia deputatului Tudose cu magnatul Vladimir Cohn, noul proprietar al celui mai mare combinat de celuloză şi hârtie din ţară, Celhart Donaris Brăila, este deosebit de fructuoasă.

Privatizarea încheiată de curând de APAPS a ţinut capul de afiş al presei naţionale o bună perioadă şi a provocat numeroase controverse legate de luptele de culise din spatele achiziţionarii combinatului. Acestea au culminat cu sindicalişti în stradă şi acuzaţii grave, ce încriminau ingineri financiare prin care marea unitate de stat a fost subevaluată. Dincolo de toate acestea, în mediul politic şi economic din Brăila este arhicunoscută activitatea de lobby, de mare amploare, prin care deputatul Mihai Tudose, din poziţia sa de membru al *"Comisiei pentru politică economică, reformă şi privatizare"* din Camera Deputaţilor, a urmărit să îl sprijine pe miliardarul Vladimir Cohn în demersul acestuia de a cumpăra Celhart Donaris.

Operaţiunea a avut succes. După cum spuneam, relaţia Tudose-Cohn este profitabilă în vederea editării pliantelor programelor UE, mai ales din perspectiva calităţii ridicate a hârtiei produse de combinatul brăilean, pe care se tipăresc broşurile cu pricina. Pe de altă parte, sediul firmei AKMA Consulting este chiar în clădirea Institutului de proiectare CEP ROHART, anexat combinatului, şi una dintre activele importante ale acestuia.

Zona de interes financiar a deputatului brăilean nu vizează exclusiv firma de consultanţă. Pe lângă participarea în AKMA Consulting, soţia parlamentarului, Corina Tudose, este unul dintre acţionarii *"strategici"* ai firmei Carpatia SA, profilată pe construcţii. Ea deţine 20% din societatea menţionată, în care este asociată cu Mircea Fuduilache, secretarul general al Prefecturii Brăila, Alexandru Sculschi, vicepreşedintele Consiliului Judeţean, Ion Rotaru, directorul Direcţiei Judeţene de Sănătate, şi cu soţia unui senator PSD de Brăila.

Carpatia SA este inclusă într'o piramidă de afaceri foarte ciudată. Firma de partid deţine 37% din acţiunile societăţii BG Group SRL Galaţi. Alte 25 de procente aparţin firmei Diplomat-International Import Export Company SRL, iar restul, unei alte firme gălăţene. Diplomat-International este firma lui Mihai Turcu, candidatul oficial al Partidului Democrat pentru Primăria Galaţiului, semn că mirosul banilor face să păleasca adversităţile politice.

Iniţialele BG din numele firmei create de protipendada brăileană şi de cea gălăţeană provin, după cum aţi intuit, din începuturile numelor celor două oraşe. Iniţiatorii societăţii BG Group ar fi vrut ca prin această firmă să se deruleze majoritatea lucrărilor generate de ambiţiosul Proiect *"Megalopolis"*, care susţine unirea celor două oraşe. În acest cadru, s'a înscris şi teoria necesităţii unui aeroport în zonă, idee respinsă deocamdată de Guvern, dar pentru care eroii noştri fac lobby în continuare pe lângă înalţi oficiali.

Citiţi lunar "Cuvântul Românesc"!

COMMON SENSE Automotive Inc.

General Repairs to All Makes & Models

John (Ion) Moran

- Maşini la mâna a doua pe gustul dvs.
- Reparaţii generale la toate modelele
- Certficare tehnică
- Specialişti în aer condiţionat, în partea electrică şi electronică, fuel injection

Tel: 905 545 1331
Toll Free: 1 866 863 5714

Program: Luni-Vineri: 8.30-18.00
Sâmbătă: 8.30-13.00

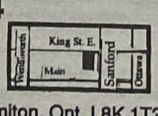

702 King Street East, Hamilton, Ont. L8K 1T3

VAŢI PLĂTIT ABONAMENTUL LA "CUVÂNTUL ROMÂNESC"?

SILOGISMELE DOMNULUI ILIESCU

Aseară, căutând nişte hârtii, am dat peste un interviu mai vechi al D-lui Iliescu referitor la diplomele de revoluţionar. Un ziarist îl întreba despre pletora de personaje, unele destul de dubioase, care au primit diplome - şi privilegii - în ciuda faptului că nu se confruntaseră nici o clipă cu regimul de dictatură, adesea dimpotrivă. Didactic, Dl. Iliescu a răspuns cu un silogism demn de Aristot în persoană: de vreme ce revoluţia înseamnă o schimbare de regim, şi că, între 16 Decembrie 1989 şi amiaza zilei de 22, nu fusese nici o schimbare de regim, *"revoluţie"* nu se pot numi decât evenimentele de după 22 Decembrie, ora 12 p.m.: ergo, *"revoluţionari"* nu au fost decât cei care au participat activ la acţiunile posterioare fugii lui Ceauşescu.

Să fiu sinceră, citind acest text pe care îl uitasem, m'a lovit un fel de astenie amestecată cu silă şi cu o disperată ilaritate: cei 40 de morţi ai Timişoarei, incineraţi pe furiş, cei peste 800 de morţi ai Bucureştilor din noaptea de 21 spre 22, arestaţii dela Jilava, Călin Nemeş dela Cluj, copiii mei, studenţii mei şi prietenii lor, prietenii noştri dela Timişoara, Braşov, Lugoj sau Sibiu, toţi cei care înfruntaseră moartea şi dictatura, NU erau revoluţionari, în vreme ce aceia care stătuseră pitiţi sau *indiferenţi* prin casele sau birourile lor, doar pentru a ieşi să celebreze fuga dictatorului şi să cucerească o funcţie, ar fi unicii revoluţionari legitimi?

Cum s'a povestit prin gazete şi cum ştiu dela martori ai întâmplării, pe la orele 13 ale zilei de 22 Decembrie, directorul Editurii Tehnice ar fi dat telefon preşedintei Consiliului Educaţiei Socialiste, Suzănica Gâdea, ca să-i ceară voie să se prezinte la Televiziune: respectuos de ierarhii, Dl. Iliescu nu putea să facă revoluţie fără voie dela poliţie. A primit aprobarea şi s'a dus. Să ne întrebăm ce făcea dacă tovarăşa Suzănica spunea nu?

Înţeleg acum de ce, redevenit preşedinte în 2000, Dl. Iliescu s'a grăbit să-i elibereze pe generalii Chiţac şi Stănculescu după ce aceştia fuseseră condamnaţi în 1999 printr'o sentinţă definitivă, care sancţiona participarea lor la reprimarea mişcării populare dela Timişoara, din zilele de 18-20 Decembrie: la Timişoara nu fusese, vezi Doamne, nici o revoluţie, ci doar - şi în viziunea D-lui Iliescu, ca şi a lui Ceauşescu - nişte huligani străini de *"agenturili străine"*, revoluţia începuse abia după ce generalii, cu ghips sau fără, au trecut de partea D-lui Iliescu, aşa că faptele comise până la 22 Decembrie rămâneau legale, iar cele de după - adevărat eroism revoluţionar. Înţeleg şi de ce dosarele penale înaintate tribunalului cu privire la crimele săvârşite, cu foarte mult schepsis, din 21 până prin 26-27 Decembrie, au fost retrimise de curând la Parchet pentru completarea informaţiei: procurorii nu-şi însuşiseră, probabil, cel mai înaintat silogism despre revoluţie şi reformă, aşa că mai au nevoie de câteva lecţii de învăţământ politic, să înţeleagă cum devine cazul.

În ce mă priveşte, înţeleg de ce Dl. Iliescu nu a acordat niciodată prea mare importanţă faptului că manifestanţii din 16-22 Decembrie trecuseră de mult dela *"Jos Ceauşescu"* la *"Jos comunismul"*: dacă *"revoluţie"* se cheamă doar ce s'a petrecut o dată cu instalarea la putere a Consiliului FSN, şi dacă acest consiliu nu a lansat, ci a înăbuşit cât a putut lozinca *"Jos comunismul"*, aceasta poate fi neantificată după bunul plac al D-lui Iliescu. Sunt întru totul de acord că azi, la 14 ani dela revoluţie, D-sa nu mai speră într'o nouă dictatură a proletariatului; i-au trebuit însă nişte ani lungi şi trişti pentru a-şi pierde această încredere în viitorul luminos al omenirii - exact cei zece ani pe care România, sub înţeleapta lui cârmuire, i-a pierdut iremediabil.

Înţeleg şi de ce s'a revoltat Dl. Iliescu aflând de afirmaţiile lui Vladimir Bukovski: D-sa ar putea accepta că între agenturile străine se vor fi numărat şi niscaiva kaghebişti, dar să admită el că puterea revoluţionară din seara de 22 era înţesată de agenţi de influenţă ai Moscovei? Peste poate! Ce-are a face că prima acţiune a CFSN a fost aceea de a reactiva orice militar suspectat în vremea lui Ceauşescu de relaţii cu serviciile secrete ale URSS? Ce-are a face că prima grijă a revoluţionarului Iliescu a fost să informeze Ambasada sovietică cu privire la identitatea şi scopurile noii guvernări, că primul tratat internaţional pe care s'a precipitat să-l semneze a fost tot cu URSS, că primul şi cel mai important consilier al D-sale a fost şi a rămas până în Noembrie 1996 o persoană pe care întreaga presă o consideră fidelă GRU? Nimic din toate astea nu are importanţă. Important este că revoluţia în marş începe - şi mai ales se sfârşeşte - cu Dl. Iliescu în persoană. Doar cei care l-au urmat începând din seara zilei de 22 Decembrie 1989 şi mai apoi pe revoluţionarul Iliescu - profitorii, şmecherii, oportuniştii - au dreptul să se numească revoluţionari. Cei ce s'au expus arestării şi gloanţelor în numele libertăţii, al credinţei şi al speranţei, cei care au acţionat fără ştirea şi binecuvântarea D-lui Iliescu, pitit prin bolgiile Casei Scînteii şi elaborând false silogisme, nici nu contează. Înainte de a fi televizată în direct, revoluţia nu a existat.

Cu asemenea false silogisme pe post de frunză de viţă, Dl. Iliescu şi toţi revoluţionarii lui dela televizor se înverşunează să comemoreze, an de an, doar ziua de 22 Decembrie. Dl. Iliescu nu a avut niciodată curajul să privească istoria în faţă. Nu e în stare să recunoască faptul de necontestat că D-sa a absentat exact dela revoluţia a cărei emanaţie se pretinde, nu recunoaşte că a stârnit în beneficiul propriei aviditări de putere tot felul de teroriştі, dela misterioşii diversionişti din Decembrie 1989 la hoardele de mineri ai lui Cozma - sau la hoardele de calomniatori ai lui Vadim, asmuţindu-i mereu împotriva noastră. În schimb, pentru fiecare crimă, Dl. Iliescu produce câte un silogism.

Zoe PETRE
ZIUA - Editorial
19 Decembrie 2003

O altă formă de corupţie

MINIŞTRII DAU MAI MULŢI BANI COMUNELOR NATALE SAU UNDE AU VILE

Ana BADEA

Unii dintre demnitari au avut grijă, după ce au ocupat o funcţie înaltă, de locurile de baştină. În acest mod, este posibil să-şi fi asigurat voturile locuitorilor din comunele lor natale.

• Talpa (jud. Suceava), comuna în care s'a născut fostul ministru al Administraţiei şi actualul preşedinte executiv al PSD, a ajuns cunoscută datorită bisericii ctitorite de Octav Cozmâncă (şi pentru care acesta a recunoscut că au fost folosiţi şi bani publici - 200 de milioane de lei). În Iunie 2003, guvernul a alocat cinci miliarde de lei din Fondul de intervenţie pentru înlăturarea efectelor calamităţilor naturale pentru refacerea podului de beton dela Zamostea - Talpa şi alte cinci miliarde pentru încă două obiective din Suceava. Un reprezentant al PNL Suceava, Orest Onofrei, a acuzat guvernul de deturnare de fonduri, susţinând că cele trei obiective nu au fost afectate de calamităţi.

• Comuna natală a Premierului Năstase, Tătăşeşti (jud. Dâmboviţa), a primit în Septembrie 2003, printr'o hotărîre a actualului guvern, 15 miliarde de lei pentru construirea unui cămin de bătrâni. Tătăşeşti este şi locul de baştină al lui Toma Zaharia, secretar de stat în MAI. Locuitorilor de aici li se construieşte o biserică cât o catedrală (autorităţile locale recunoscând anul trecut că premierul este ctitor), şoseaua se lăţeşte, iar lucrările de racordare la reţeaua de gaz au demarat.

• Nucet (jud. Dâmboviţa) e localitatea din care provine ministrul Justiţiei Rodica Stănoiu. Liceul agricol din Nucet a primit în Decembrie 2001, prin hotărîre de guvern, 600 de milioane de lei dela bugetul de stat pentru lucrările de consolidare. În Martie 2002, acelaşi liceu primea prin bunăvoinţa guvernanţilor alte 5,9 miliarde de lei - pentru finalizarea lucrărilor. Aceeaşi localitate a fost trecută, în cele din urmă, în *"Programul de construcţie de săli de sport pe 2002"*. Iniţial, nu figura şi *"Nucet"*, însă hotărîrea de guvern a fost modificată, fiind incluse pe lista localităţilor în care urmau să fie construite sălile de sport şi Cornu (Prahova) - unde premierul are o casă de vacanţă, precum şi Panciu (Vrancea) - localitatea din care provine ministrul Comunicaţiilor, Dan Nica.

• De altfel, localitatea Panciu a fost racordată la reţeaua de gaze naturale, printr'o hotărîre din 1996, semnată de premierul de atunci, Nicolae Văcăroiu. Între 1996 şi 2000, Nica a fost deputat PDSR.

• Localitatea Fundulea din Călăraşi, de unde provine actualul ministru delegat din MAI, Gabriel Oprea, apare într'un ordin din 2003 al Ministerului Sănătăţii. Spitalul orăşenesc Fundulea este trecut pe lista celor care beneficiază de reabilitarea şi modernizarea aparatelor radiologice tip Eltex 400.

• Comuna Mişchii (jud. Dolj) este locul în care s'a născut actualul secretar de stat în MAI, Ilie Ştefan. Comuna apare într'o hotărîre aprobată în 2002, fiindu-i alocată din fondul de intervenţie suma de 1,5 miliarde de lei pentru refacerea drumului comunal Călineşti-Gogoşeşti. Pentru alte localităţi afectate de calamităţi, sumele acordate sunt mult mai mici.

• Comuna Stefăneşti (jud. Argeş), unde preşedintele Senatului - Nicolae Văcăroiu are casa de vacanţă, a fost propusă în Octombrie 2003 pentru a deveni oraş. Aprobarea proiectului ar însemna fonduri mai mari din bugetul judeţului pentru localitatea cu pricina.

• Comuna Malovăţ, Mehedinţi, de unde provine Ecaterina Andronescu, fost ministru al Educaţiei şi deputat din 1996, a primit dela guvern aprobare pentru alimentarea cu apă la sfârşitul anului 1995. La acea dată, Ecaterina Andronescu era în conducerea PDSR Bucureşti.

• Comuna Obreja, (jud. Caraş-Severin) - locul de baştină al actualului ministru al Agriculturii, Ilie Sârbu - a constituit obiectul unei hotărîri de guvern din 1995, care aproba racordarea localităţii la reţeaua de gaze. Pe atunci, Sârbu era director general al Grupului de firme *"Fangmeier"*, dar şi membru de vază al PDSR Timiş.

CAZUL BEURAN
ŞI ÎNCĂLCAREA AUTONOMIEI UNIVERSITARE

Prof.Aurel BANU

Fostul ministru al Sănătăţii Mircea Beuran a câştigat recent procesul împotriva Facultăţii de Medicină, obţinând apoi şi reangajarea sa la catedră. Rectorul Mircea Popescu, care semnase iniţial demiterea medicului acuzat de plagiat, a sugerat că reangajarea s'a produs ca urmare a unor presiuni politice.

Într'un interviu publicat în ziarul *Evenimentul Zilei*, rectorul Universităţii de Medicină, Mircea Popescu mărturiseşte că l-a reangajat pe Mircea Beuran de teamă să nu intre în conflict cu Ministerul Educaţiei. El a declarat explicit că instituţia pe care o conduce nu se bucură de o autonomie reală şi că Ministerul are puteri discreţionare. *"Dacă Domnul Athanasiu vrea să mă dea afară, a spus rectorul, mă dă afară"*.

Fără să-şi propună, rectorul Universităţii de Medicină descrie una dintre marile slăbiciuni ale instituţiilor publice din România, comentează pe această temă *"Deutsche Welle"*. Ele sunt dominate copios de partidul aflat la putere, care îşi exercită autoritatea nu prin comenzi explicite, ci prin direcţii sugerate şi ameninţări implicite. Dacă conducătorul instituţiei presupus autonome se opune, invocând legea sau principiul moral, nu urmează nici o sancţiune explicită, dar nu mult după aceea este destituit sau pus în dificultate din motive aparent fără legătură cu opoziţia sa de mai înainte. Cert este că există o teamă care îi intimidează pe oameni, restrângându-le drastic libertatea.

În cazul Beuran, rectorul UMF l-a reangajat ca urmare a unei hotăriri dela minister. Nu s'a opus, aşa cum a mărturisit, deşi ar fi dorit să o facă, de frică şi mai ales pentrucă simţea că în cazul în care s'ar fi opus nu l-ar fi sprijinit nimeni.

Mărturia rectorului Mircea Popescu are valoare pentru toată societatea românească. Nu cu mult timp în urmă, preşedintele Curţii Supreme de Justiţie pe vremea aceea, judecătorul Paul Florea explica, că judecătorii dela cea mai înaltă instanţă sunt ţinuţi în şah şi timoraţi, obligaţi discret să devină obedienţi, din cauză că nu sunt inamovibili. Dacă un judecător vrea să fie reinvestit, este tentat să joace cum i se cântă. Mecanismele dependenţei politice în sistemul instituţional românesc sunt de fapt foarte numeroase. Şi se manifestă la toate nivelurile, inclusiv la nivelul primarilor, care depind de resursele alocate de un Consiliu Judeţean dominat de un anumit partid politic. Politicul reuşeşte astfel să submineze autoritatea organelor alese democratic, independenţa Justiţiei, autonomia universitară şi aşa mai departe.

Punctul culminant este acela în care politicul ignoră evidenţele morale şi juridice, aşa cum s'a întâmplat în cazul Beuran. Cu toate că s'a dovedit că Mircea Beruran a dobândit titlurile academice prin fraudă, el a câştigat un proces împotriva Facultăţii de Medicină şi apoi, cu sprijinul partidului dela putere, a forţat reangajarea.

Cel mai mare motiv de îngrijorare este acela că societatea românească, aflată în prag de integrare în Uniunea Europeană, pare să nu aibă mijloace de apărare împotriva acestor agresiuni politice. Mircea Beuran a fost demis din cabinetul guvernamental graţie presiunii externe a Uniunii Europne, fie ea şi neexplicită, dar odată ce această presiune din afară a dispărut, lucrurile au tins să redevină cum au fost. În România există destui oameni care se arată indignaţi de această situaţie, presa comentează pe toate tonurile, dar nu pare să existe o putere capabilă să se opună cu adevărat. Rectorul Universităţii de medicină îşi justifică de altfel abdicarea, spunând că nu a fost susţinut destul în acţiunile sale anterioare.

700 DE MILIOANE DELA BUGET PENTRU ANIVERSAREA CENACLULUI FOSTULUI POET DE CURTE AL LUI CEAUŞESCU

Ministerul Culturii a aprobat, printr'o hotărîre de Guvern, transferul a 700 de milioane de lei pentru finanţarea cheltuielilor aferente manifestărilor culturale organizate de Fundaţia Constantin. Fundaţia aparţine senatorului PSD Adrian Păunescu, iar banii ar urma să fie folosiţi pentru aniversarea împlinirii a 30 de ani de existenţă a Cenaclului *"Flacăra"*. Mai exact, pentru organizarea a *"aproximativ 30 de spectacole, gale, festivaluri şi alte acţiuni"*, cum se precizează în nota de fundamentare a hotărîrii.

Răzvan Teodorescu a declarat la *BBC* că *"aceste biete 700 de milioane sunt un omagiu pentru această parte de artă pe care o conţinea Cenaclul <Flacăra> şi pe care nu o neagă nimeni"* şi că *"Adrian Păunescu a primit aceşti bani pentru ce-a făcut atunci, fără nici o legătură cu ce face acum"*.

Theodorescu spune că în viaţa lui nu a văzut un spectacol la cenaclul Flacăra. A fost convins însă că acolo se făcea cultură. *"A fost o formulă prin care nişte lucruri erau spuse mai direct decât se spuneau în altă parte. Ca un omagiu pentru această parte de artă pe care o conţinea cenaclul Flacăra şi pe care nu o neagă nimeni"*, apreciază ministrul Culturii.

Ion Caramitru, fost ministru al Culturii, crede că această finanţare din bani publici *"a unui mort"* are *"un scop electoral, de partid, de servicii între tovarăşi de muncă şi de lucru şi de idealuri revoluţionare comuniste."* *"Să ne amintim că la aceste cenacluri s'a strigat deseori ritmat: <Ceauşescu Nicuşor, viitor conducător>. Să ne amintim că cenaclul avea sesiuni în zilele de sărbători religioase, că a fost una dintre trambulinele către funcţii înalte în Partidul comunist a D-lui tovarăş Adrian Păunescu."* a declarat, la *BBC*, Ion Caramitru..

PRIMUL CARDINAL ROMÂN

DIN BISERICA UNIVERSALĂ A ROMEI, ÎN SEC. XIII

Pr.Victor A.CRIŞAN

Cu vreo zece ani în urmă am publicat în presa de limba română din Canada şi America un articol în care tratam problema contribuţiei româneşti în Biserica Universală a Romei, fără nici o referire la cazul din secolul XIII.

Prin prezentul articol voi prezenta cititorilor noştri, pe bază de documente, că în locul episcopului Iuliu Hossu, considerat primul nostru cardinal încă din 1969, când era deţinut în stare de arest la mânăstirea ortodoxă Căldăruşani unde a şi decedat, un altul a apărut în secolul XIII, potrivit menţiunii revistei *"Unirea"* din 7 Februarie 1891 dela Blaj:

"Numele Vancea, devenit atât de strălucit şi iubit prin demnitatea înaltă bisericească şi prin meritele şi virtuţile Excelenţei Sale Preabunului nostru Mitropolit Dr. Ioan Vancea, l-a mai purtat alt prelat foarte distins al Bisericii Catolice şi anume: Stefanus Vancha sau <Váncsa>, cum l-ar fi fost scris Maghiarii, adică Ştefan Vancea, cum l-am scrie noi, Românii. Acesta a trăit pe timpul regelui Bela IV, de care a fost numit episcop de Vaţ şi mai târziu arhiepiscop de Strigoniu (Esztergom), iar în anul 1252 - fu înălţat la demnitatea de cardinal şi episcop de Praeneste în Italia. A fost bărbat foarte erudit şi cunoştea multe limbi. Din această cauză i s'au încredinţat mai multe misiuni la principi. A murit în 1266, iar după alţii în 1269. Şi-a câştigat multe merite pentru patria sa, Ungaria.

După ce toţi purtătorii numelui Vancea din timpurile cele mai vechi au fost Români, credem că şi cardinalul Stefanus a fost Român."

Menţiunea respectivă nu este semnată, însă nu putem crede că marele istoric blăjan, Augustin Bunea, nu a avut cunoştinţă despre ea. Cu toate acestea, nici în colecţia revistei *"Unirea"*, nici în rămăşiţele Bibliotecii arhidiecezane din Blaj (distrusă sau dislocată în cea mai mare parte de comunişti, asociaţi cu reprezentanţii Bisericii Ortodoxe Române în 1948, cu ocazia desfiinţării Bisericii Greco-Catolice şi a scoaterii ei în afara legii), adăpostite în Biblioteca Academiei din Cluj, nu s'a mai găsit nici o referire sau completare cu privire la respectiva informaţie din 1891.

În scopul ajungerii la o lumină cât mai limpede şi pentru a mă face mai uşor înţeles, este necesar să precizez întâi că Dr. Ioan Vancea, Mitropolit între anii 1868-1892, cunoscut ca *"al doilea întemeietor al şcolilor Blajului"*, cu descendenţă originară din comuna maramureşeană Onceşti, a fost propus de Vatican pentru a i se acorda titlul de cardinal, dar - lipsindu-i agrementul guvernului maghiar - nu a devenit primul cardinal al Bisericii Greco-Catolice Române.

Un descendent colateral al Mitropolitului Ioan Vancea, avocatul clujean Dr. Victor Vancea (m. 1947), a obţinut dela Vatican titlul de *"Cavaler de Malta"* pe baza Decretului nr.4093 din 24.I.1940.

Astfel, din marele *"Lexicon Pallas - nagy lexicon"* în 16 volume, tipărit la Pesta în perioada 1893-1904, aflat în colecţia Bibliotecii fostului Liceu piarist din Cluj (actualmente adăpostită de Biblioteca Academiei din Cluj), la pagina 635 din volumul 16 se găseşte numele:

"Váncsa (altfel spus Báncsa)" cu următoarea explicaţie: *"Neam, familie, după documente primul membru al familiei comitelui Orbáz (mort înainte de 1252) care a avut trei fii: pe Ştefan, Primat de Esztergom şi cardinal, pe Petru şi pe Vincenţiu, prefect de Esztergom".*

În Lexicon se arată, în continuare, biografia celui mai important membru al familiei, Ştefan (István).

Váncsa Ştefan, *"bărbat de stat în prima jumătate a secolului al XIII-lea. În 1238 prepozit de Vác, şi consilier regal; în 1240 episcop de Vác. În 1241 regele Bela al IV-lea şi-a trimis cu el soţia, copiii şi comorile la Viena, ca să găsească ocrotire şi adăpost la principele Frederic Babenberg, în faţa năvălirii Tătarilor, mai târziu el însuşi s'a refugiat acolo, apoi au ajuns la Balaton Szeged, de unde l-a trimis pe Váncsa în misiune diplomatică la Papa Grigore al IX-lea.*

În 1242 Váncsa a fost ales Primat de Esztergom, iar regele i-a încredinţat misiunea de înlocuitor al său în Dalmaţia, dându-i din nou spre îngrijire soţia şi copiii, iar el la aflarea veştii retragerii Tătarilor s'a reîntors în ţară."

Datorită sârguinţei sale, Váncsa a fost confirmat de Papa Inocenţiu al IV-lea ca Primat de Esztergom, făcut episcop de Praeneste în Italia şi înălţat la demnitatea de cardinal. Portretul i-a rămas într'o pictură pe sticlă pe care el însuşi a dăruit-o Capelei Notre-Dame du Pillier din Chartres şi care îl înfăţişează îngenunchind, în calitate de cardinal, în faţa Fecioarei Maria.

În Lexiconul amintit puţin mai înainte, mai apare cuvântul: *"Váncsfalva = Onciesci"*, un *"sătuc mic în judeţul Maramureş cu 1238 de locuitori români. În apropiere se găseşte petrol".*

Numele comunei Onceşti este confirmat în *"Dicţionarul istoric al localităţilor din Transilvania"* - Editura Academiei, vol. VII, elaborat de prof. blăjan Dr. Coriolan Suciu în 1968, care la pag.16 prevede: *"Onceşti - Váncsfalva jud. Maramureş cu vechime - possesio olachalis warahia".*

Istoricul Augustin Bunea în lucrarea sa: *"Încercări de istoria Românilor până la 1382"*, arată la pag. 116 că: *"Românii nu au tradus niciodată numele de localităţi întemeiate de Unguri"* astfel că, în cazul nostru, numele originar este Onceşti, deci românesc.

În volumul *"Diplomele maramureşene"* de Dr. I. Mihalyi figurează nobilii români Vancea, cu diplome primite încă din anul 1366, cu precizarea că toţi sunt originari din comuna Onceşti.

În cadrul acestei familii mai există şi o diplomă cu dată mai recentă, acordată de principele Transilvaniei Mihail Apaffi în anul 1668 în care se arată în mod expres, cu privire la vechimea ei, că numiţii Vancea sunt nobili militari prin tradiţie, de drept (de jure et ab antiqua consuetudine).

Din comentariile făcute în prezentul articol, pe care le considerăm doar parţiale, din ce s'a putut identifica referitor la Vancea, mă simt îndreptăţit să mă asociez concluziei din revista Unirea/1891, în sensul că Ştefan Vancea este primul cardinal român al Bisericii Universale a Romei.

Datorită efortului neprecupeţit cu care Dl. Caius Vancea a reuşit să culeagă respectivele date suplimentare pe care le-a publicat în Revista *"Viaţa Creştină"* nr.3/1994 a Bisericii Române Unite cu Roma - Greco Catolică dela Cluj, aparteneţa lui Ştefan Vancea naţiunii române se confirmă ca un adevăr total şi indiscutabil.

EXTREMIŞTII UNGURI AGITĂ DIN NOU SPIRITELE

Alexandru POPESCU

Consiliul Naţional Secuiesc cere ca aderarea României la UE să fie condiţionată de acordarea autonomiei Ţinutului Secuiesc, a declarat preşedintele CNS, Jozsef Csapo, după convorbirile avute cu deputatul Federaţiei Tinerilor Democraţi - Fidesz, Zsolt Nemeth.

Aspiraţiile de autonomie ale CNS nu diferă cu nimic de tripla concepţie de autonomie formulată de UDMR în anul 1993, a susţinut Jozsef Csapo, citat de agenţia ungară de presă MTI. El a afirmat că, din momentul în care UDMR a intrat la guvernare, în vara anului 1996, organizaţia Maghiarilor din România nu a mai reuşit să reprezinte în mod corespunzător aspiraţiile de autonomie ale Maghiarilor.

Preşedintele CNS a declarat presei dela Budapesta că, pe lângă liderii grupurilor parlamentare din Senat şi Camera Deputaţilor din Parlamentul României, inclusiv cei ai UDMR, Consiliul a luat legătura şi cu conducerile grupurilor parlamentare din Ungaria, solicitându-le sprijinul pentru cauza autonomiei, însă, din partea parlamentarilor ungari, doar cei din Fidesz au reacţionat la solicitarea respectivă. Liderul Consiliului Naţional Secuiesc a mai subliniat că *"CNS foloseşte, în mod exclusiv, mijloace constituţionale, democratice".*

Referitor la faptul că, în urmă cu câteva săptămâni, ministrul ungar de Externe, Laszlo Kovacs, a calificat drept *"un lucru periculos"* faptul că atât Consiliul Naţional Maghiar din Transilvania, cât şi Consiliul Naţional Secuiesc *"au luat fiinţă, într'un anumit sens, ca o opoziţie internă a UDMR"*, Jozsef Csapo a declarat: *"Când cineva doreşte să se menţină ca o fiinţă autohtonă, cu drepturi pe deplin egale, pe propriul pământ natal, atunci nu poate renunţa la posibilitatea de a-şi decide singur soarta, prin intermediul unor reprezentanţi aleşi din propriul popor".* El a adăugat că *"nu este permis ca bătălia pentru autonomie să fie folosită drept un instrument politic, care ar putea diviza o comunitate".*

Deputatul Fidesz, Zsolt Nemeth care este şi preşedintele Comisiei de politică externă a Parlamentului ungar, a afirmat cu acelaşi prilej că Fidesz sprijină ideea ca la următoarea întrunire a Conferinţei Permanente Maghiare (Maert) să fie invitaţi şi reprezentanţii Consiliului Naţional Maghiar din Transilvania şi cei ai Consiliului Naţional Secuiesc. *"Dacă guvernarea ungară doreşte să invite la întrunirea Maert organizaţiile maghiare importante, reprezentative, din afara graniţelor, atunci printre acestea trebue să se afle şi aceste organizaţii"*, a argumentat el.

Zsolt Nemeth a subliniat că Fidesz (cel mai important partid de opoziţie din Ungaria) salută înfiinţarea Consiliului Naţional Secuiesc, opinând că *"autonomia ar putea fi instrumentul menit să garanteze supravieţuirea întregii maghiarimi de dincolo de graniţele Ungariei".*

Reprezentantul Fidesz consideră foarte important ca cei care se află la guvernarea Ungariei *"să aibă o atitudine clară şi explicită în favoarea autonomiei şi să se oblige să o sprijine".* În acelaşi timp, Zsolt Nemeth a promis că, prin relaţiile sale internaţionale, Fidesz-ul va sprijini cauza autonomiei Ţinutului Secuiesc.

Deputatul Fidesz consideră de mare importanţă ca *"puterea din România să înceteze hărţuirea tuturor acelora din Transilvania care susţin cauza autonomiei".* El a susţinut că după înfiinţarea, în Octombrie anul trecut, a Consiliului Naţional Secuiesc, membrii acestuia *"au fost supuşi unor atrocităţi, care se află în totală discordanţă cu normele europene fundamentale".*

"Noi sprijinim aderarea României la Uniunea Europeană, dar Bucureştiul este obligat să respecte normele democratice europene fundamentale, cum ar fi libertatea de exprimare şi libertatea de întrunire", a afirmat Zsolt Nemeth, citat de MTI.

Consiliul Naţional Secuiesc procedează conform recomandărilor organizaţiilor europene, a adăugat deputatul Fidesz, completând cele afirmate cu ideea că, recent, în cadrul Consiliului European, s'au făcut propuneri în vederea elaborării unei carte a autonomiilor europene.

ROMÂNIA ÎN VIZORUL TERORIŞTILOR

Marius TOMA

Organizaţiile teroriste internaţionale se regrupează, apropiindu-se din ce în ce mai mult de Europa şi găsindu-şi adepţi în ţări Est-europene, printre care şi România, potrivit rezultatelor unei anchete efectuate de publicaţia britanică *The Observer.*

Militanţii islamişti au continuat să-şi dezvolte reţelele teroriste, pătrunzând tot mai mult în Europa, în ciuda măsurilor sporite de securitate luate după 11 Septembrie 2001.

Operaţiunile acestor reţele sunt în prezent mult mai complexe decât în urmă cu doi ani, iar ameninţările la adresa Europei sunt din ce în ce mai numeroase, arată ancheta efectuată de ziariştii britanici dela *The Observer,* care citează surse din Serviciile Secrete din mai multe ţări europene.

Astfel, potrivit rezultatelor anchetei, Marea Britanie joacă în continuare un rol important, din punct de vedere logistic, în activităţile militanţilor islamişti.

Foarte mulţi extremişti se ascund în Anglia, alţii se ocupă cu strângerea de fonduri pentru activităţi teroriste, prin fraude cu cărţi de credit şi producerea de documente false.

Austria a devenit principalul nod comunicaţional care asigură legătura între celulele radicale din diverse puncte ale globului, iar Arabia Saudită continuă să reprezinte principala sursă de fonduri pentru activităţile teroriste.

Prezenţa unor celule de radicali islamişti a fost semnalată, în premieră, în ţări Est-europene ca Polonia, Bulgaria, România şi Republica Cehă, întărind temerile că organizaţiile teroriste s'ar putea reloca în ţări în care autorităţile nu deţin controlul, corupţia este în floare, bandele criminale fiind din ce în ce mai puternice.

Potrivit investigaţiei efectuate de ziariştii dela *The Observer,* activităţile acestor celule nu sunt coordonate numai de Al-Qaeda, majoritatea fiind autonome şi colaborând ad-hoc la realizarea anumitor obiective.

Foarte multe celule sunt afiliate militantului islamist iordanian Abu Musab Zarqawi, bănuit a fi în spatele recentelor atentate cu bombe asupra sinagogilor din Istanbul.

Majoritatea acestor informaţii au fost aflate de serviciile secrete italiene, care au surprins o conversaţie între unul din locotenenţii lui Zarqawi şi imamul unei moschei din Milano, Abu Omar.

Acolitul lui Zarqawi, un Arab a cărui identitate a rămas necunoscută, şi care sosise la Milano din Germania, i-a împărtăşit imamului Omar ultimele *"realizări"* ale reţelei teroriste, printre care şi stabilirea de legături cu militanţi islamişti din Europa de Est.

"În Polonia, Bulgaria şi celelalte ţări care nu fac încă parte din Uniunea Europeană, totul este foarte simplu de realizat. În primul rând, este vorba de ţări corupte, unde totul poate fi cumpărat cu dolări. În al doilea rând, autorităţile nu deţin controlul absolut, aşa că nu riscăm să fim urmăriţi", a declarat locotenentul lui Zarqawi.

Dr. Gina Caminschi
-Dental Surgeon-

918 Dundas Street East, Suite 208, Mississauga,
Ontario, L4Y 4H9
TOMKEN Rd. / DUNDAS Str. East
Tel : 905-804-8182

"CAIETUL ALBASTRU" VERSUS TEROAREA ROŞIE

Al. MIHALCEA

În lipsa unui ***proces oficial*** al comunismului, România a ajuns în halul în care se află: pradă corupţiei, lipsită de o Justiţie demnă de acest nume, cu majoritatea poporului trăind la limita sărăciei în timp ce miliardarii de carton îşi etalează impudic avuţia - obţinută pe căi care i-ar face să pălească de invidie pe îmbogăţiţii perioadei *"capitalismului sălbatic"* -, lăsată la cheremul unei clase politice infestate de demagogie, în sânul căreia rarele conştiinţe curate clamează în deşert.

Ceea ce ar fi trebuit să însemne o primenire radicală, în primul rând în plan moral, din aceasta decurgând aşezarea societăţii pe temeliile unui curs istoric nou, caracterizat prin reală economie de piaţă şi asigurarea premiselor unui trai decent pentru toată lumea: despărţirea de comunism nu s'a făcut. Din pricini prea cunoscute ca să mai stăruim asupra lor (reamintim, totuşi, idiosincrazia conducătorilor postdecembrişti la legea lustraţiei şi punctul 8 al Proclamaţiei dela Timişoara, conjugată cu lipsa de interes a marii majorităţi a electoratului, obsedat de grija subzistenţei zilnice, faţă de fenomenul politic), pe ţară au pus mâna foşti comunişti *"recondiţionaţi"*, de fapt neocomunişti, şi unii foşti membri ai poliţiei politice, câtiva - chiar şi de pe timpul lui Gheorghiu-Dej.

În atare circumstanţe, este meritoriu efortul, extraordinarul efort al jurnaliştilor, artiştilor plastici, oamenilor de litere angajaţi în demascarea comunismului. Nu este vorba de folosirea unui poncif al limbii de lemn ci de cutezătoarea acţiune de a smulge masca de pe obrazul ucigătoarei doctrine care, împreună cu nazismul, a însângerat lumea. Unul dintre exemplarii cavaleri ai cruciadei ideologice anticomuniste - termenul *"cruciadă"* nu e întâmplător - este profesorul de talie europeană *Nicolae Balotă*, autorul lucrării memorialistice *"Caietul albastru"* (vol. I-II, Editura Fundaţiei Culturale Române, Buc., 1998).

Deţinut timp de nouă ani în temniţele comuniste, profund credincios, Nicolae Balotă întreprinde o critică a comunismului din perspectiva filosofiei politice şi, totodată, a învăţăturii creştine, considerându-l o lucrare împotriva lui Dumnezeu şi a Firii, al cărei ţel este distrugerea Sacrului printr'o *"teroare totală"*: *"Vorbim de o teroare totală deoarece, spre deosebire de terorile din trecut, cea comunistă loveşte cele două rădăcini ale omului: **libertatea şi sacrul**. Orice terorist în istorie a atacat una în numele alteia. Savonarola sau Calvin, pentru a exalta sacrul, au sugrumat în oraşele lor libertatea. Robespierre, Marat, pentru a instaura libertatea (sau acea pseudo-libertate pe care o preconiza) au încercat să elimine sacrul, cel puţin sub manifestările sale terestre: Biserica, Regalitatea. Teroarea totală comunistă caută să anihileze deopotrivă libertatea şi sacrul (...) Ceea ce urmăreşte în şi prin teroare... e degradarea omului, transformarea lui în obiect, ca şi transformarea lumii întregi în instrument. Căci pentru a fi totală, teroarea mai trebue să fie tehnică. Totul e meticulos, ştiinţific calculat, de o rece cruzime. Socialismul ştiinţific este cel mai rece dintre monştrii reci ai politicii"* (Vol.I, p.142). Devenind absolută, totală, teroarea *"ne apare ca un fenomen de posesiune, ca o **demonie**"* (idem; subl. ns.).

Nicolae Balotă este preocupat de mecanismele terorii şi pe bună dreptate căci, odată instaurat, comunismul leapădă haina persuasiunii şi a promisiunilor pentru a-şi revela faţa cea adevărată, distrugătoare de vieţi, valori şi conştiinţe. Efectele *"demoniei"* se vădesc în căderea spiritului deopotrivă cu degradarea vieţii materiale în cotidian. Focalizând atenţia cercetătorilor şi publicului asupra lui, monstruosul Stalin *"ne face uneori să-i uităm pe adevăraţii demoni **maximi** ai secolului nostru, Lenin şi Hitler. Având-l necontenit în faţă pe marele criminal cu mustăţi dela Kremlin, supuşi sângerosului său **fascinum**, în loc ca acesta să ni-l reamintească necontenit pe maestrul său Lenin şi pe fratele, complicele şi rivalul său întru orori dela Berlin, am fost şi mai suntem obnubilaţi aproape exclusiv de maleficiile sale. Ceea ce face **demonia*** (subl. ns. - A.M.) *lui Lenin şi Hitler este acea totală întunecare a spiritului pe care au produs-o la atât de mulţi, acea seducţie exercitată de ei, pe temeiul căreia au putut dispune uciderile în masă, hecatombele decise de ei în numele **ideologiei** lor. Ideologia a devenit prin ei o justificare a crimei"* (id., pp.131-132). Observaţie esenţială, pe care o făcuse şi Soljeniţân. Masacrele poruncite de Ginghis-Han şi de Tamerlan, incomparabil mai reduse ca număr de victime, exprimă raţiuni de ordin geopolitic; comunismul şi hitlerismul au săvârşit crime de dimensiuni halucinante, cu specificaţia că - tot în ordine cantitativă - Hitler este cu foarte mult inferior lui Stalin. Dinamic, în expansiune, comunismul reduce la sclavie mulţimi imense pe teritorii enorme. În ordine morală, această monstruozitate a istoriei produce sclavi dintre care nu puţini sunt *"bucuroşi să poarte juvăţul stăpânirii în jurul gâtului"* (p.147). Ontologic, doctrina pusă în practică în Rusia sovietică, apoi impusă *"democraţiilor populare"*, este învăţătura trăirii în şi pentru ură. Este o *"doctrină de război"*... (Marxismul) *"îşi caută, îşi stârneşte, îşi făureşte necontenit duşmani. Comunismul nu există în afara unor raporturi antagonice pe care le generează, fără de care piere"* (id., p.232).

Este, desigur, vorba de o filosofie a duşmăniei, a urii, care a generat faimoasele sintagme *"ură de clasă"* şi *"duşman al clasei muncitoare"*, formule diabolice care au trimis la moarte sau în Gulag, în numele unor *"valori"* anticreştine, milioane de oameni. Nu încape îndoială că un atare sistem de gândire este bazat pe anularea reperelor morale creştine, pe distrugerea preceptelor - universal umane, revelate de Dumnezeire.

Teoria Moralei *"de clasă"* le-a fost necesară bolşevicilor lui Lenin şi regimului dictatorial al staliniştilor români pentru a înnăbuşi, inclusiv prin glonţ, orice tentativă de împotrivire la punerea în scenă a unei utopii criminale. Cum de s'a întins şi s'a consolidat comunismul într'atâta încât, chiar cu puţin timp, înainte de prăbuşirea Cortinei de Fier, să pară indestructibil? Cauzele sunt multiple; procesul de dezagregare a feţei vizibile a răului Secolului XX a fost analizat în sute de tomuri. Mult mai puţin cercetată este cealaltă faţă a fenomenului, comunismul rezidual, cu amprente adânci în conştiinţe şi mentalităţi, dotat cu o înfiorătoare capacitate de disimulare, de persuasiune, teribil de eficient într'o societate în derivă.

Autorul *"Caietului albastru"* deplânge pasivitatea vinovată a oamenilor, în primul rând a intelectualilor: *"...Noi, oamenii cuvântului, n'am fost la înălţimea menirii noastre. Cei mai mulţi dintre noi n'am înţeles că în faţa lui Hitler, a lui Lenin şi a lui Stalin, ca şi a tuturor emulilor lor trebue să se ridice cu puterea verbului profetic. Cuvintele acelor energumeni n'ar fi dobândit putere asupra <maselor> dacă li s'ar fi opus cu fermitate cuvântul adevăraţilor profeţi"* (p.201). Gândire de tulburătoare actualitate, deşi textul se referă la perioada anilor '60! Asistăm, într'adevăr, la o stare de lehamite, la o înmulţire patologică a germenilor indiferentismului, la o inerţie a *"maselor"* de care vorbea profesorul Balotă care nu fac decât să favorizeze dăinuirea, sub forme noi, insidioase, a unor mentalităţi şi a unor stări de lucruri care împing România în trecut. Aceasta - pentru a asigura domnia unei caste vorace, ieşită din lumea celor în ochii cărora vina maximă a satrapului împuşcat de Crăciun '89 consta în a fi întinat valorile socialismului.

Răsfoind presa de-acu' 50 de ani...

Valeriu ARBORE

Iubite cetitoriule, un strop de comparatism nu poate strica la casa omului. Căci până la '54 te mănâncă 2004. Iată un exemplu.

• Cu poticneli, apostrofe şi hârâituri într'un vacarm de disc de patefon zgâriat, greu de oprit, un ***antinaţionalism maladiv, de natură isterică***, e şi'n *"Scânteia"* anilor '50 şi'n gazete şi emisiuni radio TV dela începutul mileniului III. Aproape fără excepţii, fie că-i vorba de jurnale ale Puterii actuale, ale Opoziţiei, *"independente"* sau *"apolitice"*. Nu-i de-a mirării: în discul lui Newton există toate culorile curcubeului. Dar, când se'nvârte, devine alb. Cumplit meşteşug de poticnire!...

• În acest sector propagandistic găunos, cu caracter cvasipermanent şi cu precizie de metronom, se remarcă unitate de vederi? Nu! Aproape o ***unanimitate*** (ca la întreceri între clopotari) ***împotriva românismului creştin***. Acu' cinci decenii, pe temeiuri internaţionalist-atee, actualmente din raţiuni globalist-laiciste. *"Alte măşti, aceeaşi piesă!"* În Iaşi, de pildă, apar astăzi opt cotidiene. Toate, dar toate, nu prezintă alte puncte de vedere în afara celor care ţin hangul, în această privinţă, stăpânirii *"socialiste"*. Ca şi'n unica (de-odinioară) *"Lupta Moldovei"* bolşevice. Cu folosire de urât-mirositoare invective, imprecaţii, calomnii, minciuni sfruntate, poante licenţioase, precum: *"verzii au fost nişte sectanţi, pe care întreg poporul i-a stuchit"*, *"biologia legionară e de factură animalieră"*, *"gardiştii nici nu ştiau să scrie corect"* etc., ***dreptul la replică nefiind acordat de nici un ziar!*** *"Lumea ieşeanului"*, gazetă pro-liberală, are în acest domeniu monopolul, iar un anume Adrian Dafir e ***nomber one***. Posturile radio télé oficiale ori comerciale bat în aceeaşi strună. Dacă la Bucureşti, aşi ai denigrărilor comandate par a fi Dan Pavel, Andrei Cornea, Alina Mungiu, Adrian Severin, Gabriela Adameşteanu şi alţi condeieri ultrademocraţi (de conjunctură?), în dulce-amarul târg al Ieşilor, cu sau fără simbrie activează pe acest tărâm I. Maftei, Gr. Ilisei, I. Mitican, N. Tomescu, alţi ex-activişti p.c.r. E, în direcţia asta, un vechi şi mereu actual proverb: *"Măgarul dă cu copita în leu, doar când ştie că acesta nu mai poate riposta"*. Aşadar, ***azi ca şi ieri, "Inamicul public nr.1" rămâne dreapta radical anticomunistă***, nicidecum extrema stângă cu vechi state de plată în ale teroarei şi crimei!

• Însă, între *"Scânteia"* (plus sateliţii ei) de-atunci şi ziarele centrale şi locale de-acuma, pot fi reperate similitudini şi de alt ordin. Exemplificăm şi cititorul va descoperi singur jargonul gauchist şi limba de lemn a propagandei ascunse în faldurile unei frazeologii dubioase. Câteva titluri, în paralel:

• *"O nouă măreaţă victorie pe drumul construirii socialismului; "O mare victorie a ţării noastre pe drumul integrării euro-atlantice". "O prioritate majoră: înfiinţarea de întovărăşiri agricole"; "Prioritate majoră la ţară - crearea de asociaţii agricole". "Bacşişul interzis"; "Spaga trebue eradicată!". "Codul Familiei, expresie a grijii societăţii noastre pentru întărirea familiei"; "Ocrotirea mamei şi copilului, expresie a grijii comunităţii noastre pentru consolidarea familiei". "Recrudescenţa fascismului în ţările occidentale"; "Recrudescenţa anti-semitismului în lume". "Adâncirea contradicţiilor anglo-americane"; "Adâncirea contradicţiilor americano-europene". "Creşte sărăcia în lumea capitalului"; "Creşte sărăcia în ţara noastră". "Cazul Djilas şi realităţile iugoslavă"; "Cazul Miloşevici şi realităţile exiugoslave". "A gândi şi acţiona corect înseamnă a gândi şi acţiona principial, partinic"; "E nevoie ca în toate situaţiile să nu ne abatem dela **political correctness**!". "Marele succes al Festivalului filmului sovietic"; "Succes remarcabil obţinut de filmele americane la Festivalul dela Cannes".*

• *"Noutatea"* senzaţională din presa de-acu '50 de ani, luna Februarie, ar fi *"Comunicatul rezultatelor îndeplinirii Planului de Stat pe anul 1953 cu 101,8%"*. Ei, da, şi editarea unui alt volum de *"Opere"* de Stalin, la care s'ar adăuga, *"patriotic"*, munca voluntară pentru deszăpezire.

În loc de concluzie parţială, o întrebare rotundă: oare şi istoria presei e ca un orologiu care poate fi dat înapoi?

ÎNAINTE DE TOATE <PUTEREA>

Florin Oprea SĂLCEANU

După votarea în absenţă a majorităţii Românilor a *"noii Constituţii"* au început să apară fenomene în culisele oamenilor politici, clasificate ca drept secrete, cum ar fi *"eu sunt puterea"* şi *"fac ce vreau"*. Politicienii continuă să sfideze pe milioane de Români prin desele abateri dela codul deontologiei al misiunii lor: PENTRU a servi naţiunea prin respectarea celei mai fundamentale legi: CONSTITUŢIA. Dar ei se interesează mai mult de bunăstarea lor o dată cu ieşirea la pensie din fotoliul nemeritat de deputat sau senator. Culmea cinismului lor este să fie tot mai presus de milioane de Români care trăiesc la limita sărăciei, să trăiască îmbuibaţi atât ei cât şi progeniturile lor şi să beneficieze de graţii nemeritate, cum ar fi paşaportul diplomatic sau pensii foarte mari şi alte facilităţi. Ce motivaţii s'au pus la bătaie ca ei să fie *"tot fruncea"* nu se prea ştie, dar ceva mai mult decât nimic tot se ştie: este setea lor de semeţie, să se deosebească de restul Românilor prin a se considera cu *"sânge albastru"*.

Orgoliul lor nemăsurat, venit cu el din perioada când au acţionat la pârghiile puterii comunismului reacţionar, a izbugnit cu violenţă şi i-a lovit cu sindromul nebuniei care se numeşte PUTEREA. Ei nu vor să rateze definitiv blazonul de *"clasa politică"*, vor să profite la maximul de naivitatea a milioane de Români, să trăiască în continuare în privilegii de necontestat. Acest ciocoism politic pe care îl dezvoltă cu efervescenţă actualii politicieni, emanând persistent mirosul de putrefacţie al totalitarismului securistoceausist, a atins culmea cinismului.

Mulţi dintre ei au devenit proverbiali prin comportamentul de mahala. Nu vor să se conformeze legilor, nu vor să activeze în binele naţiunii, nu vor să fie prezenţi la vreme în Parlament, nu vor să renunţe la cameleonismul conştiinţei, nu vor să aibă o transparenţă a activităţii lor, nu vor să se ştie cât din banii publici au cheltuit şi pe ce, nu vor să fie în ordine cu tot ce este un temei necesar pentru întreaga naţiune. Ameţiţi de cameleonismul conştiinţei lor, agramaţi, bat câmpii cu o logoreie în doi peri, cu ameninţări fără perdea.

A venit vremea ca naţiunea să scape de aceşti ciocoi politici, să fie lăsaţi *"la vatră"* pentrucă nu şi-au făcut datoria şi nu şi-au respectat promisiunile electorale.

Naţiunea Română are foarte mult nevoie de o elită politică, lipsită de păcatele *"culturalismului politicii comuniste"*, o elită interesată să deschidă mari perspective de dezvoltare capitalistă în toate domeniile, să amplifice credibilitatea stabilităţii politice a României, să înceapă dialogul internaţional cu vecinii săi pentru ca ROMÂNIA MARE să revină la matca istorică de drept. Actualii ciocoi politici, în lipsa conştiinţei naţionale, în somnolenţa lor parlamentară, nu au făcut nimic, pentrucă nu au fost interesaţi, pentru ca naţiunea să îşi întregească graniţele, nici să amplifice dezvoltarea capitalistă, nici ca statul de drept să funcţioneze prin magnanimitatea unei democraţii autentice. Un lucru au făcut, dar benefic lor, cum să îngroaşe peşcheşul, conturile bancare prin activarea corupţiei la toate nivelele statului pentru bunăstarea lor şi a neamurilor până în a şaptea spiţă.

ADEVĂRAT: a sosit vremea ca naţiunea să scape de ciocoii politici, să îi arunce în ghena de gunoi a istoriei naţionale, şi să facă loc unei noi elite politice ca prin noblaţa patriotismului să dea un sens universal - valabil, conform, dreptului istoric, pentru adevărata ROMÂNIA MARE.

CITIŢI LUNAR "CUVÂNTUL ROMÂNESC"

POETUL CREŞTIN VASILE POSTEUCĂ

Sergiu GROSSU

La 6 Decembrie 1972 se stinge din viaţă, într'un spital din Chicago (SUA), la numai 60 de ani abia împliniţi, poetul, prozatorul, publicistul, profesorul universitar şi editorul revistei "Drum", Vasile Posteucă.

Nu ne-am cunoscut, în trup, niciodată. Aşa a rânduit, de bună seamă, Cel de Sus, să rămânem doar la caligrafia unei amiciţii de o uriaşă forţă explosivă, la tăifăsuirea intimă a condeiului, la *"slova luminată pe dinăuntru"*, cum îi plăcea lui să spună. Cu alte cuvinte, dela 29 Aprilie 1971, când am primit întâia scrisoare din Mankato şi până la 21 August 1972, dată premergătoare îmbolnăvirii, care avea să-l ducă la odihna cea de pe urmă, ne-am apropiat numai în duh, jinduind înălţimi şi catapetesme, ne-am pipăit, cu sufletul, rănile ascunse şi-am conturat, laolaltă, sfânta alergătură spre centrul fiinţei, spre tărâmurile *omului ascuns al inimii*, răstignit pe crucea Neamului, întru aşteptarea învierii lui colective.

Ne-am învăluit de departe - în pofida marilor distanţe geografice impuse exilului românesc de fiarele apocaliptice ale istoriei - cu antenele pure şi neprefăcute ale aceleiaşi iubiri, fiindcă amândoi am gustat, întocmai Psalmistului *"ce bun este Domnul"* şi'n casa Lui de ospăţ am simţit cum flutură peste umerii noştri, etern şi biruitor, steagul dragostei universale...

Nu ştiu de ce nu ni s'au încrucişat paşii pe bulevardele bucureştene, în toamna lui 1940 şi nici ceva mai târziu, înainte de a-şi fi hotărît bejenia. Mai tânăr ca el, i-am urmărit de sub smochin, aidoma lui Natanael, evoluţia literară, în perioada anilor de *"iconar"* năzdrăvan. Locuiam la Bălţi, în Basarabia, şi'n primăvara anului 1938 m'am aventurat la editarea revistei *"Flori de stepă"*. În timpul războiului am fost bun prieten cu poeţii bucovineni Iulian Vesper, Traian Chelariu şi, îndeosebi, cu acel talent vulcanic ce se numea Mircea Streinul, împreună cu care am lucrat în aceeaşi redacţie, la Direcţia Propagandei şi de înmormântarea căruia m'am ocupat, alături de Iulian Vesper, în 1945.

Trimiţându-i lui Vasile Posteucă, în Aprilie 1971, volumul de poezii religioase *"Pietre de aducere aminte"* publicat sub pseudonimul Simion Cubolta special pentru creştinii din ţară la o editură din R.F.G., (peste 9.000 exemplare au fost introduse clandestin cu prilejul unor transporturi de ajutoare, fie după marile inundaţii ale anilor '70, fie după cutremurul din 1977), el mi-a expediat, în schimb, odată cu vreo şase numere mai vechi din revista *"Drum"*, culegerile lui de poeme: *"Cântece fără ţară"*, *"Cântece din fluier"*, *"Catapeteasmă bucovineană"* şi *"În marea şi'n mormintele din noi"*. Din capul locului, am descoperit în versul său transfigurat un poet înnăscut şi nu făcut în laboratoare de alchimie suprarealistă, după fasoane şi mode efemere, după şarlatanii esteticopuritane şi jonglerii ermetice de epigonism desuet.

După cum i-am scris, orice zvâcnire de gând, orice combustie afectivă devine, sub pana talentului său, cântec de alăută şi icoană de imagine pură, chiot haiducesc şi prescură de lumină. I-am sorbit, cu nesaţ de slovă românească, ulcioarele doldora de vis - după ce am asistat ani de zile, în patria mea înrobită, la prostituarea muzelor - şi-am admirat, în tot ce-a plămădit şi-a plâns, bogăţia harului poetic cu care Cerul l-a miruit din plin, spre a-i fi martor în bezna lumii şi străjer la porţile Triumfului.

Dacă nu mă înşel, Vasile Posteucă a rămas singurul iconar al unei generaţii sortite morţii şi Exilului ucigător de năzuinţe altitudinare. Îl asemuiam, adeseori, unui zugrav de cuvinte şi de prospeţimi metaforice, îndemnându-l să continue, aşijderi fantomaticului luceafăr din Ipoteşti, a zugravi *"icoanele'n biserici"*, într'un univers contorsionat, putregăit şi refractar la legile demnităţii umane. Iar astăzi când îl văd tolănit *"pe-o gură de rai"*, întors - de-aproape trei decenii - la obârşiile cele veşnice, îmi place să-l asemui neguţătorului de mir şi de alese miresme duhovniceşti, proiectat pe bolta pământului natal, ca o lacrimă de dor şi ca un verdict implacabil.

• • •

Scrisorile prietenului Vasile reprezintă, după umila mea părere, complimentarea majoră a operei sale literare, pentrucă din ele se profilează - pregnant şi revelator - singurătatea aceluia care a fost *omul* Posteucă: profund ancorat în metafizica credinţei şi, totuşi, mereu prezent pe baricadele actualităţii; entuziast şi tolerant în naivitatea lui de pruncie biblică, dar necruţător cu şmecherii şi vânzătorii de altare; contopit cu mucenicia Neamului şi visând restructurarea planetei în Iisus Hristos; pregătindu-se de moarte, dar, în acelaşi timp, gata de harţă cu duşmanii Crucii.

Ori de câte ori poşta mi l aducea pe masa mea de lucru (o, sublima comuniune epistolară!), îl citeam pe nerăsuflate şi, identificându-mă cu piscurile de gând generos, cu vâlvătaia simţămintelor generatoare de orizonturi unice, mă simţeam mai cald, mai luminos, mai bun. Parcă îl aud şoptindu-mi dintre literele cu migală dactilografiate sau aşternute tandru pe-un petec de hârtie subţire: *"Ţine-te tare şi mereu în rugăciune, în rugăciunea perpetuă. Pentrucă numai în felul acesta suntem şi putem rămânea esenţiali. Realitatea e invizibilă. Vedem bine numai cu inima şi cu adâncurile din noi. Restul: gloria lumii, materia, luxurile, plăcerile, guvernările, toate, numai vânt şi pleavă. Dumnezeu ne-a plantat aicea pentru mistere mai înalte, mult mai cutremurătoare şi transfigurătoare. E bine ca să mai fie suflete tari şi mari, care să strige adevărul în pustia acestui Vest timoral şi emasculat..."* (6 Noembrie 1971).

"Neghina exilării", de care îmi pomenea cu durere în scrisorile sale înflăcărate, a zgândărit tăciuni amari într'un suflet ce nu putea, în ruptul capului, concepe promiscuitatea politică a Românilor noştri (disperaţi, învrăjbiţi şi miopi la semnele noi ale vremii) şi, pe deasupra, tentaţia compromisurilor sau muşcătura trădării. El, care-mi scria că *"a avea o credinţă în lumea liberă, e o obligaţie umană, de acea vreau, cu orice preţ, să fiu om"* - cu câtă vigoare încondeia şi demasca exemplarele negative ale unei neomenităţi mercantile! Felicitându-mă pentru *"atitudinea curată şi tare"*, pe care am luat-o prin editarea revistei *"Catacombes"* la Paris, al cărui admirator consecvent s'a arătat dela pr-mul număr, Vasile Posteucă îmi atrăgea într'una atenţia: *"Să refuzi din tot sufletul tău linia de blid de linte şi de mişelie dialoghistă a unor elemente decăzute ca..."* (evit pomelnicul de nume). *Nu mai avem mult de făcut umbră planetei. Hai să fim tari şi să-L servim pe Dumnezeu..."* (19 Mai 1971).

Sau: *"Trebue să înţelegem toţi că biruinţa nu va veni până nu ne vom birui pe noi-înşine. Până nu vom aduce lumină în propriile noastre altare şi inimi, până ce viaţa nu ne va fi îndumnezeită (...). În hărmălaia de acolo* (adică din Europa n.n.), *cu mii de secături şi de uscăţiţi, să ştii să alegi şi să le fii îndemn şi mustrare, chiar dacă numai cu tăcere şi cu atitudinea justă. Sunt o serie întreagă de oameni acolo, care se joacă şi se preacurvesc de-a cuvântul, vânturând vorbe şi vânzându-se pentru o bucată de pâine, pentru un blid de linte ori glorie..."* (23 Noembrie 1972).

• • •

Anticomunist incorigibil, robul lui Dumnezeu Vasile, cel născut din nou *"pe nicovala suferinţelor"*, cel bătut *"de ciocanul urii satanice"* (întrucât s'a încumetat să cheme, cu inima *"galaţiile mai aproape"*, ca să-i fie semene, *"să cânte împreună"*) avea intuiţia jertfei şi credea în necesitatea morţii, chiar dacă unii confraţi îi ironizau acest spirit mioritic.

• • •

Care erau motivele acestei viziuni martirice? Iată-l spovedindu-se la 10 Iulie 1972: *"Cât despre mine, eu o duc din ce în ce mai greu cu viaţa. Tot mai prigonit de către duşmani şi lovit de cozile de topor naţionale. Am ajuns să fiu reperat ca una din primele ţinte ale comuniştilor. Şi în cele din urmă mă vor ucide, aşa cum mi-au trimis mesagiu, anume că de nu mă as-tâmpăr, mă vor amuţi, îmi vor umple gura cu lut şi gloanţe. Nu-ţi scriu pentrucă mă tem. Ci numai pentrucă vreau ca tu să ştii. Cât despre moarte, îmi zic mereu: unde n'aş fi miluit de Dumnezeu să mor frumos, să fie măcar unul, în neamul meu de hoţi de cai şi de curvari, care să moară pentru faţa de cer a lui Hristos! În fond cred că jertfa este cea mai splendidă chemare a generaţiei noastre în Exil, ca şi acasă"*.

Da, fratele meu de vis, de rugăciune şi de luptă, tu, care ai drumuit cu neastâmpăr *"sub sclipetul sfânt al Luceafărului"* şi care te afli de mult în *"cetatea sărbătorilor noastre"* despre care vorbeşte Scriptura, în Ierusalimul cel ceresc după care suspinăm şi noi, râvnind, ca şi tine, baldachinul luminos al Veşniciei, vocea ta neauzită, materializată pe ultima ta felicitare de Crăciun, o aud şi acum - şi o voi auzi mereu - ca pe o flacără de cântec prin care a trecut spada de aur a morţii: *"Să dovedim în generaţia noastră că-L auzim pe Dumnezeu şi că am învăţat a muri". Deoarece, subliniai tu,... cu tăria iluminatului, "învierea vine din catacombele credinţei şi ale morţii bucuroase pentru Hristos şi omenia din om"*.

DIN SCRISORILE LUI VASILE POSTEUCĂ (1971-1972)

"Te felicit pentru atitudinea curată şi tare pe care ai luat-o, luptând mai departe în contra comunismului. (...) Faci operă mare. Dumnezeu să te ţie sănătos şi să te crească icoană de demnitate românească în exil. N'avem nevoie de şmecheri intelectuali... Avem nevoie mare, imensă, de oameni de caracter, de luptători, de feciori de-ai lui Bădia Mihai Eminescu. Trebue să dovedim în generaţia noastră că-L auzim pe Dumnezeu şi că am învăţat a muri".

(Mankato, 19 Mai 1971)

"Ţine-te tare şi mereu în rugăciune, în rugăciunea perpetuă. Pentrucă numai în felul acesta suntem şi putem rămâne esenţiali. Realitatea e invizibilă. Vedem bine numai cu inima şi cu adâncurile divine din noi. Restul: gloria lumii, materia, luxurile, plăcerile, guvernările, toate, numai vânt şi pleavă. Dumnezeu ne-a plantat aicea pentru mistere mai înalte, mult mai cutremurătoare şi transfigurătoare. Îmi pare bine că eşti cine eşti, dragă Sergiu. Cu tine, Exilul devine mai puternic, mai bogat, mai conştient de nevoia rugăciunii şi a jertfei, a muritului cum trebue.

Azi, când chiar Catolicii dela Vatican, dela Părintele Paul VI în jos, se dau după deget, stând la tarabă cu Satan şi acceptă chiar neomenia de a intra în lojele masonice, preacurvindu-se şi trădând ca Iuda, e bine ca să mai fie suflete tari şi mari, care să strige adevărul în pustia acestui Vest timorat şi emasculat. Fii tu unul din aceştia, dragă Sergiule. Şi de vei fi, cu suprem fanatism, Iisus, Domnul nostru, va binevoi întru tine şi te va înălţa..."

(Mankato, 6 Septembrie 1971)

*"Îţi scriu ca să ştii că am primit numerele din **Catacombes**. Sunt de-a dreptul impresionat şi fericit că un Român se poate ridica la asemenea înălţimi de gând, de credinţă curată şi faptă. Aruncându-ne în ghearele satanei roşii, Dumnezeu a binevoit întru noi. A ţinut să ne încerce, să ne împingă spre mai sus, înspre silabele divinului, spre mărturia binelui şi frumosului etern. Ceea ce faci tu, Sergiule, e lucru mare. Poate singurul care ne trebue. **Aceea una**, cum scrie în Biblie. Te citesc şi mă cutremur, şi plâng şi mă rog. Uite, îmi zic, au venit din iadul din ţară şi inimi tari, luminate, capabile de adevăr şi de jertfă. (...) Tu eşti de-o înaltă factură interioară şi vezi lucrurile bine, ecumenic, creştineşte, peste secte şi bisericuţe, peste diavolul din noi. (...) Îţi scriu cu lacrima bucuriei de a te şti acolo, la creastă, stând în luptă pentru Hristos..."*

(Mankato, 23 Noembrie 1971)

*"Am citit şi răscitit **Catacombele** din 15 Ianuarie 1972 şi mă mână inima să-ţi scriu şi să-ţi mulţumesc pentru splendoarea steagului de credinţă şi omenie pe care l-ai ridicat în numele lui Hristos şi al adevărului etern, aş zice: al ordinei naturale a lumii. (...) Continuând **pe**rierea şi adânca bucurie a Catacombelor, vreau să-ţi spun că truda ta va da roade. E o catedrală medievală, zgâriind cerul. Tu scrii fulminant, curat, la punct. Mobilizarea lui Gabriel Marcel şi a academicienilor francezi, e mai mult decât bine venită. Va da Dumnezeu şi se va auzi glasul de trâmbiţă arhanghelică al mobilizării creştine pe toată planeta. (...) Ţine pasul acesta voevodal, înainte, dragul meu! Aceasta e linia lui Hristos. Aceasta e linia vieţii mele. Aşa văd şi eu: supraconfesional, în Hristos, pentru neamurile libere şi ordinea naturală a lumii. (...) Noi le-am dat Francezilor pe Cioran, putrezitul şi descompusul, care vinde îndrăzneli satanice, pentru o glorie extrem de ieftină şi acuzatoare. Ce-ar fi să le dăm şi un Sergiu Grossu (un MARE, în Hristos şi'n esenţele neamului românesc!), unul care să accepte crucea, să le arate străinilor că noi l-am dat pe Ionel Moţa, că ştim precis de legile lui Dumnezeu..."*

(Mankato, 21 Ianuarie 1972)

"Mă bucur de succesele tale şi de venirea ta în Vest. Puţini sunt aceia care au venit ştiind, ca să continue o luptă, să-şi pregătească praznicul jertfei şi al morţii. Te număr printre cei tare puţini (...). Tu eşti ales şi uns de mila mare a Mielului. Se vede din ce scrii şi, mai ales, din aroma cuvintelor tale, că Dumnezeu a binevoit întru tine şi ţi-a spart sâmburele din inimă, ca să-i dai rod înmulţit şi sfinţit, fraţilor noştri din acest veac nenorocit şi trădat. De aceea te-am salutat cu atâta căldură chiar dela început. De aceea te iubesc şi mă simt mângâiat de prezenţa şi liturghisirea ta în Exil. (...) Cred că linia ta biblică şi cristică, absolut supraconfesională, e foarte bună. Ea e porunca ceasului de faţă. Unitate creştină în Iisus Hristos! (...)

"Te rog mai scrie-mi. Sunt bucuros de tine, ca de-un zâmbet al lui Dumnezeu asupra acestui Exil pustiit şi bântuit, în ultima vreme, de atâtea cedări. Fii tare. Dumnezeu te va ajuta. Şi generaţiile româneşti şi creştine de mâine nu te vor uita. Te iubesc ca pe inima mea geamănă..."

(Mankato, 1 Aprilie 1972)

*"Îmi place superlativ atitudinea ta **supraconfesională**, întru Hristos, luptând pentru sensul cristic al vieţii şi al lumii, întru încreştinarea de fond a omului modern şi combaterea comunismului prin conţinutul masiv şi jertfelnic al credinţei. Şi eu am ajuns profund supraconfesional. (...) Ţine-te bine. Colaborând cu cei câţiva Catolici luminaţi şi "liberaţi" ai Franţei, te vei putea impune. Rodul de aur va fi poate suferinţa şi împingerea ta şi a celor cu tine, spre martiriu. Dar chiar aşa fiind, vei vbirui. Şi încă frumos de tot. (...) Te-am cetit în **Buna Vestire**. Eşti pana cea mai curată şi jurată a Exilului. Nu evita planul naţional al ideii şi al credinţei. Omul generaţiei noastre trebue să fie complet, integral, capabil să-L mărturisească pe Hristos la toate nivelurile vieţii, pe toate undele de transmisie şi recepţie ale spiritului..."*

(Mankato, 10 Iunie 1972)

CARMEN SYLVA - REGINĂ - SCRIITOARE - MECENA

(o însemnare pe marginea simpozionului dela Kassel 20-22 Noembrie)

Cine a fost Carmen Sylva? Regină, muză, scriitoare, mecena? Puțini concurenți germani participanți la concursurile cu public foarte la modă în zilele noastre, ar putea să bifeze fără ezitări și îndoieli, toate variantele de răspuns ale întrebării de mai sus. În România numărul știutorilor ar fi - din motive lesne de înțeles, ceva mai mare.

În jurul anului 1900, Carmen Sylva figura pe lista celor mai ilustre doamne ale Europei, în compania unei Sarah Bernard, a împărătesei Elisabeta a Austriei, a legendarei Sissi, a Berthei von Suttner, pacifista și militanta pentru *drepturile femeilor... "O fiică a Nordului. Regină a Orientului"* - o măgulea emfatic excentricul Pierre Loti pe Elisabeta I a României - intrată în istoria culturii sub pseudonimul pe care singură și l-a atribuit.

Însă peste figura, destinul și istoria celei dintâi regine a României moderne, pare a se fi așternut uitarea desi. în 1998. o splendidă expoziție de fotografii organizată la celebrul Muzeu Ludwig din Köln și albumul catalog editat la Steidl Verlag, readuceau în actualitate colectia de fotografii a prinților de Wied și imaginile reginei Elisabeta a României în cele mai diverse ipostaze perfect înscenate: regina în costum național, în excursie, la vânătoare de urși, în scurtul exil la Veneția, după ce regele și curtea se împotriviseră căsătoriei prințului moștenitor Ferdinand cu Elena Vacaresco, preferata reginei.Apoi regina la castelul Peleș, în atelierul ei, în camera de lucru, în salonul de muzică, cu tânara pianistă Aurelia Cionca, din nou la Peleș, în sala de onoare, unde pe scara spiralată poate fi zărit și George Enescu, tânăr...

Regina Carmen Sylva, ca principesă de Wied, îmbrăcată în costum românesc. Fotografia este expusă în Castelul Principilor de Wied, de pe valea Rinului

Expozitia de fotografii la Muzeul din Köln, (metropola în care, în Octombrie 1869 fusese aranjată întâlnirea *"întâmplătoare"* a vitoarei regine cu Prințul Carol al României) a făcut publicului cunoștința cu *"imaginile"* reginei Elisabeta I a României, inclusiv ale țării. Dar abia catalogul album, cu studiul semnat Karin Schuller Procopovici, intitulat Carmen Sylva - muza, artista și mecena - a oferit cititorilor revelația fațetelor mai puțin cunoscute azi ale celeia care a fost o celebritate, la vremea ei.

La 24 Noembrie 1869, Elisabeta, vlăstar al viței princiare de Wied, proaspăt căsătorită cu regele Carol I von Hohenzollern de Sigmaringen, ajungea în România după o lungă călătorie, începută pe malurile Rinului și încheiată la Giurgiu. Deloc întâmplător așadar, la sfârșit de toamnă, între 20 și 22 Noembrie 2003, Forumul Cultural German pentru Europa de Răsărit în colaborare cu Muzeul pentru Literatură Frații Grimm (unde poate fi vizionată și expoziția itinerantă consacrată Literaturii de limba germană din România) au decis să readucă în actualitate efigia aceleia care a fost Carmen Sylva - regina, poeta mecena - cum s'a intitulat simpozionul internațional găzduit de Forumul Evanghelic din orașul din centrul Germaniei.

"Manifestarea a lansat o punte peste timp tocmai cu scopul de a evidenția rolul esențial pe care, din perspectiva Europei contemporane, l-a deținut Carmen Sylva" a declarat dr. Hanna Nogossek, președinta Forumului Cultural German cu sediul la Potsdam nu fără a insista și asupra contribuției fundamentale a Regelui Carol I și al soției sale, la modernizarea României.

Participarea unor specialiști germani ca și a celor sosiți din Austria, România și Franța la lucrările simpozionului din Kassel a demonstrat, prin abordarea fiecăreia din fațetele personalității și angajamentului politic, civic, artistic sau social al Elisabetei I a României, cât de moderne, cât de europene pentru chiar spiritul vremii au fost ideile și acțiunile ei deși, mai ales în postura de artistă, scriitoare, compozitoare, pictoriță, Carmen Sylva a rămas o figură emblematică a acelui fin de siecle.

Filmul realizat de Marilena Rotaru, semnificativ intitulat Carmen Sylva prințesă a Rinului, regină a Carpaților a făcut palpabilă personalitatea reginei, în timp ce Gabriel Badea Păun, sosit dela Paris, a schițat un portret biografic Elisabetei I. Studiile semnate și prezentate la simpozion de Adrian Silvan Ionescu, Alexandru și Ruxandra Beldiman sosiți din România la Kassel, au evidențiat virtuțile de colecționar și viziunile urbanistice ale casei regale, inclusiv realizarea acelei perle arhitecturale care este Peleșul, un castel de basm.

Brigitte Hamman, celebra biografă a unor personalități istorice europene, autoare a numeroase cărți de specialitate, puse și la dispoziția participanților la simpozion, a sintetizat în intervenția ei cele trei laturi ale personalității reginei, incluse și în titlul simpozionului. Bernhard Lauer, directorul Societății Literare Frații Grimm a tematizat rolul de catalizator pe care Carmen Sylva l-a deținut în planul relațiilor literare și al interferențelor germano - române.

Vocația de mecena a reginei s'a exercitat nu numai în plan artistic, ci și social. Dacă Violeta Dinescu, ilustra compozitoare originară din România, stabilită în Germania, deținătoare a peste 50 de premii, a investigat esența dialogului spiritual și rolul mecenatului reginei în planul muzicii și al creativității muzicale, nu fără a insista asupra creației lui George Enescu și August Bunkert, sau a evoca generațiile de muzicieni români ieșite de sub aripa ilustrului compozitor, Gabriele Samietz s'a oprit asupra unor aspecte mai pragmatice, trecând în revistă slujindu-se și de documente vizuale, inițiativele sociale și caritative ale reginei, de răsunet european la vremea lor.

Fundalul politic și istoric al perioadei în care Carmen Sylva și-a exercitat talentele artistice, vocațiile umanitare și sociale, a fost evocat de comunicările Edei Binder Ijimia și Dietmar Muller din Berlin.

O mapă incluzând programul simpozionului, rezumatul comunicărilor, un caiet program al concertului care a încheiat simpozionul, au conferit rotunjime manifestării și au creat premisele unui ecou mediatic al evenimentului care, cel puțin până la ora actuală, ar fi trebuit să fie mult mai puternic decât cel înregistrat. Nu întâmplator unul din participanți a deplâns relativa lipsă de interes a unor cercuri intelectuale occidentale, față de fenomenele și istoria Europei de Răsarit. Și dacă am regretat absența unui ecou mediatic pe măsura calității simpozionului este și fiindcă, în sine, personalitatea aceleia care a fost Carmen Sylva ar merita să fie mult mai larg și bine cunoscută și aici, în Apus, într'o perioadă în care Europa își redescoperă rădăcinile comune și unitatea, pierdute în hiatusul creat de cele două războaie mondiale ale secolului XX și de deceniile războiului rece, conchide postul de radio *Deutsche Welle* în relatarea pe această temă.

"REGELE MOARE"

de Eugen IONESCO

CEA MAI IMPORTANTĂ OPERĂ SCRISĂ VREODATĂ DESPRE MOARTE

Actorul și regizorul spaniol de teatru, Jose Luis Gomez, care spune că a abordat această operă a lui Eugen Ionesco *"deoarece, într'o manieră foarte asociativă și intuitivă, am crezut că, în această etapă a vieții mele, era momentul să o fac"*, a subliniat că reinterpretarea piesei *"Le Roi se meurt"* se bazează pe aceeași focalizare regăsită în piesa *"La vida es sueno"* (*Viața este vis*) a lui Calderon de la Barca - se arată în acest editorial, consacrat marelui dramaturg de origine română de ziarul spaniol *ABC*.

"În timp ce mă pregăteam să pun în scenă această piesă la Paris - explică Jose Luis Gomez - unul din marii critici francezi mi-a spus să am mare grijă pentrucă regizarea pieselor lui Calderon, cu teme atât de prezente în operele lui Ionesco, nu a avut niciodată priză la publicul din țara lui. M'am gândit atunci că pentru a reinterpreta piesa <Regele moare> a lui Eugen Ionesco și a trece cu bine această probă de foc era necesar să recurg la textele maestrului budist Zen din secolul al XVI-lea, maestrul Takuan, unde există un capitol foarte sugestiv în care viața este văzută drept o reflecție a visului care se scurge printre degete.

Am hotărît să epurez opera, care la Calderon mustește de un Catolicism primar, și să scot în evidență o altă religie de care mă simt legat, aceea de a fi în viață și legat de pământ, de a fi conștient de latura misterioasă a existenței, care se regăsește în <Regele moare> și să amplific latura gotică a comediei negre, care pe mine mă obsedează, astfel încât să poată fi apreciată și mai mult intensitatea și apartenența, pentrucă mă simțeam capabil să o transmit cu suficientă elocvență spectatorului de azi".

Pentru actorul și regizorul de teatru Gomez, punerea în scenă a piesei *"Le Roi se meurt"* de Eugen Ionesco a fost *"o mărturie extrem de personală, o călătorie în care s'a implicat profund". "De fapt* - spune el - *am vrut să interpretez rolul lui Berenger, dar era deja prea complicat să descopăr hățișurile și calitățile textului și să le transpun colegilor mei, astfel încât m'am simțit incapabil să fac ambele lucruri în același timp. Mi s'a părut mai corect să recurg, pentru acest rol, la Francesc Orella, un actor minunat și la restul echipei teatrului La Abadia.*

A fost un proces foarte laborios - spune el - *în care, în primul rând, și urmând planul logic al lecturii, am pus la punct un plan foarte analitic pentru a vedea unde sunt punctele de inflexiune ale textului, pentrucă, pe măsură ce piesa este pusă în scenă, iar textul începe să fie recitat de actori, asiști la miracolul deschiderii florii, care, în pofida dislocării și desfacerii verbale, are un ritm impresionant, ce mângâie asemeni mătăsii".*

Citirea jurnalului lui Eugen Ionesco *"La quete intermittente"* (Căutarea intermitentă) a fost un ghid extrem de util pentru Gomez la ora tranzitării pe drumul inițiatic întreprins de Berenger, personajul piesei *"Regele moare"*: *"Sunt pagini de o densitate minunată* - afirmă el - *pline de acea onestitate uriașă, a privirii, față în față cu propriul ego răvășit, care are o transpunere literară strălucită în <Regele moare> - în opinia mea* - spune Gomez - *cea mai importantă operă despre moarte scrisă vreodată în literatura genului. Nu despre durerea pricinuită de moartea în sine, ci despre suferința eului, în momentul în care acesta este copleșit de dispariția fizică".*

Berenger, *"acest om oarecare"* al lui Ionesco, personaj al mai multor piese, precum *"Rinocerii"* sau *"Pietonii văzduhului"*, aici, în *"Regele moare"*, are un coșmar cumplit: el visează că este un monarh pe punctul de a muri. *"Există totuși* - comentează Gomez - *o notă de consolare în piesă, pentrucă regina Marguerite - prima soție a regelui, care, deși repudiată de acesta, ce se căsătorise cu o femeie mai tânără - într'o dovadă impresionantă de afecțiune față de Berenger, îl ajută să se pregătească de moarte și să activeze, într'o depășire a stării mentale, acel loc pe care budiștii îl numesc <mintea clarei lumini>, pentru care Ionesco a folosit termenul de <fulgere intuitive>.*

În fond, acest sfârșit pentru care îl pregătește regina Marguerite nu este altceva decât cartea tibetană a morților, deoarece, contrar sentimentalismului ce îi caracterizează pe Occidentali atunci când vorbesc despre moarte, Orientalii abordează tema nu cu duritate, ci cu o luminoasă și liniștită obiectivitate".

În această reinterpretare a piesei *"Regele moare"* de către regizorul Jose Luis Gomez, *"există diferite planuri care converg pentru a plăsmui coșmarul, elementele suprarealiste și tulburătoare ale textului se îmbină mai ales cu umorul negru, ce caracterizează întreaga operă a lui Ionesco, dar și cu o rafinată privire asupra existenței. Pentrucă, a se lua pe sine peste picior este o cale spre salvare. Este vorba, mai ales, de un spectacol <foarte muzical>, care se petrece într'un <living> din ai cărui pereți <înfloresc>, la un moment dat, diferite lucruri ce pot evoca Parisul anilor '60".*

V'AȚI PLĂTIT ABONAMENTUL LA CUVÂNTUL ROMÂNESC ?

TRADUCERI AUTORIZATE
(CERTIFIED TRANSLATIONS)
Membru ATIO & CTIC

Diplomă și Foaie Matricolă ~ Adeverințe
Certificat Naștere – Căsătorie - Cazier
Hotărâre Divorț - Acte Sponsorare

LUCIAN EFANOV
Tel: 416 - 587 - 6603

Specializat în acte de echivalare studii pentru Ontario College of Teachers ~ Medical Council și Professional Engineers of Ontario

Fax: 905 - 619 - 9345
E-mail: postscriptum@lycos.com
Web site: PostScriptum.Netfirms.com

Traduceri profesionale, la prețuri rezonabile!
Post-Scriptum Translations

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale din exil și din țară

EXILUL CREATOR

UN TRUBADUR COSMOPOLIT AL PLANETEI NOASTRE : ȘTEFAN BACIU

George BĂJENARU

Nu mai știu pentru a câta oară am terminat de citit antologia ***"Poemele poetului singur"*** de Ștefan Baciu (***Criterion Publishing*** 2002) și nu mai știu pentru a câta oară încerc și nu reușesc să aștern pe hârtie acele stări de emoție estetică pe care le-am trăit, în timpul lecturii. În fiecare metaforă, în fiece vers, se ascunde un mare și cosmopolit trubadur, un rapsod sau un baladist al planetei noastre, pentru care *"totul e fierbinte și mare ca un rug"*.

Dela debutul său în poezie, cu *"Poemele poetului tânăr"* (1935) și până la ultimele clipe ale vieții lui (1993), vreme de aproape 60 de ani, Ștefan Baciu a pășit prin lume, fără sfială, ca un *"prinț"*, aprinzându-și *"lumânarea aurie a peniței"*, pentru a se desprinde, *"cu trăsura imaginației"*, de *"amarul cotidian"*.

Evadând din generația lui de poeți visători sau abulici, din care au făcut parte Ion Sofia Manolescu, Horia Stamatu, Constant Tonegaru, Emil Giurgiuca și Dimitrie Stelaru, Ștefan Baciu a suflat peste pudra argheziană ce-i impregnase cândva poezia și, purificând-o, a devenit el însuși, un solipsist, adică un adept al filosofiei eului, pentru care lumea nu a existat, decât prin sine și pentru sine. A păstrat, totuși, ca pe o moștenire sacră, reverberații din folclorul antonpannesc și din evaziunile urmuziene, după cum bine observă criticul Nicolae Manolescu: *"Cântecele antonpannești și urmuziene ale lui B. săvârșesc minunea globului pământesc până la dimensiunea aceluia pe care el însuși îl va fi ținut în mână cu șase decenii în urmă, la lecția de geografie..."*

Peregrin orgolios în lucrarea lui și tandru prin vocație, trubadurul român, Ștefan Baciu, străbate meridianele planetei Pământ, dela Brașovul natal și până la Rio de Janeiro și Hawaii, ascunzându-și singurătatea și alienarea în simboluri umane de rezonanță planetară, cu care se identifică, motivat fiind de o firească legitimitate: libertatea cunoașterii. O libertate donquijotescă, pe care și-o asumă categoric, într'o ***"Declarație de principii"***: *"Eu sunt poetul libertății / Don Quijote al poeziei în libertate..."*

Printr'o continuă și liberă mișcare a spiritului, poetul devine, grație *"imaginației transcendentale"*, în sens kantian, *"clientul micilor cafenele vieneze"*, *"unul din ultimii ascultători ai caterincelor din ulițele prăfuite / ale cartierului Mexicanos din El Salvador"*, *"pasagerul zilnic al autobuzului Paoua-Wood lawn / În Honolulu, Insula Oahu"*, cetățean *"Carioca" din Rio de Janeiro / născut la doi pași de Casa Sfatului, Brașov, / pe firul Rozelor /* și, în cele din urmă, *"editorul scrisorii internaționale de poezie <MELE> (în limba hawaiană - poezie), ușier, corector, contabil, hamal, / redactor-șef, om de serviciu"*, / *"...corespondent, Maecena, dactilograf, zețar..."*

Deposedat de căldura maternă a plaiurilor natale, *"poetul singur"* și *"latifundiarul fără glie"* își găsește echilibrul sufletesc în metafora identificării lui, cu tot ce poate fi mai omenesc pe planeta noastră, ca în acest unic poem, intitulat ***"Act de identitate"***: *"Sunt Vietnamezul din pagodă / turistul sunt din Surinam / sunt ritmul safic dintr'o odă / sunt noaptea care suflă'n geam / sunt marinarul din Roscoff / plutind pe mări pe o șalupă / adolescentul din Brașov / sunt ultimul copil de trupă / sunt muzica dintr'o flașnetă / sunt elegia dintr'un corn / sunt piatra din câmpia getă / muștiucul dela Flügelhorn / sunt luptătorul din Manila / sunt semnul mut de întrebare / eu sunt grevistul din Brăila / sunt umbra dinspre înserare / eu sunt lumina dela tropic / sunt bardul dela Singapur / sunt anarhistul non-utopic / rafală sunt de aer pur / sunt sasul dela Feldioara / sunt Dacul mut dela Drobeta / eu sunt arcușul și vioara / alergătorul cu ștafeta / latifundiarul fără glie / sunt ziaristul fără ziar / sunt ritmu'nchis în poezie / feștilul dela felinar / Sunt Olandezul sburător / sunt Flămânzilă și Gerilă / sunt Don Quijote călător / sunt beduinul pe cămilă / eu sunt doar eu: un milion / sau 2 sau 8 sau poate 5 / sunt revoltatul din amvon / chiaburul fără de opinci / călugărul din Indochina / eu sunt și pustnicul și vraciul / tulpina sunt - și-s rădăcina: / eu sunt poetul Ștefan Baciu."*

Într'una din prelegerile de estetică, având ca subiect *"Activitatea creativă a poetului"*, profesorul filosof **Georg Wilhelm Friederich Hegel**, le spunea studenților dela Universitatea din Berlin, că poetul *"trebue să cunoască ambele părți ale existenței umane, cea interioară și cea exterioară, și să fi absorbit în propriul gând, întreaga respirație a lumii și fenomenelor ei, să fi pătruns-o, să fi adâncit-o, să fi transfigurat-o"*. Sunt condiții sine qua non ale artei poetice, pe care *"poetul singur"*, Ștefan Baciu, eliberat de nimicurile vieții, le-a întrunit cu prisosință.

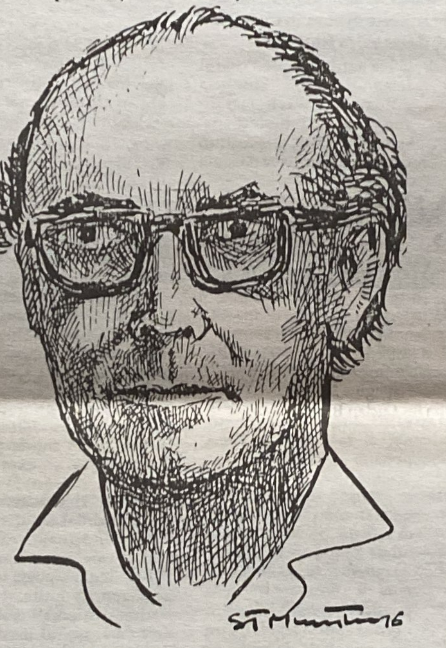

Revenind la poemul *"Act de identitate"*, se poate deduce cu ușurință, că în definirea propriului eu creator, B. evită hiperbola, preferând mai degrabă, ca tropi, sinecdoca ori metonimia, ceea ce-i oferă posibilitatea de a releva, într'un mod cu totul inedit, multiple fețe ale firescului uman de circumstanță, modele umane originale sau însușiri fantastice, inspirate din basmele Românilor, toate incluse într'un fel de recital, în care împletirea de ritm iambic și dactil, însoțită de rima îmbrățișată, amplifică muzicalitatea interioară a unui limbaj poetic inconfundabil.

"Dulcele vers clasic" nu rămâne însă formula de exprimare predominantă a poetului exilat. Descoperirile din lumea mare și amintirile din lumea de acasă, par să-l copleșească într'atât, încât, nemaiavând timp de formule prozodice, poetul le așterne pe hârtie în vers liber, fie ca simple meditații, fie ca pagini de jurnal sau imagini de vis, demne de pelicula cinematografică.

Pendulând între descoperire și amintire, poetul se definește pe sine ca un *"martor al istoriei"*, descriind, definind, evocând. Fenomene și stări sufletești, ca ***"exil"*** sau ***"dor"***, locuri, oameni și întâmplări, fapte diverse sau evenimente importante, nume și denumiri de rezonanță din istoria sau cultura românească și universală, devin surse de inspirație ale unui poet *"fără brevet"* și fără pretenția de a fi inventat ceva: *"De fapt, n'am inventat nimic. / Dar am scris românește / la Rio de Janeiro, Berna / Seattle și Honolulu / când <Doina> lui Eminescu nu se putea ceti / între Nistru și Tisa..."* *"Brașovean / ortodox / cosmopolit"*, cum se definește în finalul poemului *"Cosmopolit"*, trubadurul Ștefan Baciu cutreieră planeta, începând din *"pădurea lui de stejari și ulmi"*, dela poalele Tâmpei și până la tropice, trecând pe *"sub zgârie norii din Rio de Janeiro"*, unde *"pădurea de stejari și ulmi / s'a prefăcut într'un codru de beton armat"*, în care el, poetul, a rămas *"ultimul haiduc"*. *"Pădurii de beton armat"* sau orașului devenit *"imensul balaur"*, unde *"muzica se face cu lira Sterlină*, poetul îi opune *"leagănul verde al copilăriei..."*

Cât de drept a fost G. Călinescu, atunci când, vorbind despre cartea de debut, *"Poemele poetului tânăr"*, afirma: *"Poezia lui Ștefan Baciu, în ce are ea mai promițător, este de tipul confesional și cântă copilăria hoinară"*. Poeziei *"de tipul confesional"* i-a rămas fidel Ștefan Baciu, în întreaga sa viață. La baza acestei poezii, a așezat, ca pe o temelie sfântă, ***"brazda caldă"*** a copilăriei.

Din versurile cuprinse în antologia *"Poemele poetului singur"* se desprinde, dincolo de descoperire și amintire, un cult față de poezie. Într'o lume în care *"omenia se judecă (mai cu seamă) după parale"*, inima poetului e *"un univers de ruine"*. Ea nu mai poate prinde mesajul *"S.O.S. - S.O.S. - salvați poezia / S.O.S. - S.O.S. - salvați omul care a rămas viu în noi!"* și atunci nu-i rămâne decât să-i aștepte pe prietenii săi poeți, de acasă și de oriunde, în odaia lui *"de sub Equator / Care a ajuns o sală de așteptare / Pentru cetățenii Statelor Unite ale Poeziei! Ca împreună, să pornească <într'o fantastică aventură a strofelor...> / pe autostrăzile și aerodromurile poemului"* (*"APEL"*).

Genial, poetul scrie cu virtuozitate, o poezie plină de adevăruri ce se subînțeleg din metafore și cuvinte cu sensuri ambigui, subtile, atunci când contemplația lucrurilor și fenomenelor lumii este răscolită de instinctul creației. Scriind, Ștefan Baciu transmite tăcerea lui eternă, cu speranța că ne vom regăsi în ea, *"ca într'un tren care nu vine de nicăieri / și pleacă înspre pretutindeni"*.

Confesiunea lui Baciu nu este nici tragică, nici ironică, nici batjocoritoare. Departe de a instrui, poezia lui e o confesiune plină de dezamăgiri și apare ca efect al unei dureroase atingeri a simțirii poetului, de rugul fierbinte al vieții de toate zilele.

O undă de pesimism, cauzată de sentimentul zădăniciei timpului măsurat, transpare cu limpezime de cristal din versurile poeziei *"29 OCTOMBRIE 1965"*, ocazionată de aniversarea zilei de naștere: *"Șed la masă / sub lampă în Honolulu / și azi am 47 de ani / în fața mea o ilustrată din România / un plic din Mexico / o carte din Germania / în spate un tablou din Haiti / o gravură din Brașov / (desprinsă dintr'o carte de Teohar Alexi / și azi am 47 de ani / în față un zid de frunze tropicale / pe spate o cămașe din Filipine / în mână un creion din USA / o hârtie din Japonia / și am 47 de ani / în față nimic / și atât de mult / în spate atât de mult / și aproape nimic."*

Planeta noastră e universul poeziei *"poetului singur"*, iar centrul acestui univers e Brașovul. Oriunde adastă, ochii poetului privesc *"prin ceața dorului"* și astfel i se pare că *"toate orașele lumii sunt târgul nostru românesc"* sau că *"nici o stradă din Paris sau din Zurich / Nu e atât de frumoasă ca Brașovul nostru natal"*. *"La Rio de Janeiro, pe amețitoarea plajă a Copacabanei"*, Românului trubadur i se face dor de Galați sau Brăila și i se pare *"că nu e oraș mai frumos decât Târgoviștea..."* *"Pizonier al aducerilor aminte"*, poetul nu uită nici de *"ciobănașul lui Grigorescu"* și nici de *"cireșii dela Râmnicul Vâlcea"*, chiar dacă peste aceste comori ale sufletului s'au suprapus cândva, *"zâmbetul Mona Lisei la Luvru"*, *"sute de pânze de Van Gogh"*, ori *"bananierii țării Amazonului"*.

Am încercat să fac un index alfabetic de nume celebre și denumiri prezente în poeziile din această antologie. Am ajuns la ordinul sutelor. Printre cele mai cunoscute universal, Amazon, Anzi, Brazilia, Aristide Briand, Buenos Aires, Cristofor Columb, Don Quijote, Edison, El Dorado, Einstein, Goldwater, Victor Hugo, Ibsen, Hugo, Guadalajara, Paul Morand, Newton, Joaquim Nabuco, Walt Whitman, Ulises etc., e plăcut să descoperi, atunci când nu te aștepți, nume și denumiri românești: Arghezi, Blaga, Barbu, Bărăgan, Emil Botta, Brașov, București, Cantacuzino, Carpați, Cișmigiu, Aron Cotruș, *"Doina"*, Eminescu, Enescu, Feldioara, Galați, Grădina Icoanei, Marcel Iancu, Vasile Ignat, Dinu Lipatti, Meșterul Manole, Anton Pann, Piatra Neamț, Olt, Pontul Euxin, Rapsodia Română, Râmnicu Vâlcea, Sighișoara, Sibiu, Stelaru, Maria Tănase, Turnu Măgurele, Țara Bârsei, Țuțea, Urmuz, *"Universul Liber"*, Ion Vinea etc., fiecare având parcă menirea de a umple golul din sufletul poetului aflat în exil, acolo unde *"dincolo de tot nimic nu-ți aparține"*.

În literatura exilului românesc și dinclo de acesta, poetul Ștefan Baciu se distinge mai ales prin felul de a fi făcut din poezie, *"sub dictatura clipei"*, un sistem de integrare a ființei românești în universalitate. Un element al acestui sistem este poemul *"Poetul dela tropice"*, prin care trubadurul cosmopolit pare un inegalabil *"plantator de cântece"*. Să-l ascultăm: *"Toate stelele noastre au murit / Au murit și zăpezile celor dintâi ani / Și ai celor din urmă. / Baba Dochia și Făt Frumos / Nu-mi mai apar nici în vis / Mi-e dor să aud un frate necunoscut pe stradă / Întrebând: cât e ceasul? / Sau spunând simplu; a început să plouă / dar nici ploile noastre românești nu mai sunt / Fac o mare sforțare, să le aud picurând în amintire / Când în locul lor, vântul fierbinte / Aduce covoare uriașe de apă, rupându-le în aer. / Acest cer albastru crestat de palmieri, / Această spumă de valuri ca o coroană de rege, / Această*

Continuare în pag. 15

Jurnale fermecătoare

—Mihai Stere DERDENA—

Nu exagerăm câtuşi de puţin, dacă declarăm în chip asertiv că n'am cunoscut - pesemne că nici nu există în lumea românească - alt om atât de devotat din punct de vedere filial ca Dl. Andrei-Iustin Hossu, notoriu universitaar clujean, remarcabil scriitor şi publicist. Prin grija acestei odrasle binecuvântate, fără egal în ataşament fiesc, au văzut lumina tiparului, în anul 2003, alte două manuscrise de excepţională valoare documnetară şi beletristică, semnate de marele filosof, prozator şi traducător Petre Hossu. Aceste două cărţi se intitulează *"Memorialul Lucian Blaga"* şi *"Memoriale"*.

Prima carte văzu lumina tiparului graţie D-lui Gabriel Stănescu, patronul editurii *"Criterion Publishing"* din Norcross, statul Georgia, U.S.A., iar apariţia celui de-al doilea jurnal o datorăm editurii piteştene *"The Flower Power S.R.L."*.

"Memorialul Lucian Blaga" cuprinde studiul biobibliografic Petre Hossu (1922-1998), Prefaţă (semnată de autor), Memorial Lucian Blaga (propus de I. Oprişan), Chestionar Lucian Blaga (pentru Dl. Petre Hossu), Epilog, Comentarii la volumul *"Lucian Blaga printre contemporani"* de I. Oprişan, două scrieri care au câte trei asteriscuri (în loc de titluri), Lucian Blaga: *"Respir ca după o operă grea"* (este vorba de o scrisoare scurtă adresată lui Petre Hossu), Povestea unui manuscris, Marginalii la teatrul lui Lucian Blaga (în două părţi).

Cuprinsul volumului *"Memoriale"* se prezintă astfel: studiul biobibliografic *"Petre Hossu (1922-1998)"*, Memorial Emanoil Caba, Memorial Iuliu Haţieganu, Memorial Camil Petrescu, Medalion Constantin Sudeţeanu.

Ponderea preponderentă o au Chestionar Lucian Blaga (adică memorialul propriu-zis, întins pe 155 din totalul de 273 de pagini) din primul volum memorialistic şi Memorial Emanoil Caba (desfăşurat pe 173 de pagini din 260, câte are cartea) din al doilea jurnal, cel intitulat *"Memoriale"*.

Atât *"Memorialul Lucian Blaga"*, cât şi *"Memoriale"* sunt cărţi cu formatul mare, iar paginile toate (cele întregi, bineînţeles) sunt foarte dense, având fiecare câte 40 şi, respectiv, 39 de rânduri.

Referindu-ne din nou la structura celor două volume memorialistice, trebue să relevăm un detaliu de înaltă semnificaţie pentru noi, anume că atât *"Memorialul Lucian Blaga"* cât şi *"Memoriale"* încep cu studiul nostru biobibliografic *"Petre Hossu (1922-1998)"*, publicat, întâi, în *"Cuvântul Românesc"* din Hamilton, Canada (numărul din Iulie-August 2002, paginile 12-13). Datorăm această cinste D-lui Andrei-Iustin Hossu, îngrijitorul editării cărţilor pe care le prezentăm şi le comentăm..

În anul 1981, editura Dacia, rupând în parte lanţurile cenzurii comuniste, a făcut să apară cartea în două volume *"Blaga inedit - efigii documnetare"* de Bazil Gruia, unul dintre numeroşii admiratori ai preabunului poet-filosof din Lancrăm. Volumul pe care tocmai l-am precizat este o antologie de evocări compuse de prestigioase personalităţi culturale din România, oameni care-l cunoscuseră pe Lucian Blaga. Dintre aceste evocări se detaşează prin frumuseţea stilistică şi prin autenticitate cele ale căror autori au fost Petre Hossu şi Vasile Băncilă (1897-1979).

Plin de har, de modestie şi de onestitate, calităţi care l-au caracterizat în tot ce a făcut în trecerea-i cu vrednicie prin această viaţă, Petre Hossu a declarat, la apariţia cărţii citate, că evocarea realizată de Vasile Băncilă, intitulată *"Blaga în spaţiul apelor"*, este *"o capodoperă"*.

"Ar părea cutezătoare - mărturiseşte Petre Hossu (în *"Memorialul Lucian Blaga"*, la pagina 12) - *afirmaţia mea aşa de superlativă asupra unui opuscul. Mă gândesc la enunţul lui Nae Ionescu, în care el afirmă că marile opere sunt restrânse ca volum. Se gândea la cărţile Scripturii, în speţă la Evanghelii. Aş mai adăuga cartesianul <Discours de la Méthode>, Cugetările pascaliene..."*

Călăuzindu-se după crestomaţia în două volume a lui Bazil Gruia, cercetătorul Ionel Oprişan, secretar ştiinţific al Institutului de Istorie şi de Teorie Literară *"George Călinescu"*, avea să publice, în 1987, prin editura Minerva, antologia evocatoare *"Lucian Blaga printre contemporani. Un portret din cioburi"*. Pentru elaborarea acestui volum omagial, Dl. Ionel Oprişan a solicitat participarea câtorva autori remarcabili, inclusiv a filosofilor Vasile Băncilă şi Petre Hossu, cerându-le să răspundă la un *"Chestionar Lucian Blaga"*, cuprinzând 26 de întrebări.

Numai că îngrijitorul volumului antologic nalităţi contactate) în doar trei-patru săptămâni, timp teribil de scurt. Drept care, această exigenţă nerealistă n'a fost satisfăcută. Imposibilitatea îndeplinirii acestei cerinţe a fost pricinuită nu doar de scurtimea răgazului acordat, ci şi de amplitudinea răspunsurilor lui Petre Hossu. Acesta îl cunoscuse atât de bine pe Lucian Blaga (Lulu pentru cei apropiaţi), încât a voit să redacteze despre poetul-filosof o carte alcătuită numai din conversaţii directe, având ca exemplu, în acest sens, *"Convorbirile"* lui Johann Wolfgang von Goethe (1749-1832) cu secretarul său J.P. Eckermann, carte pe care filosoful Friedrich Nietzsche (1844-1900) o considera o culminaţie a spiritualităţii germane. Conştiinciozitatea, competenţa şi amploarea, cu care răspunsese la chestionar Petre Hossu, au fost atât de fecunde încât a rezultat o carte de sine stătătoare, benefică pentru cultura română, deosebit de bogată în informaţii de mare însemnătate, atât în legătură cu Lucian Blaga, cât şi cu privire la numeroase personalităţi din epoca interbelică şi din deceniile '40, '50 şi '60 ale secolului trecut.

În puţinele fraze, pe care le vom cita, îi vom vedea portretizaţi de marele artist Petre Hossu pe câţiva dintre eroii cărţii.

Fireşte că vom începe cu personajul principal al *"Memorialului Lucian Blaga"*.

"Era un bărbat suplu - este vorba despre Lucian Blaga -, *cu un umblet vioi, elegant cu sobrietate. Întotdeauna te întâmpina cu o mină surâzătoare, chiar dacă trecea prin încercări, nu era sumbru, dar o crispare se citea mereu pe chipul lui - era osândit la galera unei mari opere, fiind în acelaşi timp şi o făptură destul de firavă. Dede* (aşa era alintat de studenţi profesorul universitar D.D. Roşca, precizarea lui M.S. Derdena) *îmi povestea din studenţia lor cât de slăbit era într'o vreme Blaga. <Lucian mă tem că se duce> - îmi relata Dede, că se gândea mâhnit în sinea lui. <Avea un procedeu să reziste la studiu şi lecturi îndelungate, îşi lega coapsele din sus de genunchi, strângându-le cu o curea...>."* (pagina 38).

Cum era soţia lui Lucian Blaga?

"În viaţa lui Blaga, ponderea Doamnei Cornelia Blaga a fost decisivă. În Mai 1961 (Lucian Blaga a trăit între anii 1895 şi 1962, afirmându-se ca mare poet, filosof, dramaturg, eseist şi traducător - nota lui M.S. Derdena), *când aflam de plecarea poetului-filosof, din acel răvaş de trei şiruri din <Contemporanul>, i-am scris Doamnei strecurându-i printre rânduri, cu infinită grijă, contribuţia sa decisivă la opera blagiană. A fost femeia ideală..."* (pagina 38).

Autor al unei opere fundamentale, cu care s'ar mândri orice neam pământean (operă cuprinzând volumele de versuri Poemele luminii, Paşii profetului, În marea tercere, Lauda somnului, La curţile dorului, Poezii; piesele de teatru Cruciada copiilor, Înviere, Anton Pann, Zamolxe, Tulburarea apelor, Meşterul Manole, Avram Iancu (dramă dedicată lui Corneliu Codreanu), Daria, Fapta; sistemul filosofic compus din Trilogia cunoaşterii, Trilogia culturii, Trilogia valorilor, Experimentul şi spiritul matematic, Despre conştiinţa filosofică, Cultură şi cunoştinţă (teză de doctorat susţinută la Facultatea de Filosofie din Viena, pe care a urmat-o după absolvirea Facultăţii de Teologie din Sibiu); traducerile din Goethe, Gotthold Ephraim Lessing (1729-1781), Johann Christian Friedrich Hölderlin (1770-1843); volumul biografic Hronicul şi cântecul vârstelor; culegeri de aforisme; eseuri), academecian din 1936 şi, în mulţi ani profesor universitasr de filosofie a culturii, genialul Lucian Blaga este adus de comunişti în condiţia de... bibliotecar. Şi în această ipostază este vizitat de loialul său discipol Petre Hossu.

"L-am vizitat. Blaga era culcat pe dormeză, revizuind textul din <Faust>, tradus în cursul săptămânii. Am convorbit destins, iar, la plecare, Doamna mă aştepta în vestibul cu cartea (este vorba de *"Opere"* de Ion Creangă, ediţia lui Kirileanu, în care apar şi cele două poveşti deosebit de licenţioase, scrieri ce ne îndrituiesc să-l socotim pe renumitul prozator humuleştean ca precursor în literatura pornografică - nota lui M.S.D.) *citind un volum cu cirilice, cum am văzut în fugă. Sunt increedinţat că, în diplomaţie, dânsa i-a făcut rapoartele de serviciu - doamnă cultivată, extrem de inteligentă - asigurându-i cât mai mult răgaz pentru munca de creaţie. Acum îi făcea, probabil, toată munca documentară de serviciu şi la lucrarea <Gândirea românească în Transilvania>. Doamna Cornelia Blaga a fost o sublimă personalitate feminină"*.

Poemul dramatic *"Faust"* (tragedie în două părţi) de Goethe, tradus de Lucian Blaga, avea să apară, în două volume, la Editura pentru Literatură (colecţia *"Biblioteca pentru toţi"*, în 1962 şi în 1968.

"Ultima înâlnire am avut-o prin 1973, în vestibulul Policlinicii I din Cluj. Am abordat-o. Eram cu soţia mea, care s'a mândrit că a avut cinstea s'o cunoască pe soţia lui Lucian Blaga. Ne-a întrebat ce zicem de statuia poetului care, atrunci, se afla în parc. I-am sus că, după părerea mea, se află într'un spaţiu propice, poeţii nu-şi au locul în piaţa publică - mai derabă într'un colţ de natură. (În legătură cu statuia, creaţia lui Romul Ladea (1901-1970, mare simpatizant al Mişcării, Legionare şi admirator al lui Corneliu Codreanu - nota lui M.S.D.), *aceasta a fost iniţial, un bust al lui Blaga, elaborat de sculptor în primăvara 1947. Îl întâlneam atunci, în Mai, pe Blaga şi mi-a spus că pozează pentru un bust creat de Ladea. <Apar ca un Goethe romantic> - mi-a spus Blaga).*

Era aşezată, în primăvara 1970, fără de nici o manifestare publică, în colţul Pieţei Păcii, lângă Casa de Cultură a Studenţilor. La câtăva vreme, într'o noapte târzie, a fost ridicată şi dusă în parcul Municipal. În anul 1985 s'au făcut ambele amenajări la faţada Teatrului Naţional, ca să aflu dela prieteni că va fi aşezată, în stânga, statuia lui Blaga, în dreapta fiind statuia lui Mihai Eminescu.

Aşezarea ei a fost o mare bucurie pentru mine şi, adesea, îmi mijeşte un surâs lăuntric, când trec prin faţa statuii, cum sunt încredinţat că ar surâde şi poetul-filosof..." (pagina 39).

Cu toate că Blaga s'a arătat cât se poate de nedrept prin amânarea repetată a examenului de susţinere a tezei de doctorat *"Spectrul veacului douăzeci"* a lui Petre Hossu, respingând-o în cele din urmă, fiind influenţat de diabolica Olga Caba, totuşi doctorandul, având şi statură caracterială de mare altitudine (fizic, măsura 187 de centrimetri), nu numai că nu-i va purta ranchiună, ci mai mult, va deveni admirabil biograf al Magistrului. De altfel, Magistrul avea să regrete purtarea-i urâtă.

Petre Hossu ne mai destăinuieşte că Lucian Blaga *"Era însă o natură irascibilă, mai ales când bănuia rea-credinţţă faţă de opera lui, denaturându-i sensul.*

Şi avea reacţii de-a dreptul isterice...".

Despre D.D. Roşca spunea, mărturiseşte Petre Hossu, că *"E un brânzar, care face pe Franţuzul"* (pagina 40).

"Faţă de Iorga, care nu şi-a ascuns aversiunea împotriva lui Blaga, doar abuziv reacţionează undeva în <Artă şi valoare>, că geniul unei personalităţi nu se măsoară după numărul firelor din barbă. Odată, într'o convorbire, mi-am exprimat contrarietatea faţă de personalitatea gigantică a lui Iorga, având o operă aşa de inegală. <E fantastic - a reflectat Blaga cu glas tare - cum a confundat omul acesta cantitatea cu calitatea>. Iar reflecţia venea din partea unei personalităţi cu un excepţional simţ al calităţii" (pagina 40).

Tot pe pagina 40 citim că *"Apreciind opera sadoveniană, precum şi poezia argheziană, Blaga ştia că este detestat de amândoi, dar chiar şi atunci când Arghezi l-a atacat făţiş, susţinând <Faust> al lui Iorga, Blaga nu i-a ripostat"*.

Pagini de toată frumuseţea sunt cele în care memorialistul Petre Hossu îl evocă pe excelentul student legionar Costache Oprişan (1921-1959), altele în care descrie cronica-i afecţiune pulmonară şi, mai ales, cele în care ne prezintă cu talent evocator de vârf şi cu erudiţie rară călătoria lui în Elveţia, prin 1943, când vizitează, ca membru al unei delegaţii studenţeşti oficiale, universităţile din oraşele helvete Zürich, Basel, Neuchâtel, Lausanne, Geneva, Fribourg şi Berna. A cita pagini integrale înseamnă să ne întindem prea mult, peste cât s'ar cuveni, iar arătarea câtorva fraze nu ne-ar mulţumi pentrucă în acest chip n'ar fi confirmat deplin elogiul nostru.

Numeroase sunt şi paginile încântătoare despre Domniţa, marea iubire extraconjugală a lui Blaga, căreia acesta-i dedică volumul de versuri *"Nebănuite trepte"*.

Puţine fraze, dar edificatoare privind forţa evocării, calitate caracteristică a lui Petre Hossu, vom cita ca să se vadă cum e prezentat unversitarul Dimitrie Popovici.

"Dimitrie Popovici era un bărbat înalt, suplu, cu ţinută academică - întotdeauna în costum negru. Un chip frumos, expresiv, ochii mari, negri, cu învăluiri profunde. Vorbea cu o dicţiune srălucită românească, avantajat şi de o dantură albă, strălucitoare. Vorbea debordant, cu erudiţie uluitoare, dar dominată de spirit de fineţe, apropieri şi corespondenţe sugestive, fecunde". (pagina 193).

Cel mai mare merit al lui Petre Hossu, ca discipol şi ca memorialist al lui Lucian Blaga, constă în combaterea cu competenţă solidă a numeroşilor detractori, pseudointelectuali, precum, *"eunucoidul Dumitru Chiş-Micu"* (că poezia lui Blaga ar fi *"minoră"* - pagina 189) în repudierea oricărei denaturări, în explicarea unor poezii şi drame blagine care par prea absracte şi dificile pentru mulţi cititori.

Îi mai informăm pe cititori că regimul comunist s'a opus propunerii suedeze ca Lucian Blaga să fie distins cu premiul Nobel pentru literatură. Opoziţia guvernanţilor comunişti s'a bazat pe faptul că poetul-filosof Lucian Blaga se înscrisese, în 1940, în Mişcarea Legionară.

Apăru, credem momentul ca să începem a ne îndrepta atenţia şi asupra celuilalt jurnal al lui Petre Hossu, cel intitulat *"Memoriale"*, scos cam odată cu cel pe care tocmai l-am comentat, dar nu şi de aceeaşi editură.

În continuare ne vom referi, îndeosebi, la *"Memorial Emanoil Caba"* deoarece acesta ne cuceri în cel mai înalt grad, fiind, pesemne, cel mai bine scris.

Patronimul Caba a fost purtat, înainte de căsătorie, de mama autorului, al cărei nume de botez era Elisabeta, devenind Lizuca în formă afectivă. Unul dintre fraţii Lizucăi se numea Emanoil. Aşadar, Emanoil Caba era unul dintre unchii materni ai lui Petre Hossu. La acest unchi (ofiţer care va trece prin toate gradele militare până la cel de general), cu domicilul în Cluj, avea să locuiască liceanul Petre Hossu, în câtiva ani, plătind chirie substanţială. De fapt, Emanoil Caba era într'atât de îndatorat faţă de soţii Andrei şi Elisabeta Hossu, părinţii lui Petre Hossu, prin suma exorbitantă cu care-i excrocase, sub formă de împrumut, încât va rămâne pentru totdeauna insolvabil, dar nu din pricina, cumva, a incapacităţii de plată (nu era deloc sărac), ci din avariţie şi rapacitate, din dorinţa de a agonisi cât mai multă avere pe care s'o transmită unicului său copil, o fiică, numită afectiv Puiu.

Protagonistul acestui jurnal este, desigur, cel al cărui nume intră în componenţa titlului, adică Emanoil Caba, dar cartea-i populată de foarte numeroase personaje, toate reprezentate cu măiestrie literară. Pe câteva dintre acestea le vom vedea, măcar în fugă, reproducând parţial caracterizările făcute de autor, al cărui talent uimitor în arta portretistică ne-a umplut de delectare.

S'o vedem, întâi, pe *"tanti Rezi"*, soţia lui Emanoil Caba.

"Ne întorceam la ei, fratele meu Emil şi cu mine, aduşi de Tata la Cluj, către 15 Septembrie 1932. Ne-au găzduit în salon, unde şi dormeam, sau în hol. De acuma mă aşteptau zile tot mai penibile. Unchiul Emanoil lipsea, din nefericire, de Luni dimineaţă până Sâmbătă după-amiază. Dar tanti Rezi, această scorpie, uscată, fără feminitate, nici sex, avea grijă să-i facă un denunţ cât mai cuprinzător despre toate cusururile şi păcatele mele din timpul săptămânii. Mâncam urât, după dumneaei, având-o asociată pe Puiu, care se dovedi la fel de scorpie, în crisalidă, ca maică-sa. Vorbeam urât, ajunsese la concluzia că nici nu ştiam româneşte, ea, tanti Rezi, această uscată boemo-moravo-austriaco-româncă! Veni în gazdă la ei şi verişoara Clara, fiica unchiului Artemiu, studentă la farmacie. Şi Clara era preocupată de româneasca mea, ea, cu`o limbă maternă maghiară împărtăşită de maică-sa, evreica Laura Brühl, vorbind această megeră Clara ea însăşi o românească bastardizată de maghiara ei.

S'a mai adăugat încă un ponos, pe care unchiul Emanoil, prin cine ştie ce mecanisme sadice, stârnite şi aţâţate de Rezi, le-a speculat într'un mod josnic şi pervers. Eram un copil neastâmpărat, ceea ce îmi aducea un somn adânc şi plin de vise, cum nu se poate mai animate. Cred că aceasta mă aducea să mă trezesc uneori cu aşternutul umezit. Cusurul acesta avea să-mi dăinuie până târziu, către 25-27 de ani. Este lesne de imaginat cât au pisat pe această meteahnă de copilărie, de labilitate fiziologică, acele făpturi imunde. Cum chicotea Rezi! Şi avea o vorbă a ei, pe care i-am menit-o de poreclă: Ti-rrr-i-bil. Avea să fie pentru mulţi ani doamna Tirribil. Era tirribil acest Petre care face piş în pat; tirribil că mă uitam câte odată cu degetul în nas; m'a pârît Puiu la Tirribil, surprinzându-mă, într'o zi, în librăria Cioflec, strămutat cu desăvârşire în lumea de vis a cărţilor, cu degetul uitat în nas..." (paginile 51 şi 52).

Continuare în pag. 15

FILE DIN EPOPEEA AVIAŢIEI ROMÂNE

O LEGENDĂ VIE

George GEORGESCU

Locotenetul Ion DOBRAN

S'au împlinit la 5 Februarie curent 85 de ani dela naşterea unuia dintre cei mai străluciţi piloţi ai aviaţiei militare române, venerabilul general av. (r) Ion Dobran, reprezentant al elitei piloţilor aviaţiei de vânătoare care s'au distins prin fapte deosebite de vitejie în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. Alături de alţi aşi ai aviaţiei militare precum Constantin-Bâzu Cantacuzino, Alexandru Şerbănescu, Ion Milu, Ion Mucenică,Teodor Greceanu, Horia Agarici şi mulţi alţii, generalul Dobran face parte din galeria bărbaţilor iluştri ai neamului nostru, care au scris pagini de legendă în Epopeea aviaţiei române.

"Tenace, hotărît, cu sânge rece şi spirit de sacrificiu", cum l-a caracterizat comandantul Corpului Aerian Român generalul Emanoil Ionescu, el a participat la unele dintre cele mai riscante misiuni de luptă pe care le-a înregistrat cu obiectivitatea şi meticulozitatea unui reporter de război în caietul său intitulat *"Jurnalul locotenentului Dobran"*, document de o importanţă covârşitoare pentru istoricii şi cercetătorii care studiază contextul conjunctural al participării României la cea de-a doua conflagraţie mondială.

Ion Dobran a absolvit în primăvara anului 1941 Şcoala de Ofiţeri de Aviaţie din Bucureşti şi cea de piloţi de vânătoare dela Ghimbav cu gradul de sublocotenent, fiind repartizat la Flotila 1 şi încadrat în Grupul 9 Vânătoare Escadrila 48, grup care a primit misiunea să apere teritoriul ţării după primul bombardament aerian american.

La data de 15 Martie 1943 a plecat pe frontul de Est, iar după 23 August 1944 până la terminarea războiului a participat la luptele de pe frontul apusean. S'a distins în peste 340 de misiuni la inamic, a purtat 74 de lupte aeriene, obţinând 10 victorii în aer şi una la sol, fiind doborît de 3 ori dar reuşind să se salveze. A fost citat de două ori prin Ordine de Zi ale Corpului 1 Aerian Român pentru *"spiritul de sacrificiu, curajul şi deosebită pricepere dovedite în luptele aeriene"* şi a fost avansat de 2 ori la *"excepţional"* în gradul de căpitan şi apoi de maior. A fost propus prin Raport Special în luna Noembrie 1944 pentru cea mai înaltă distincţie militară, Ordinul *"Mihai Viteazul"* şi a primit următoarele decoraţii şi medalii: *"Virtutea Aeronautică"* clasa *"Crucea de Aur"* cu două barete şi panglică de *"Virtutea Militară"*, *"Coroana României"* cl. a V-a, *"Steaua României"* cl. a V-a, Ordinul *"Virtutea Aeronautică"* clasa *Cavaler cu barete*, Ordinul *"Virtutea Aeronautică"* clasa *Ofiţer*, decoraţia cehoslovacă *"Leul Alb"*, medalia *"Victoria Sovietică"* şi medalia *"Eliberarea de sub jugul fascist"*.

În ciuda acestor impresionante distincţii primite ca urmare a victoriilor obţinute în acţiunile de luptă pe cerul patriei sau dincolo de fruntariile aeriene ale ţării, pilotul de înaltă şcoală Ion Dobran este îndepărtat din cadrele active ale Armatei în luna Aprilie 1952, deoarece făcuse parte din aviaţia regală, fiind obligat să se recalifice ca strungar la Uzina *"Timpuri Noi"*. În anul 1964 i se recunosc însă calitatile de pilot şi este reîncadrat în Aviaţia Utilitară, pensionându-se în anul 1973 dela TAROM unde îndeplinise diferite funcţii de conducere.

"Jurnalul Locotenentului Dobran" pe care l-a ţinut la zi până la data de 16 August 1947 se încheie cu următoarele cuvinte, care definesc profilul acestui aviator de înaltă ţinută morală, al cărui principiu era că valorile trebue puse în drepturile lor, iar nulităţile îndepărtate fără menajamente: *"Memorialul Durerii este o palidă imagine, poate nici a suta mia parte din grozăviile pe care rezistenţa română, intelectualii, muncitorii şi ţăranii au trebuit să le suporte după minuţiosul plan KGB-ist de desfiinţare a masei acesteia latine, rămasă o insulă în marea slavă. Am trăit să văd cum se prăbuşeşte acest imperiu al crimei care a terorizat lumea, dar revoluţia noastră furată rămâne mică, mică de tot şi lupta continuă până ce omul de tip nou, va fi remodelat"*.

Ca o tardivă recunoaştere a meritelor acestui brav aviator, fostul preşedinte Emil Constantinescu a semnat, în ultimul an al mandatului său, decretul de avansare a Comandorului Dobran la gradul de General, reparând astfel greşeala impardonabilă a regimului fesenist, care scosese generali pe bandă rulantă din consideraţiuni politice.

Marea aventură a sub-locotenentului Dobran începe în ziua de 15 August 1943, când iese în prima lui misiune de luptă, angajându-se împreună cu un alt aparat românesc de vânătoare într'o confruntare aeriană - doi împotriva a 11 avioane sovietice. Această luptă a constituit pentru tânărul sublocotenent botezul focului care avea să-i jaloneze destinul de zburător ce a parcurs toate gradele până la cel de general. În avionul său de vânătoare, care răspundea cu precizie tuturor comenzilor sale, se simţea invulnerabil şi ardea de nerăbdare să participe la cele mai dificile misiuni, având o încredere nețărmurită în steaua lui călăuzitoare.

Moartea camaradului său Florin Vasilovski, care şi-a frânt aripile într'o luptă aeriană în care a dat dovadă de înalt spirit de abnegaţie şi sacrificiu reuşind să-şi salveze coechipierii şi avionul aterizând forţat, deşi era grav rănit, l-a impresionat în mod deosebit. De asemenea şi dispariţia adj. Firu din Grupul 7, considerat de cei noi invulnerabil, care nu s'a mai întors dintr'o misiune de luptă. Moartea primilor lui camarazi a constituit contactul cu partea mai puţin romantică a aventurii în care se angajase cu tot elanul său tineresc. Uneori, când vedea din avion iadul pe pământul răscolit de bombe şi casele arzând, gândurile lui zburau către liniştea din ţară şi la cei dragi de acasă.

La data de 27 August 1943 este încadrat în escadrila prinţului Bâzu Cantacuzino, care avea la activ la acea dată 23 de victorii asupra unor avioane inamice, iar peste câteva zile tânărul sublocotenet Dobran repurtează prima sa victorie într'o luptă aeriană contra a 13 avioane de vânătoare ruseşti, reuşind să doboare unul dintre ele. Căpitanul Bâzu Cantacuzino are mare încredere în capacităţile lui de pilot şi îes împreună în câteva misiuni de vânătoare împotriva avioanelor inamice care atacau şi bombardau necontenit. Într'una din misiunile cu caracter de recunoaştere, vede sub el sate arzând şi camioane cu soldaţi ruşi zdrenţuiţi şi murdari, dar un sentiment de omenie îl opreşte să-i mitralieze în clipa în care aceştia sar din camioane şi se ascund prin şanţuri.

Corespondenţa primită dela cei de acasă îi menţine moralul la cote ridicate şi între două atacuri găseşte timp să le răspundă. Într'o scrisoare adresată unei prietene, el lasă să se întrezărească prin uniforma militară o inimă romantică. *"M'ai mişcat din adâncuri* (scrie el) *şi viorile sufletului meu au început să cânte singure aruncând în răspântii valuri de armoniiz"*. Erau efuziunile firești ale tânărului sublocotenent care, în ciuda vieţii deosebit de dure de pe front îşi manifesta cu multă gingăşie nevoia de dragoste şi iubire.

În luna Septembrie trupele germane încep o aşa-zisă *"repliere"* în urma spargerii frontului de către Ruşi, atacurile inamice întetindu-se şi într'o luptă aeriană coechipierul lui adj. Florea Iordache este atins şi se prăbuşeşte la pământ, unde avionul explodează. Această tragică întâmplare l-a îndurerat profund. Ca o răzbunare a camaradului ucis, loveşte la rândul lui un avion IAK rusesc care se prăbuşeşte şi explodează în contact cu solul. Ziua de 26 Septembrie1943 este deosebit de epuizantă, având patru misiuni de luptă însumând cinci ore de zbor şi trei lupte aeriene aprige, iar în cea următoare participă la una dintre cele mai mari bătălii aeriane de până atunci, contra a peste 40 de avioane sovietice. Simţindu-se în văzduh în linia, întâi în elementul lui, îl încearcă un sentiment de mulţumire, de fericire chiar, *"Pe front*, scrie el, *o zi are altă dimensiune şi prin asprimea ei capătă un preţ deosebit de mare"*. La data de 5 Octombrie 1943 avionul lui Dobran este lovit într'o luptă aeriană şi este nevoit să aterizeze forţat în liniile armatei germane unde este îngrijit şi copleşit cu atenţii, politeţea ofiţerilor nemţi sufocându-l pur şi simplu, după cum mărturiseşte el. Între două ieşiri în misiune găseşte timp şi pentru câte o partidă de poker, sau pentru a răspunde atenţiilor unor tinere rusoaice care îl vizitează. Din păcate în sufletul lor începe a se cuibări îndoiala cu privire la victoria finală, datorită unor serii continue de retrageri *"strategice"*.

La 23 Octombrie, împreună cu cpt. Şerbănescu, al cărui coechipier de preferinţă este, reuşesc să doboare două IAK-uri într'o luptă aeriană. Luna Noembrie este plină de evenimente pentru Ion Dobran. Este propus pentru *"Virtutea Aeronautică"* clasa *Crucea de Aur*, realizează a 99-a misiune de luptă şi ascultă neliniştit ştirile în legătură cu căderea Rostovului şi retragerea trupelor germane în faţa ofensivei masive a Ruşilor, pe care îi mai despart doar 230 de km până la Nistru.

În luna Martie 1944, Dobran a fost avansat la gradul de locotenent, iar din luna Aprilie aviaţia noastră de vânătoare a fost supusă unor eforturi deosebite, datorită deselor raiduri de bombardament ale aviaţiei americane şi engleze, care urmăreau distrugerea campurilor petroliere dela Valea Prahovei şi a industriei de război care sprijinea armatele noastre din Răsarit. Deşi Americanii au pierdut în acest interval peste 300 de avioane de bombardament şi de vânătoare iar Englezii 48, pierderile noastre s'au cifrat la 75 piloţi de vânătoare ucişi, ceea ce, raportat la efectivele Armatei române şi numărul aparatelor de zbor însemnă o pierdere uriaşă.

O zi pe care generalul Dobran nu a uitat-o nici până astăzi, deşi de atunci au trecut 60 de ani, a fost 6 Iunie 1944 când s'a dat o nouă alarmă, anunţându-se o formaţie de peste o sută de bombardiere americane însoţite de 42 Mustanguri de vânătoare care zburau în direcţia Tecuci. A decolat, având coechipier pe adj. Panait care s'a pierdut însă pe parcurs şi a ajuns deasupra oraşului Galaţi care prezenta mari distrugeri în urma bombardamentului la care fusese supus de aviaţia americană. Rămas singur în faţa unei formaţii de 4 Mustanguri care alcătuiau aripergarda grupului masiv de bombardiere *"Liberator"*, locotenentul Dobran se angajează în luptă contra lor deşi este constient că aest lucru echivalează cu o sinucidere curată. Un aparat îi apare în vizor şi atunci apasă pe trăgaciul celor 2 mitraliere cu percutor electric, lovind avionul american care începe să cadă şi să scoată fum. Celelalte 3 aparate îl atacă însă insistent şi atunci încearcă o degajare pentru a scapă de două dintre ele, dar al treilea reuşeşte să-l lovească, perforându-i instalaţia de răcire a motorului. Glicolul începe să se scurgă şi, în acel moment, realizează existanţa pericolului aprinderii motorului şi arderea ca o torţă a avionului şi începe să clocotească de furie. Broboane mari de transpiraţie îi apar pe frunte, iar spatele îi devine lac de sudoare. Secundele îi par lungi cât o veşnicie şi îl cuprinde teama că motorul va lua foc. După o serie de manevre de acrobaţie deosebit de complicate şi dificile, zburând în zig-zag-uri strânse pentru a scăpa de rafalele Mustangurilor care îl urmăreau cu înverşunare, reuşeşte să aterizeze forţat într'un lan de cereale.

Conştient de faptul că a scăpat cu viaţă este cuprins de bucuria supravieţuitorului care mai poate vedea cerul şi iarba şi gândeşte că, în fond, aviatorii sunt nişte gladiatori moderni, din care unul trebue să piară. Verificând apoi starea avionului, constată că un proectil de mitralieră îi perforase elicea, iar altul intrase prin peretele din spatele rezervorului de benzină şi se oprise în blindajul scaunului său de pilot pe care, din fericire, nu-l putuse străpunge. Acest blindaj al avionului Messerschmitt îi salvase viaţa.

Una dintre cele mai mari pierderi ale aviaţiei noastre militare din acea perioadă, care l-a îndurerat profund pe locotenetul Dobran, a fost moartea comandantului Grupului 9, cpt. Alexandru Şerbănescu, asul piloţilor români de vânătoare, care efectuase până la data dispariţiei sale 590 misiuni de luptă, susţinând 235 angajamente aeriene în cursul cărora doborîse 47 de avioane inamice. Era Cavaler al Ordinului *"Mihai Viteazul"*, poseda *"Virtutea Aeronautică cu Spade"*, precum şi multe alte ordine şi medalii. A fost una dintre cele mai grele pierderi suferite de aviaţia noastră militară, o adevărată tragedie care a îndoliat Forţele Aeriene Române. Pentru meritele lui deosebite în luptele la care a participat, demonstrând un spirit de sacrificiu ieşit din comun, a fost înaintat post mortem la gradul de Lt. Comandor.

Tragica întâmplare s'a petrecut cu numai câteva zile înaintea semnării Armistiţiului de încetare a ostilităţilor, în ultima confruntare aeriană cu aviaţia americană în cel de-al Doilea Război Mondial. Şapte mari formaţiuni de *"Fortăreţe Zburătoare"* americane însoţite de avioane de vânătoare *"Mustang"* şi *"Lighting"*, însumând peste 600 de aparate de zbor, au intrat în spaţiul aerian al ţării noastre, îndreptându-se spre regiunea petrolieră de pe Valea Prahovei. Împotriva acelei gigantice forţe aeriene care lansa *"covoare"* de bombe ce făceau prăpăd la sol, au fost trimise 25 de avioane de vânătoare, dintre care 21 s'au întors la bază, trei au fost lovite dar au reuşit să aterizeze forţat, unul singur fiind doborît. Din nefericire, acesta era pilotat de asul aviaţiei noastre de vânătoare cpt. Alexandru Şerbănescu, comandant de escadrilă dotat cu calităţi deosebite, *"omul care polariza în jurul lui toate energiile"*, cum îl descrie camaradul său lt. Dobran.

Când postul de radio *"Ilse"* a anunţat în dimineaţa zilei de 18 August 1944 alarma aeriană, 13 avioane din Grupul 9 Vânătoare au decolat, având în frunţea lor pe cpt. Şerbănescu şi pe cpt. Bâzu Cantacuzino. *"Prinţul"* zbura însă puţin mai sus, pentru a nu fi considerat al 13-lea în formaţie, incercând în felul acesta să înşele forţele implacabile ale destinului care urmau să curme viaţa unuia dintre ei. După ce au intrat în dispozitiv alături de Grupul 7 alcătuit din 12 aparate care li s'au alăturat, primesc ordin de a nu se angaja în luptă cu o formaţiune mult prea numeroasă. *"Nu pot*, răspunde Şerbănescu, *pentrucă sunt angajat deja în luptă aeriană cu Mustanguri"*. Acestea au fost ultimele lui cuvinte deoarece contactul radio s'a întrerupt după aceea şi nu a mai putut auzi mesajul disperat al lui Dobran care îl urmărea ca un înger păzitor : *"Viraţi, D-le căpitan!"*. Rămas singur în faţa unei uriaşe forţe aeriene care dispunea de cele mai moderne aparate de zbor, Şerbănescu a contiuat lupta împotriva a 8 avioane de vânătoare americane recunoscute prin superioritatea lor faţă de avioanele noastre uzate, datorită suprasolicitării în cusul atâtor lupte aeriene timp de 3 ani.

A fost deajuns ca lt. Dobran să-l piardă din vizor preţ de câteva momente că l-a căutat cu privirea, pentru ca avionul lui Şerbănescu să intre într'o rafală de trasoare lansate de un Mustang american şi să cadă în linie dreaptă, lăsând în spate o uşoară urmă de fum. *"Sunt dezolat şi am sufletul greu. A căzut o stea. A căzut din înălţimi un titan fulgerat. A fost deajuns străfulgerarea unei clipe pentru a se scrie un destin"*, scrie Dobran în Jurnalul său la data de 18 August 1944.

Continuare în pag. 15

Ion Dobran la decolare

Jurnale fermecătoare

Urmare din pag. 13

Aşadar, memorialistul Petre Hossu, mergând exclusiv pe calea adevărului, nu manifesta deloc reţinere în mărturisiri scrise, nici când e vorba de întâmplări jenante, pricinuite de incontinenţa urinară nocturnă (epurezis), afecţiune pe care alţi oameni, atinşi de aceeaşi boală, ar socoti-o tabu.

Cupiditatea familiei Caba ne-a amintitt de soţii Thénardier (din *"Mizerabilii"* de Victor Hugo), nişte neoameni care cereau tot mai mulţi bani pentru întreţinerea prin infometare, cazne şi bătăi a lui Cossete, copilă salvată de binefăcătorul Jean Valjean.

Că nu-i exagerată aprecierea noastră, ne susţin cuvintele următoare ale autorului:

"Ca şi cum eu aş fi stat de bunăvoie în casa lor blestemată, iar Tata n'ar mai fi putut de bucurie că unchiul Emanoil îi întoarce fabuloasa sumă împrumutată cu tariful lunar umflat la 2.500 de lei pentru fiecare dintre noi doi fraţi" (pagina 52).

Urmărind caracterizarea lui Rezi, vom ajunge la alte două personaje feminine.

"Înaltă, uscată, totalmente asexuată, cu frizura ei şi cu un chip ce-l amintea pe Robespierre, Rezi se plângeaa într'una: <Tirribil! Rinichii mei..> şi mânca puţin, se ţinea mai mult cu ceaiuri, în care îşi dumica pâine.... Îl simpatiza pe fratele meu Emil; o necuprinsă aversiune avea faţă de mine. O alimenta la unchiul Emanoil, nu mai vorbesc de surorile ei Geta şi Beba.

Geta Velican era mâncăcioasă, bugedă şi roşcovană. Femeie fără copii, stearpă, îşi împărţea timpul între sindrofii cu poker şi ospeţe deşănţate. Mânca pe rupte, fără fund la maţul ei nesăţios. Din când în când se înneca şi se umfla din obraji şi bojoci, spre teama mea că se sufocă. Îşi asumase şi ea, femeie fără rod, să mă dăscălească, să mă înveţe româneşte, să mă îndrume cum să mă port...

Mezina Beba împărtăşi opinia surorilor ei. Era o doamnă frumoasă, gătită şic, fără nici o şansă or vreun gând de măritiş, deşi avusese cavaleri din protipendada clujeană şi frecventa societatea cu veleităţi patriciene... Fără să se ocupe îndeosebi de mine, era la fel de ostilă când îmi rostea vreo vorbă ca sora-sa Rezi şi împărtăşi cu ea baţjocura la care m'au supus aproape cinci ani..." (paginile 52-53).

Autorul nu se sfieşte (şi foarte bine face), nici când ne aduce la cunoştinţă că Mama Lizuca, altminteri femeie admirabilă şi pilduitoae în multe privinţe, o urăşte într'atât pe consăteanca Leontina a lui Iustin, încât lasă cu limbă de moarte porunca înfricoşătoare ca aceasta să nu-i vină la îngropăciune. Însă Leontina, ca bună creştină, ignorează această interdicţie necuvenită şi participă la înmormântarea Lizucăi Hossu. Mai mult, uitând vrăjmăşia de odinioară, o boceşte cel mai mult pe Lizuca. Şi mai relevant este faptul că, la cinci ani dela mutarea din viaţa terestră a Lizucăi, fiul său Petre se însoară cu Letiţia, fiica Leontinei. Suntem siguri că, dar fi trăit până după căsătoria lui Petre, Lizuca s'ar fi împăcat, volens-nolens, cu Leontina, devenită cuscră, şi, mai ales, ar fi îndrăgit-o pe noră-sa Letiţia, care se va afirma ca excelentă soţie, mamă, gospodină şi Doamnă în societate, făcându-l pe Petre sănătos (avea să-l îngrijească cu dăruire supremă, în 21 de ani, vindecându-l de tuberculoză) şi fericit.

În schimb, Emanoil nu participă la înmormântarea soră-sii Lizuca, arătând încă o dată lipsa lui de omenie.

"...bunul frate s'a eschivat să o însoţească pe sora lui cea mică, Lizuca, pe ultimul ei drum. În Noembrie 1936, el (Emanoil Caba, nota lui M.S.D.) *fusese la funeraiile Tatii la Cheud, aducând chiar şi o coroană cu care a încărcat-o pe Mama Lizuca. Pe atunci mai salva aparenţele faţă de Mama. Acuma, el nu mai avea pentru cine să le mai salveze..."* (pagina 169).

Fiind vorba de evocări şi portrete, în foarte multe pagini, nu se poate să nu arătăm cititorilor cum sunt prezentaţi Banică Dobre (1908-1939) şi Corneliu Codreanu (1899-1938). Însă, înainte de a cita cele două caracterizări, se cuvine să precizăm pentru cititorii neavizaţi că, dintre toate formaţiile politice din România interbelică, doar Mişcarea Legionară a luptat, în Spania, împotriva comunismului, înregistrând două pierderi grele, Ion I. Moţa şi Vasile Marin. Trebue să se ştie, de asemenea, că pe parcursul întregului veac satanic al XX-lea, numărul martirilor legionari este de zeci de ori mai mare decât cel al tuturor martirilor din celelalte partide (inclusiv cel comunist).

"Din aceşti şapte voluntari legionari pentru războiul civil din Spania, figura familiară a Clujului era Bănică Dobre. Originar din Dobrogea, acest zdrahon de doi metri, cu o barbă neagră, stufoasă, a făcut Academia Comercială la Cluj, fiind o figură populară a oraşului, la ceea ce înrâurea şi figura lui de basm... Tânăr nevoiaş, în studenţie şi-a câştigat existenţa practicând diferite servicii. Auzeam că, într'o vreme, a fost chelner la un restaurant, ceea ce a constituit o atracţie pentru clientelă, chiar şi socotind nenumăraţii lui prieteni. Fratele meu Ţuţi era bun prieten cu Bănică Dobre, ţinea mult la el, în ciuda faptului că Ţuţi îi detesta pe legionari" pagina 83).

"În urma sicrielor (suntem la sfârşitul lui Ianuarie 1937, când începe funeraliile marilor mucenici pentru *"Sfânta Cruce, pentru Ţară"*, Moţa (1902-1937) şi Marin (1904-1937), căzuţi, în acelaşi timp, pe 13 Ianuartie 1937, la Majadahonda, luptând pentru apărarea Madridului de discipolii bolşevici al lui Satan - nota lui M.S.D.), *pâşea Căpitanul. L-am recunoscut după fotografiile lui din epocă, tot mai răspândite prin publicaţiile legionare; erau şi poze tipărite în format de carte poştală. Dar, în timp ce pe fotografii apărea un bărbat tânăr, ca un Apollo, aici înainta un bărbat înalt, îmbătrânit prematur, cu părul încărunţit, cu faţa brăzdată de încreţituri şi trăsături adâncite, cu obrazul punctat de coşuri închistate. Şi mai presus de toate, ochii profunzi, cu o expresie caldă, prietenească. Înainta, îmbrăcat în negru, cu un palton gri dela confecţii, de 1.800 de lei, cum avea şi fratele meu Emil. Nimic din semeţia tânărului din poze, cum trecea la câţiva paşi de mine, cu spatele încovoiat..."* (pagina 85).

Fiind foarte bine pregătit din punct de vedere profesional (în specialităţile limba şi literatura română şi limba şi literatura franceză), Petre Hossu dobândise, în tot raionul Jibou (apoi în raionul Zalău, prin extinderea acestuia şi asupra Jiboului), faima unui profesor eminent. De aceea era solicitat, adesea, de mai-marii secţiei de învăţământ, să facă parte din comisiile care inspectau cadrele dicactice, candidate la obţinerea vreunui grad didactic. Ca inspector de specialitate (fără a fi fost plătit pentru această funcţie), se arăta plin de înţelegere şi de solidaritate colegială. La sfârşitul unei asemenea inspecţii, are prilejul să afle despre una dintre numeroasele crime comuniste. Dar, întâi, sa vedem cum a decurs inspecţia.

"Am început asistenţele la Doamna Păcuraru, soţia directorului şcolii, doi oameni profund cumsecade. El, un băiat frumos, cu o fizionomie deschisă, de tânăr din popor, dar luminat. Ea, o femeie modestă, la locul ei, cu vădită simpatie faţă de mine şi, pe undeva, deplină încredere în omenia şi, mai presus de toate, înţelepciunea mea, aşa că nu se temea de procesul-verbal, pe care urma să-l alcătuiesc...

"Am prevenit-o dela început că nu vin ca inspector, ceea ce nici nu sunt, ci vin adus de Secţia de învăţământ să-i asist câteva lecţii, după care vom discuta împreună lecţiile, împărtăşindu-i observaţiile mele critice, ca unul mai vechi în meserie şi beneficiind de avantajul spectatorului, al <chibiţului>. În procesul-verbal, ce va fi redactat pe urmă, voi prezenta desfăşurarea cu bune aprecieri, fără observaţii critice, decât strict atâtea câte le impune orice analiză critică şi fără consecinţe. <Ceea ce vă rog, singura rugăminte a mea este să predaţi fără temei şi reţineri, aproape ca şi cum n'aş fi de faţă, iar în măsura în care nu vă puteţi descotorosi de prezenţa mea, să vedeţi în mine o prezenţă prietenească, deopotrivă apreciindu-mă cât de cât, doar bine ne cunoaştem, ştiind că, sunt un bărbat care cunoaşte şi respectă legile cavalerismului faţă de o doamnă! Nu vă voi ierta numai dacă nu aveţi încredere în mine şi veţi continua să vă temeţi de mine!>

I-am asistat la lecţii, iar după aceea am redactat procesul-verbal.

A urmat convorbirea noastră în deplină cordialitate, cu multe îndrumări prietenesti, cu maxime menajamente, ca nişte sugestii venind din partea unuia mai experimentat. Doamna Păcuraru mi-a mulţumit cu emoţie şi căldură. Mi-a mărturisit că i-am fost întotdeauna un model şi că a ţinut infinit la mine" (paginile 23 şi 24).

După mulţi ani, autorul avea să afle dela profesoara Păcuraru de uciderea mişelească a tatălui ei de către sângerosul securist Briceag.

"Abia în Mai 1968, zece ani mai târziu, fiind de acuma în raionul Zalău de un şir de ani, la întoarcerea dela un cerc pedagogic dela Zalău, la Jibou, am călătorit în acelaşi cupeu cu Doamna Păcuraru. Era după Plenara din Aprilie 1968, când se dezbătuse sfârşitul lui Lucreţiu Pătrăşcanu şi fusese reabilitat. Doamna Păcuraru prevedea un reviriment şi în situaţia mea, în sensul ca să fiu aşezat la locul ce mi se cuvine. Şi de aici a ajuns să-mi dezvăluie trecutul ei. Tatăl său, ţăran dintr'un sat de lângă Nicula, a fost un rapsod popular care meşterea cântece, urări, versuri pentru felurite ocazii şi praznice. Desigur, ca orice bard popular, el va fi avut şi cântece naţionale. Aceasta l-a adus în atenţia Securităţii judeţului Someş, în care se aflau. La Dej, în acea vreme se cuibărise cel mai sălbatic călău securist, Briceag, cu aghiotantul său Julius. Acel Briceag mergea la casa <chiaburului>, a <reacţionarului>, o întreba pe femeie: <Unde ţi-e bărbatul?>, ea îl îndruma în grădină. După ce îl răpunea pe neferict cu un glonte de pistol, la întoarcere, Briceag îi spunea femeii: <Dute de-ţi ia porcul că a crăpat!>.

Aşa a venit Briceag într'o zi şi la casa lor, l-a luat pe tatăl ei şi au pornit, escortându-l pe drumul Niculei. După ce s'au mai îndepărtat de sat, Briceag l-a împuşcat şi le-a plătit unor ţigani ce s'au nimerit pe acolo, să-i sape o groapă acolo, la margine de sat, unde a fost azvârlit să-şi doarmă somnul de veci" (paginile 24 şi 25).

Alt gâde satanic era activistul bolşevic Gheorghe Piciri din Cheud (*"pederast pervers"*). Aflăm, de asemenea, că lui Valentin Şuta, profesor de matematică şi director al uneia dintre şcolile din Tăşnad, fiind deosebit de apreciat de inspectori, i se propune să se înscrie în P.C.R.. Însă destăinuind că tatăl său murise la Canal, politrucii se lasă păgubaşi.

Numeroase sunt paginile captivante şi încântătoare, cu adevărat pline de farmec, mai ales cele în care sunt descrise locurile pe care le vizitase autorul, în Mai 1938, cu prilejul excursiei gratuite ca elev laureat al Tinerimii Române, prin judeţele Ciuc, Odorhei şi Trei-Scaune (care, actualmente, alcătuiesc judeţele Harghita şi Covasna), camera bunicului matern, Petru Caba şi preotul Sabin (a cărui tolbă cu poveşti conţinea şi anecdote dintre cele mai licenţioase). Mult ne plăcură şi prenumele Artemiu (un unchi al autorului), caracterizarea *"stat burghezo-rândăşesc"* (pentru regimul politic interbelic al României) şi atributul *"fenomenal"* atribuit lui Mircea Eliade.

Celelalte scrieri, de mică întindere, care intră în alcătuirea celor două volume memorialistice, menţionate în prolegomene la acest comentariu, sunt şi ele de toată lauda.

Înainte de a încheia acest studiu, vrem cu plăcere maximă, să relevăm atitudinea admirabilă a cheudenilor faţă de profesorul lor apostol Petre Hossu. Ei au cerut şi au obţinut aprobarea ca, în semn de omagiu nepieritor, şcoala lor să poarte numele Petre Hossu, începând din 15 Septembrie 2002. Mai mult, aceiaşi săteni binecuvântaţi vor ca bustul de bronz al lui Petre Hossu să fie gata să fie inaugurat până la 15 Iunie 2004. Aşa să le ajute Dumnezeu!

Mihai S.DERDENA

O LEGENDĂ VIE

Urmare din pag. 13

Cuvinte patetice prin care prietenul şi camaradul de luptă alături de care participase la multe acţiuni încununate de succes îşi manifesta tristeţea profundă în faţa morţii unui adevărat erou pe care l-a căutat a doua zi cu un avion *"Fiesler Stork"*, obţinut de un ofiţer german dela *"Luftflotte"*, cu care a plecat în munţi, unde l-a găsit pe frumoasa Vale a Buzăului căzut ca un vultur cu aripile frânte pe o stâncă, într'un peisaj bucolic în care femeile *"spălau rufe la râu şi le întindeau pe iarbă în covoare multicolore de ţesături"*. O veritabilă legendă a aviaţiei de vânătoare româneşti pierise în încercarea eroică de a zădărnici acţiunea nimicitoare a bombardierelor americane. Insensibilă la marile tragedii umane, viaţa îşi urma nestingheritâ cursul firesc.

După participarea la dezrobirea Transilvaniei şi la luptele din Vest, urmează la 31 Iulie 1945 întoarcerea acasă din Cehoslovacia, întoarcere de care Dobran s'a bucurat mult mai puţin ca la plecarea pe front, cunoscând schimbările nefaste care se petreceau în ţară, după capitulare. Au survolat Bucureştii în formaţie strânsă şi au aterizat pe aeroportul din Popeşti-Leordeni, unde nu erau aşteptaţi de nici un reprezentant al autorităţilor comuniste.

A urmat căsătoria cu *"Pusy"* Orăşanu la 5 Decembrie 1946, având ca naşi cuplul Nadia şi Băzu Cantacuzino, apoi scoaterea lui din cadrele active ale Armatei în anul 1952, demobilizarea şi desfiinţarea multor unităţi militare, naţionalizarea şi colectivizarea, valurile masive de arestări şi deportări, recalificarea ca strungar, apoi reîntoarcerea în aviaţia civilă şi pensionarea.

Decepţionat de cele ce se petreceau în ţara care, în loc să-şi sărbătorească eroii întorşi de pe front, îi arunca în lagăre şi închisori unde mulţi au pierit în condiţiile de exterminare din universul concentraţionar, precum camaradul lui comandorul de aviaţie care a fost aruncat de viu într'un cuptor la Canalul Dunăre-Marea Neagră, venerabilul general Dobran scrie pe ultima filă a Jurnalului său: *"Sub un aparent echilibru se dezlănţuie furtuni care mă lasă cu totul descumpănit. Ziua de mâine? Rămâne mereu departe... Am rămas doar trei inşi din promoţia 1941"*.

Nu sunteţi singuri, D-le General. Alături de camarazii Dvs. din *"Eroica Promoţie '41"* care au scris pagini de eroism în Epopeea Aviaţiei Române în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, alături de aviatorii care au plecat spre alte constelaţii, sau de acei care au rămas martori ai unor memorabile momente din istoria modernă a României, Dvs. faceţi parte din patrimoniul spiritual al neamului nostru, trasmis posterităţii. Vă urăm multă sănătate şi zile însorite în frumoşii ani ai senectutii.

George GEORGESCU

ŞTEFAN BACIU

Urmare din pag.12

noapte de Februarie fierbinte ca o zi de August / Toate îmi spun ce puţin îmi aparţin mie însumi. / Acest frumos cer albastru / Această foarte frumoasă spumă de valuri / Această feerică noap-te de Februarie fierbinte / cu tam-tamuri şi tobe / - Cu sufletul anonim al Africei - / Mă duc înapoi spre cerul meu mai mohorît / Spre recile izvoare de munte / Spre nopţile aspre ca o pătură ţărănească. / Uneori, dimineaţa vine de undeva un miros de mere / dar trec oameni cu uriaşe coşuri de banane / Cu munţi de portocale cât Bucegii în soare / Cu câmpuri de ananas, ca o cireadă de porci mistreţi / Sau ca nişte arici adunaţi de sub pământ. / Trec oameni cu mandarine / Cu nuci de cocos, cu pepeni triunghiulari, / Şi în mine se trezeşte mai mult un dor / - Decât o foame - / De zmeură, de afine şi de mure. / Luna-i întoarsă pe cer, / De Crăciun se topeşte sub gheaţă pietrişul / Până şi ora îmi pare că merge'napoi / Inima nu-mai îşi bate tic-tacul 'nainte / Ca un motor într'o mare corabie fantomă / Care plutepte pe apele tulburi / Spre viitorul ce-arată ţărmul în ceaţă. / Între toate aceste lumi pieritoare / Eu îmi cetesc din suflet cântarea / Stins urmărindu-mi condeiul ca'ntr'o oglindă. / Agăţat de tropic între Nord şi Sud, / Sudu-l trăiesc şi Nordu-l aud / Cânt aici cu papagalii / Ritmul ciocârliei. / Şi aştept să învie din nou în ochii mei / De drumeţ obosit de vapoare / - Când plec la plimbare - / Carul mare, chiar tras de boi. / Agăţat de tropic, ca un sideral trapez / Aştept / Visez / Şi veghez."

Poetul trubadur, Ştefan Baciu, a fost, încă din tinereţe, şi a rămas toată viaţa un Don Quijote îndrăgostit de poezia lui. Mărturisirea din ultimele versuri ale poemului *"Profesiune de credinţă"* reprezintă crezul etic şi estetic al acestui mare aventurier al literelor româneşti: *"nu, eu n'am ştiut niciodată să cetesc notele de pe o partitură / şi cu toate acestea mi-am cântat cântecul / liber - pe toate căile lumii, din Panama în Molokai / din Târgul Mureş în cetatea Albă, din Portugalia în Elveţia / cântecul meu n'are nici un stăpân, nu cred în nici o lozincă / stăpânul meu este Don Quijote, lozinca mea este libertatea"*. Citindu-l, i-am ascultat cântecul şi m'am regăsit în el. M'am simţit liber.

George BĂJENARU

BASARABIA ROMÂNEASCĂ

REPUBLICA MOLDOVA: MAI APROAPE DE PUTERE - MAI BOGAŢI (NEZAVISIMAIA GAZETA)

Situaţia materială a celor mai bogaţi cetăţeni ai Republicii Moldova este determinată de apropierea lor faţă de putere, relevă cotidianul rusesc *Nezavisimaia Gazeta*.

În Republica Moldova nu există nici un fel de *rating*-uri sau de surse oficiale de informaţie privind starea materială a cetăţenilor bogaţi. Şi, cu toate că toate indiciile luxului post-sovietic sunt prezente în ţară - vile şi maşini scumpe, casinouri şi cluburi de noapte de elită -, nivelul venitului cetăţenilor moldoveni avuţi nu se ridică nici măcar până la cel al bogăţaşilor din Comunitatea Statelor Independente (CSI). Cel puţin, bogaţii din Republica Moldova nu ajung în *rating*-urile în care există nume ale unor cetăţeni din Rusia sau Ucraina, de exemplu. Totuşi, corespondentul cotidianului rusesc *Nezavisimaia Gazeta* a încercat să descopere cine se numără printre cei mai bogaţi zece oameni din Republica Moldova, solicitând informaţii în acest sens dela mass-media locale, dela reprezentanţii structurilor de stat şi ale *business*-ului autohton.

Unica cifră pe care surse din cadrul Inspectoratului fiscal de stat au acceptat să o dezvăluie a fost cea privind *"cel mai mare impozit pe venit care a fost plătit de o persoană fizică pentru anul 2002, pe baza declaraţiei privind venitul global"*. Impozitul a reprezentat 532.414 lei moldoveneşti, iar suma care a fost impozitată echivala cu aproximativ 2 milioane 130 de mii de lei (circa 164 de mii de dolari). La întrebarea pusă de corespondentul dela *Nezavisimaia Gazeta* privind achitarea impozitelor pentru terenuri şi bunuri imobiliare, cei dela Inspectorat au răspuns că administraţiile locale sunt cele care se ocupă de strângerea şi evidenţa informaţiilor de acest tip.

În opinia unor experţi, cele mai serioase averi din Republica Moldova se cifrează la 50 de milioane de dolari. De altfel, mulţi consideră că suma reală nu depăşeşte 15-20 de milioane de dolari. Cele mai avantajoase afaceri din ţară sunt cele din domeniul producţiei şi comercializării mărfurilor de accize (băuturi alcoolice sau produse de tutungerie). Una dintre principalele surse de îmbogăţire este recunoscută a fi puterea de stat, subliniază ziarul rusesc, care relevă că nu doar businessmenii apropiaţi de ea profită de acest lucru, ci înşişi reprezentanţii structurilor de stat.

Astfel, în rândul celor mai bogaţi zece oameni din Republica Moldova experţii îl includ pe fostul preşedinte al ţării, Petru Lucinski, pe cel actual, Vladimir Voronin, precum şi pe fiul celui din urmă, Oleg Voronin, care a devenit un întreprinzător de succes încă înainte ca tatăl său să ocupe funcţia de preşedinte al ţării. Însă, experţii nu au opinii unanime în ceea ce priveşte suma la care se cifrează averea celor amintiţi. Astfel, unii dintre ei consideră că fiii lui Petru Lucinski au redus în mod semnificativ economiile tatălui. Alţii subliniază că, în cei doi ani şi jumătate în care Partidul Comuniştilor, condus de Voronin sr. s'a aflat la putere, Voronin jr. nu a reuşit să atingă un astfel de nivel de venituri, care să permită includerea sa pe lista celor mai bogaţi zece oameni din ţară. În afară de aceasta, experţii relevă că pe această listă se află şi fostul premier al ţării, Andrei Sangheli. Se ştie că pe vremea sa, Republica Moldova a primit cele mai mari credite externe, aminteşte ziarul rusesc. De asemenea, pe această listă se mai află primarul Chişinăului, Serafim Urechean, care a administrat fondurile capitalei timp de mai multe mandate la rând. Pe listă a mai fost inclus şi Igor Smirnov, care deţine deja al treilea mandat preşedinţial în autoproclamata Republică Transnistreană Moldovenească (RTM). Experţii au amintit şi numele altor reprezentanţi ai actualei conduceri, precum Premierul Vasile Tarlev şi primul vicepremier, Vasile Iov.

În rândul celor mai bogaţi oameni din Republica Moldova experţii l-au inclus în unanimitate pe Nikolai Ciornâi, directorul general al Lukoil-Moldova, care conduce o structură analogă şi în România. Potrivit referinţelor angajaţilor dela restaurantele de elită ale capitalei, Nikolai Ciornâi este unul dintre cei mai darnici clienţi, care nu se zgârceşte niciodată în ceea ce priveşte bacşişul. Curios este faptul că politicienii care vizitează astfel de localuri nu-şi achită, de obicei, ei înşişi consumaţia, de acest lucru ocupându-se businessmenii care îi însoţesc, subliniază *Nezavisimaia Gazeta*.

Cel mai des pe lista celor mai bogaţi oameni din Republica Moldova au fost incluşi directorul general al fabricii de vinuri Cricova-Akoreş, Serghei Boreţ, şi cunoscuţii businessmeni dela Chişinău, Viktor Ţelin şi Mihail Titov. De asemenea, au fost menţionaţi şi întreprinzătorii transnistreni. Dintre aceştia cel mai des a fost amintit Anatoli Belitcenko, care a condus ani la rând Uzina Metalurgică din Râbniţa, şi Ilia Kazmali, unul dintre patronii firmei locale *"Sherif"*.

Fără îndoială, datele preliminare ale sondajului suferă de inexactităţi, din cauza lipsei unor statistici oficiale. Este absolut posibil ca cineva dintre persoanele omise de experţi să aibă motive mai întemeiate de a fi incluse pe această listă. De altfel, toţi interlocutorii jurnalistului dela *Nezavisimaia Gazeta* au insistat asupra caracterului strict confidenţial al informaţiei oferite. Potrivit experţilor, ar fi posibil ca unele dintre persoanele prezente pe această listă să emită pretenţii în ceea ce priveşte faptul că au fost menţionaţi, în timp ce altele se vor declara nemulţumite de locul care li s'a acordat.

În ceea ce priveşte liderii de stat care au fost incluşi pe această listă, *Nezavisimaia Gazeta* subliniază că problema exploatării resurselor puterii în scop personal necesită o analiză aparte. Potrivit informaţiilor oferite de Vadim Enikov, secretarul Comisiei centrale pentru control asupra declaraţiilor de venit ale funcţionarilor de stat (completate pentru prima dată în acest an), vor da publicităţii primele rezultate. Totuşi, relevă corespondentul ziarului rusesc, unul dintre *"înalţii contribuabili"* a recunoscut, într' o discuţie particulară, că forma imperfectă a declaraţiilor permite eludarea veniturilor şi averilor.

UN NOU PARTID COMUNIST ÎN REPUBLICA MOLDOVA

La Chişinău urmează să se constituie la 25 Ianuarie un nou partid comunist, diferit de Partidul Comuniştilor din Republica Moldova, aflat acum la guvernare. Unul dintre iniţiatorii noii formaţiuni, Vasili Neicovcen, în trecut deputat comunist în Parlamentul de la Chişinău, a declarat Europei Libere că noua formaţiune îşi propune "să restabilească socialismul în Moldova în conformitate cu teoria marxist-leninistă şi să reconstituie partidul comunist al Uniunii Sovietice.

În opinia lui Vasili Neicovcen, Partidul Comuniştilor, condus de preşedintele Vladimir Voronin, nu este un partid comunist adevărat, deoarece a abandonat valorile fostului Partid Comunist Sovietic şi nu şi-a onorat promisiunile electorale făcute în 2000 – de a include Republica Moldova în Uniunea Rusia – Belarus, de a restabili socialismul şi de a acorda limbii ruse statut de limbă de stat.

OPOZIŢIA SE TEME DE UN ATAC DUR AL COMUNIŞTILOR

Comitetul pentru Apărarea Independenţei şi a Constituţiei Republicii Moldova (CAICRM), atenţionează opinia publică locală şi internaţională ca structurile puterii de stat, la indicaţia guvernării comuniste, pregătesc un atac masiv de anihilare a activităţii Comitetului în general şi a membrilor lui în particular.

Potrivit unui comunicat al CAICRM, organelor de urmărire penală li s'a dispus fabricarea cu orice preţ şi sub orice motiv a unor dosare liderilor Opoziţiei Unite şi ai organizaţiilor societăţii civile care intră în componenţa Comitetului. În primul rând sunt vizaţi cei care au luat cuvântul la Adunarea Naţională a Cetăţenilor şi şi-au exprimat atitudinea faţă de Memorandumul de lichidare a Republicii Moldova şi faţă de situaţia social-politică dezastruoasă din ţară, apărută ca urmare a guvernării comuniste incompetente. Astfel, dela etichetările suburbane în adresa oponenţilor, gen *"pitecantropi"*, *"naţionalişti"*, *"gloaţă"*, *"fascişti"*, *"pedofili politici"*, guvernarea comunistă intenţionează să aplice metode de neutralizare juridică, politică şi de altă natură.

Comitetul deţine informaţii că Secţia cu misiuni speciale din cadrul MAI a primit indicaţii să pregătească şi să aplice acţiuni de intimidare, compromitere, denigrare, discreditare a membrilor Comitetului, inclusiv până la măsuri de lichidare fizică a lor. Aceste intenţii sunt dovadă că guvernarea comunistă nu doreşte să rezolve problemele expuse de Opoziţia Unită, nu vrea un dialog cu această forţă, ci alunecă pe o pantă periculoasă de radicalizare a situaţiei, fapt ce poate conduce la agravarea iremediabilă a crizei.

Comitetul face publice aceste dezvăluiri pentru a avertiza împotriva comiterii abuzurilor şi pentru a pune siguranţa şi securitatea membrilor săi sub protecţia opiniei publice, în condiţiile în care organele abilitate ale statului se află sub influenţa şi comandamentul politic direct al partidului de guvernământ. În declaraţiile făcute în cadrul Clubului Naţional de Presă, liderii partidelor din Opoziţia Unită au reconfirmat hotărarea lor ferma de a rămâne uniţi şi solidari în apărarea Independenţei şi Constituţiei Republicii Moldova şi după evenimentul Maastricht, având în vedere că pericolul lichidării ţării prin federalizare nu a trecut.

PARLAMENTARII COMUNIŞTI CER ORGANELOR DE ORDINE SĂ ÎMPIEDICE ACŢIUNILE DE PROTEST DELA CHIŞINĂU

În lipsa deputaţilor din Opoziţie, Parlamentul moldovean a adoptat o hotărâre prin care cere structurilor de forţă să întreprindă toate măsurile legale pentru a stopa manifestaţiile de protest care au loc a 3-a zi consecutiv la Chişinău.

Mai mulţi deputaţi comunişti au cerut ministerului Afacerilor Interne şi Serviciului de Informaţii şi Securitate să nu admită participarea elevilor şi studenţilor la manifestaţii şi să aplice forţa împotriva demonstranţilor.

Liderul grupului majoritar, Victor Stepaniuc a declarat în şedinţă în plen că membrii Comitetului pentru apărarea independenţei şi Constituţiei Republicii Moldova, care au a iniţiat protestele, urmăresc uzurparea puterii de stat.

GENERALUL ALEXEI, DEPUTAT PPCD, CONDAMNAT LA CHIŞINĂU

La Chişinău, Colegiul Penal al Curţii Supreme de Justiţie l-a condamnat pe Generalul Nicolae Alexei, deputat al Partidului Popular Creştin Democrat, la 5 ani închisoare cu suspendare. Nicolae Alexei a fost condamnat în baza acuzaţiilor aduse de Procuratura Generală care l-a acuzat de abuz în serviciu şi delapidare de fonduri în perioada în care s'a aflat în fruntea Departamentului Antico-rupţie. Potrivit deciziei Curţii, pe lângă condamnare, Alexei nu are dreptul de a deţine funcţii de răspundere pe un termen de trei ani.

Generalul Nicolae Alexei a respins acuzaţiile ce i se aduc şi a declarat că *"dosarul intentat lui de către Procuratura Generală este fabricat"*.

ÎN REPUBLICA MOLDOVA, NUMĂRUL DECESELOR A DEPĂŞIT CU 13% NUMĂRUL NAŞTERILOR

Numărul deceselor înregistrate în 2003 în Republica Moldova, 43.040 de persoane, a depăşit cu 13% rata natalităţii, a comunicat un reprezentant al Departamentului de statistică şi sociologie. Rata mortalităţii din 2003 a crescut în comparatie cu cea din 2002 cu aproape 3%.

Potrivit reprezentantului Departamentului, numărul deceselor cauzate de bolile respiratorii au crescut cu 7,6%; de accidentele rutiere, traume şi intoxicări - cu 5,8%; de bolile cardiovasculare - cu 4,4%, bolile tractului digestiv - cu 3,8%, iar de bolile maligne - cu 3,1%.

Pe de altă parte, rata mortalităţii infantile în 2003 s'a redus cu 3,4% faţă de 2002 şi cu 14, 6% faţă de anul 2001.

În timp ce numărul căsătoriilor din 2003 a crescut cu 15% faţă de anul precedent , cel al divorţurilor l-a egalat, crescând de asemenea cu 15 procente.

Potrivit statisticilor oficiale, prezentate drept preliminare, în 2003 populaţia Republicii Moldova, exceptând regiunea controlată de autorităţile separatiste transnistrene, a fost de 3,6 milioane de persoane. Conform Departamentului de statistică, această cifră urmează să fie precizată în cadrul recensământului programat pentru Aprilie 2004.

Potrivit unor date neoficiale, un număr de până la un milion de cetăţeni ai Republicii Moldova ar fi muncit - de cele mai multe ori în mod ilegal - peste hotarele ţării.

DELEGAŢIA CRUCII ROŞII VA VERIFICA STAREA SĂNĂTĂŢII LUI ANDREI IVANŢOC

Misiunea OSCE din Republica Moldova a confirmat sosirea dela Kiev a unei delegaţii a Crucii Roşii, care a plecat apoi spre Tiraspol pentru a verifica starea sănătăţii lui Andrei Ivanţoc. Andrei Ivanţoc, unul din cei deţinuţi din aşa-numitul grup Ilaşcu, a intrată în greva foamei pe data de 28 Decembrie, protestând împotriva condiţiilor din închisoarea numărul 2 din Tiraspol şi nu a fost examinat medical, până acum. Săptămâna aceasta, reprezentanţii OSCE l-au vizitat în celula dela Tiraspol şi au relatat că Ivanţoc era vizibil slăbit. Tot zilele trecute, şeful misiunii OSCE în Republica Moldova ambasadorul William Hill a făcut un apel liderilor speratişti să-i elibereze pe cei trei deţinuţi, într'un gest de reconciliere şi bunăvoinţă.

PPCD: UNITATEA OPOZIŢIEI SINGURA ŞANSĂ DE A CONTRACARA POLITICA COMUNIŞTILOR

Partidul Popular Creştin Democrat din Republica Moldova si-a reconfirmat *"poziţia fermă faţă de necesitatea menţinerii unităţii Opoziţiei democratice ca singură şansă"*. PPCD se pronunţă, în perspectiva alegerilor parlamentare, pentru crearea unui singur bloc electoral al tuturor partidelor care fac parte din Comitetul pentru Apărare a Independenţei şi a Constituţiei, înfiinţat în Noembrie 2003 şi care a solidarizat principalele partide politice democratice şi cele mai importante organizaţii reprezentând societatea civilă. Creştin-democraţii reamintesc că au optat, prin liderii săi, *"încă din prima zi a formării acestui organism al Opoziţiei Unite pentru continuarea activităţii coordonate a democraţilor"*.

"Opinia publică din ţară, ca şi partenerii noştri occidentali - se spune în declaraţia PPCD - au salutat apropierea dintre partidele de opoziţe şi speră că liderii politici vor manifesta maturitate civică şi înţelepciune şi vor fi în stare să răspundă aşteptărilor electoratului".

În aceeaşi declaraţie se afirmă că *"întreaga experienţă electorală, acumulată în urma alegerilor parlamentare din anii 1994, 1998 şi 2001 arată în mod clar că dispersarea forţelor democratice avantajează doar forţele de stânga, antireformatoare şi antieuropene. Toată practica politică a ţărilor aflate în tranziţie din spaţiul ex-comunist confirmă nevoia unităţii. Iar rezultatele recentelor alegeri în Duma de Stat a Federaţiei Ruse demonstrează cum nu se poate mai limpede că dispersarea democraţilor le aduce doar înfrângere şi provoacă urmări periculoase pentru ţară"* - se mai spune în declaraţia PPCD.

ARMATA RUSĂ, FORŢA DE OCUPAŢIE ÎN MOLDOVA

Preşedintele Partidului Popular Creştin Democrat (PPCD) din Republica Moldova, Iurie Roşca, a solicitat din nou eliberarea celor trei deţinuţi politici dela Tiraspol, Andrei Ivanţoc, Alexandru Lesco şi Tudor Petrov-Popa.

Deţinerea acestora în închisorile din Transnistria *"este ilegală, la fel cum este ilegală prezenţa Armatei ruse în teritoriul naţional al Republicii Moldova"*, a afirmat Iurie Roşca la Chişinău.

Liderul creştin-democraţilor basarabeni a apreciat că *"prezenţa militarilor ruşi în stânga Nistrului face imposibilă soluţionarea diferendului"* transnistrean.

"Armata rusă staţionată în Transnistria este una de ocupaţie şi acest lucru trebue să fie clar pentru toată lumea, în mod special pentru acele forţe internaţionale care monitorizează rezolvarea problemei numărul unu în Republica Moldova", a încheiat Iurie Roşca. Partidul Popular Creştin Democrat cere de peste 11 ani eliberarea deţinuţilor români încarceraţi la Tiraspol de separatişti.

ECONOMICE

România ocupă locul 129 într'un clasament privind libertatea economiei

România ocupă locul 129 din 155 de ţări într'un clasament alcătuit de Heritage Foundation şi cotidianul Wall Street Journal, în funcţie de aşa-numitul indice al libertăţii economice, care măsoară deschiderea economiilor naţionale.

La calcularea indicelui libertăţii economice din 2004, autorii săi au luat în calcul 50 de variabile economice din zece categorii - politică comercială, presiunea fiscală exercitată de guvern, intervenţia guvernului în economie, politica monetară, fluxuri de capital şi investiţii străine, finanţe-bănci, salarii şi preţuri, drepturi de proprietate, reglementare şi activitatea din economia subterană.

Conform Heritage Foundation şi Wall Street Journal, statele cu cele mai bune punctaje la categoriile menţionate se bucură de standarde de viaţă mai ridicate şi venituri pe cap de locuitor semnificative.

Hong Kong-ul s'a situat pe primul loc al clasamentului pentru al zecelea an consecutiv, fiind urmat de Singapore, Noua Zeelandă, Luxemburg, Irlanda şi Estonia. Punctajul statului baltic, deşi impresionant, este mai slab decât cel obţinut în anul 2003. SUA a ocupat poziţia a zecea.

Per ansamblu, punctajele a 75 de state sunt mai bune decât în anul precedent, 69 de state au obţinut punctaje mai scăzute, iar 11 state nu au înregistrat variaţii în raport cu ierarhia din 2003.

Din cele 155 de ţări, 16 sunt clasificate drept *"libere"*, 55 sunt *"libere în cea mai mare parte"*, 72 sunt *"în cea mai mare parte lipsite de libertate"* şi 12 sunt *"reprimate"*. România este încadrată în categoria economiilor *"în cea mai mare parte lipsite de libertate"*.

Spre comparaţie, Bulgaria este plasată pe locul 78, în aceeaşi categorie cu România, şi este urmată de Republica Moldova şi de Albania.

Incluse în categoria economiilor *"libere în cea mai mare parte"*, Lituania şi Letonia ocupă poziţiile 22, respectiv 29.

America de Nord şi Europa, considerate o singură regiune, au continuat să aibă economia cea mai liberă din lume pe parcursul anului trecut, şapte dintre primele zece state din clasament aflându-se în această zonă, precum şi două (Malta şi Slovacia) dintre ţările cu cel mai însemnat progres. Slovacia şi-a îmbunătăţit punctajul prin implementarea de reforme, precum reducerea impozitelor şi restructurarea sistemului bancar.

Economiile cele mai reprimate sunt cele din Birmania (Myanmar), Laos (locul 152 în clasament), Zimbabwe (153), Libia (154) şi Coreea de Nord (poziţia 155), subliniază acest studiu anual, publicat pentru prima dată în anul 1994.

ECONOMIA GERMANIEI A INTRAT ÎN RECESIUNE, ÎN 2003, DUPĂ UN DECENIU

Germania - ţara cu cea mai mare economie din zona euro - a intrat în recesiune în 2003 pentru prima dată în ultimii zece ani, în contextul în care creşterea nesatisfăcătoare a exporturilor nu a reuşit să contrabalanseze consumul scăzut de pe plan intern, informează Financial Times.

Statisticile federale arată că Produsul Intern Brut (PIB) din Germania s'a redus cu 0,1%, în 2003, după creşterile modeste de numai 0,2% în 2002, respectiv de 0,8% în 2001.

Evoluţia PIB în anul trecut s'a situat uşor sub aşteptările analiştilor.

În ultimele trei luni din 2003 s'a reuşit obţinerea unei creşteri de aproape 0,4% a PIB, de două ori mai mare decât avansul raportat în trimestrul al treilea.

"Am înregistrat o redresare modestă după doi ani de creştere aproape nulă, dar acest salt nu va însufleţi suficient economia", a subliniat analistul Rainer Guntermann dela Dresdner Kleinwort Wasserstein.

El a apreciat că avansul nu este destul de mare pentru a sprijini redresarea pieţei muncii, anticipând şi pe viitor o rată ridicată a şomajului, care va submina în continuare încrederea consumatorilor în economia naţională şi, implicit, consumul.

Biroul naţional de statistică a apreciat că semestrul al doilea al anului trecut a dat semne de relansare uşoară, dar autorităţile consideră că este prea devreme pentru a anunţa o creştere susţinută.

Al treilea an succesiv de stagnare economică a majorat deficitul bugetar din Germania la patru procente din PIB, proporţie care depăşeşte pentru al doilea an consecutiv limita de trei procente din PIB îngăduită prin regulamentul Uniunii Europene.

Oficialii au explicat că datele economice reflectă impactul puternic al consumului intern nesatisfăcător, statisticile indicând un declin anual de 0,2%. Această tendinţă este factorul principal care previne creşterea economică. În plus, nivelul investiţiilor a scăzut semnificativ anul trecut, iar contribuţia exportatorilor la economia naţională - un motor tradiţional pentru expansiunea economică - a fost insuficientă de această dată.

Activitatea exportatorilor germani a fost afectată de aprecierea substanţială a monedei unice europene, mai ales în trimestrul al patrulea al anului 2003, când această tendinţă s'a accelerat. Ascensiunea monedei euro rămâne, în opinia unor analişti, o ameninţare pentru procesul gradual de creştere economică din acest an.

Datele din Germania au fost publicate într'un moment în care autorităţile din această ţară, împreună cu cele din Franţa, şi-au intensificat campania pentru calmarea creşterii euro. Cele două guverne au sugerat ca Grupul celor şapte (G7) ar trebui să rezolve problema volatilităţii valutare, în cadrul reuniunii din Florida prevăzută pentru începutul lunii Februarie.

Grupului celor şapte include cele mai mari economii din lume: Statele Unite, Japonia, Germania, Marea Britanie, Franţa, Italia şi Canada.

Wolfgang Clement, ministrul german al Economiei, a lansat un apel internaţional privind încurajarea stabilităţii valutare, în timp ce omologul său francez, Francis Mer, a apreciat drept *"periculoasă"* volatilitatea ratelor de schimb.

Cei doi diplomaţi, care s'au întâlnit recent la Berlin, au apreciat că nivelul actual al monedei euro, cotată la aproximativ 1,26 dolari pe unitate, este *"suportabil"*.

Problema valutară îngrijorează şi alte ţări europene. Ministrul belgian de Finanţe, Didier Reynders, a avertizat că o paritate de 1,3 dolari pentru un euro *"ar putea ridica probleme"*.

Diplomaţii europeni doresc ca naţiunile industrializate din cadrul G7 să semnaleze necesitatea stabilizării cursului valutar, dar o astfel de iniţiativă este puţin agreată de administraţia Statelor Unite, care nu a intervenit deloc pentru prevenirea deprecierii masive a monedei naţionale.

Opinia generală este că soliditatea euro, care a câştigat aproape 20% în faţa dolarului de-a lungul anului trecut, reprezintă un risc semnificativ nu doar pentru economia germană, ci pentru întreaga zonă euro.

Recent, Ernst Welteke, preşedintele Bundesbank - banca centrală a Germaniei - şi membru în Consiliul Guvernator al Băncii Centrale Europene (BCE), a avertizat că rapiditatea cu care creşte moneda euro ar putea încetini avansul economic din 2004.

La fel, mai mulţi oficiali din cadrul BCE, inclusiv preşedintele Jean-Claude Trichet, au sugerat că evoluţia şi volatilitatea curentă de pe piaţa valutară *"nu este binevenită"*, comentariile lor urmărind să reducă ritmul ascensiunii euro.

CEI MAI ADMIRAŢI LIDERI AI BUSINESS-ULUI MONDIAL

Ca şi în cele cinci clasamente anterioare realizate de Financial Times şi de compania de consultanţă Pricewater Coopers, două companii, General Electric şi Microsoft, s'au dovedit a fi şi în acest an cele mai respectate din lume. Altele trei, Toyota, IBM şi Coca-Cola, s'au regăsit printre primele 10 clasate în toţi cei şase ani. Alţii patru, Wal-Mart, Dell, Daimler Chrysler şi Sony, n'au coborât mai jos de locul 30.

În topul oamenilor de afaceri Bill Gates, şeful Microsoft, îşi păstrează poziţia de lider, urmat de investitorul Warren Buffett, de Jack Welch dela General Electric, admirat şi după ce s'a retras, de Carlos Ghosn, cel care a scos din faliment constructorul de automobile Nissan şi de Hiroshi Okuda dela Toyota.

Fără a surprinde pe nimeni, Statele Unite au cele mai multe companii admirate din lume: 23, faţă de 22 în sondajul precedent. Numărul este însă mult mai scăzut faţă de maximul atins în 2000, cu 32 de companii. Urmează Germania, de unde provin şase companii din cele 50 ale clasamentului. Cinci companii sunt din Marea Britanie, faţă de şase în sondajul anterior, iar Japonia are patru reprezentanţi, faţă de trei acum un an.

LE MONDE: "CREŞTEREA ECONOMICĂ PE BĂTRÂNUL CONTINENT TRECE PRIN EST

În faţa unei pieţe a Occidentului aflată în declin, contructorii francezi se îndreaptă cu hotărâre spre ţările Europei centrale. *"Ultimele ţări ale Europei sunt cele care au realmente un potenţial de creştere"*, explică Patrick Blain, director comercial pentru Europa la compania Renault.

În decurs de câţiva ani, Francezii au progresat într'un mod spectaculos, pe o piaţă care s'a restrâns în mod sensibil: înmatriculările în principalele şase ţări ale Europei centrale au scăzut dela 1,2 milioane - în 1999, la 988.000 - în 2003.

În acelaşi timp, Renault şi-a sporit volumul vânzărilor cu 50 la sută, marca respectivă trecând de pe locul al cincilea pe locul al doilea în zonă, după Skoda (grupul Volkswagen).

Creşterea PSA a fost şi mai rapidă: cotele sale de piaţă au crescut dela 5,1 la sută - în 1997 la 12,7 la sută - în 2003.

Intrarea acestor ţări în Uniunea Europeană ar urma să crească automat nivelul de viaţă şi deci să *"dopeze"* achiziţiile de automobile.

Piaţa poloneză cu cei 39 de milioane de locuitori ar urma să atingă 500.000 de unităţi până în 2006, faţă de 378.000 - în 2003.

Per total, Renault prefigurează că piaţa totală a Europei centrale va creşte cu 50 la sută (ajungând la 1,5 milioane de vehicule) până în 2010. Un potenţial care suscită un apetit nemăsurat pentru producţie.

VIAŢA DEVINE MAI COSTISITOARE ÎN ŢĂRILE CARE VOR ADERA LA U.E. ÎN LUNA MAI

Anul 2004 a adus noi scumpiri în ţările central şi est-europene care se pregătesc să adere la Uniunea Europeană în luna Mai, prin majorarea unor taxe şi impozite cât şi creşterea preţurilor la o serie de bunuri şi servicii, relatează Reuters.

Analiştii avertizează că măsurile guvernamentale vor avea ca efect creşterea ratei inflaţiei din regiune, dar impactul asupra strategiei monetare va fi limitat.

Creşterea costurilor va afecta o varietate de domenii, dela piaţa ţigărilor la biletele de cinema, şi este justificată de autorităţi ca *"un rău necesar înainte de integrare"*. Însă grupurile care reprezintă interesele consumatorilor consideră că aceste măsuri sunt pretexte pentru echilibrarea balanţei financiare publice.

Europenii din centrul şi estul Europei se simt astfel *"traşi pe sfoară"*, după mai bine de zece ani de tranziţie economică drastică dela comunism la piaţa unică.

În Polonia, benzina s'a scumpit deja cu 3-5%, numai în luna Ianuarie, urcând la un preţ de un dolar pe litru. Saltul este rezultatul creşterii taxei pe valoare adăugată (TVA) şi a introducerii unui nou impozit cu ajutorul căruia guvernul va co-finanţa proiectele sponsorizate de UE pentru construirea de drumuri.

În Praga, un pachet de ţigări Marlboro va fi cu 7,5% mai scump după ce magazinele vor epuiza stocurile actuale. Chiar şi aşa, noul preţ - de 1,8 euro - va fi în continuare un chilipir comparativ cu standardele occidentale.

Cotidianul Magyar Hirlap din Budapesta avertizează că Ungaria are în faţă cel mai amplu val de scumpiri din ultimii ani, iar analiştii anticipează că rata anuală a inflaţiei va creşte dela 5,6%, nivel înregistrat în luna Noembrie 2003, la aproape şapte procente.

Guvernele din centrul şi Estul Europei urmăresc alinierea regimului fiscal la nivelul existent în UE. Autorităţile dela Bruxelles insistă pentru introducerea unui regulament uniform de calcul al TVA, care permite puţine excepţii, în locul sistemului ad-hoc şi dependent de interese care este utilizat în prezent în regiune.

Guvernul polonez a anunţat o nouă creştere a TVA pentru data de 1 Mai, momentul în care va avea loc primul val de extindere UE prin integrarea unui număr de zece ţări.

Statele în care rata inflaţiei este scăzută, cum sunt Cehia sau Polonia, ar putea resimţi cel mai puternic impact rezultat din noile scumpiri, însă analiştii consideră că strategia monetară din aceste ţări poate absorbi mai uşor perioada de creştere a preţurilor, prin comparaţie cu Ungaria sau Slovacia.

"În total, creşterea fiscalităţii din Cehia va adăuga în mod direct 0,75 de puncte procentuale la rata inflaţiei din luna Ianuarie. Totodată, putem asista şi la o serie de efecte secundare", a anticipat Anne Francoise Blueher, analist în cadrul fondului de investiţii PPF.

Rata inflaţiei din Cehia a oscilat în jurul valorii zero în cea mai mare parte a anului trecut, urcând la un procent în luna Noembrie. În Polonia, acest indicator ar putea creşte dela 1,6%, în Noembrie 2003, la 2,1%, în prima lună a anului curent.

Perspectivele privind preţurile sugerează analiştilor că ratele principalelor dobânzi din Cehia - aflate la minime record şi în concordanţă cu cele practicate de Banca Centrală Europeană - s'ar putea încadra pe o traiectorie ascendentă, din a doua jumătate a anului curent.

Estimările preconizează că inflaţia anuală din Slovacia se va reduce dela 9,8%, în Noembrie 2003, la 7,6%, în Ianuarie 2004, întrucât proporţia scumpirilor a fost mai mare la începutul anului trecut.

Guvernul dela Bratislava a mărit dela 14% la 19% TVA aplicată alimentelor şi serviciilor de bază, aprobând totodată un proiect de majorare a tarifelor aplicate la gaze naturale şi electricitate.

COLUMBUS TRAVEL
SERVICE LIMITED
CELE MAI SCĂZUTE PREŢURI DIN TORONTO SPRE BUCUREŞTI, TIMIŞOARA, BUDAPESTA ŞI ORICE DESTINAŢIE ÎN EUROPA DE VEST, CU POSIBILITATEA ÎNCHIRIERII DE AUTOTURISME
Bilete de avion din Bucureşti, Timişoara sau Budapesta pentru cei care doresc să vă viziteze
VĂ OFERIM VACANŢE DE NEUITAT, ÎN CARAIBE, CUBA, MEXIC, SAU ÎN ALTE LOCURI, LA PREFERINŢA DVS.
Contactaţi-ne la Tel: (416) 224 5800
1-866-853-9304
311 Shepard Avenue E. Toronto Ont.

CALEIDOSCOP

MODALITĂŢI DE STOPARE A "EXODULUI EUROPEAN DE CREIERE" CĂTRE SUA

Pe tot cuprinsul SUA, din ce în ce mai mulţi tineri cercetători europeni lucrează în laboratoare moderne, atraşi de finanţarea generoasă, echipamentele performante şi o cultură a *"meritocraţiei"*. Explicaţia este simplă: spre deosebire de Uniunea Europeană, SUA cheltuiesc 287 de miliarde de dolari pentru cercetare şi dezvoltare, cu 121 de miliarde mai mult decât europenii. Nu este deci de mirare că SUA au cu 78 la sută mai multe patente în domeniul IT pe cap de locuitor decât Europa, unde sectoarele IT şi biotehnologia sunt slab dezvoltate.

În urmă cu 10 ani, liderii UE s'au angajat să transforme Uniunea în *"cea mai competitivă şi mai dinamică economie din lume"* până în anul 2010. Însă unul dintre cele mai îngrijorătoare semne ale eşecului lor este exodul continuu al celor mai strălucite minţi din Europa, care îşi încheie studiile şi îşi continuă cariera în SUA. În jur de 400.000 de europeni licenţiaţi în ştiinţă şi tehnologie trăiesc în prezent în SUA şi în fiecare an pleacă alte câteva mii. Un studiu realizat de Comisia Europeană a arătat că doar 13 la sută dintre cercetătorii europeni care lucrează în străinătate în prezent intenţionează să se întoarcă acasă.

Plecarea cercetătorilor europeni către SUA nu este un lucru nou. Persecuţiile politice şi religioase i-au determinat pe Albert Einstein şi Enrico Fermi să treacă Atlanticul. Exodul a continuat şi în anii '50 şi '60, pe măsură ce SUA au acordat miliarde de dolari pentru cercetările din materie de apărare, creând laboratoare de excelenţă ştiinţifică pe care le-au umplut cu cele mai strălucite minţi ale lumii. Investiţiile americane au pus bazele pentru boom-urile tehnologice din anii '80 şi '90, care au dus la plecarea altor europeni către Vest. Birocraţia din Europa, ierarhiile rigide şi fragmentarea ştiinţifică frustrantă au determinat cercetătorii să plece, şi acelaşi lucru se întâmplă şi azi. *"Europa este o harababură, un labirint de birocraţii supracomplicate şi supralegiferate, care înăbuşe sclipirile rare ale inteligenţei antreprenoriale"*, susţine Christopher Evans, profesor de biotehnologie la patru universităţi britanice.

Este chiar atât de rău? Europa dispune de centre de cercetare foarte bune, precum Organizaţia Europeană pentru Cercetare Europeană (CERN) cu sediul la Geneva, unde au fost create bazele sistemului de Internet, precum şi Laboratorul de Biologie Macromoleculară (EMBL, Heidelberg), unde laureaţii premiului Nobel, Eric Wieschaus şi Christiane Nusslein-Volhard, au făcut cercetări asupra genomului muştei. Dar criticile venite din partea fostului ministru francez al Educaţiei, Clude Allegre care conduce laboratorul de biochimie al Universităţii Paris VII, sunt cunoscute. El deplânge sistemul *"sovietic"* anacronic din Franţa, în care cercetarea este centralizată, iar cercetătorii trebue să treacă de obstacole birocratice indiferent dacă vor să cumpere echipamente scumpe sau doar materiale pentru birou.

Exodul de creiere nu este doar o problemă ce ţine de viaţa academică. Miliarde de euro şi mii de locuri de muncă sunt în joc, pentrucă ştiinţa duce la dezvoltare economică în sectoarele IT, biotehnologie şi farmaceutic. Europa nu îşi poate permite să rămână în urmă. *"În viitor, creşterea economică va veni dela ramurile industriale bazate pe ştiinţă. Europa are nevoie de cercetători pentru a le face să funcţioneze"*, susţine Andrew Wyckoff, dela Organizaţia pentru Cooperare şi Dezvoltare în Europa (OECD).

Mesajul a ajuns la politicienii europeni, inclusiv la factorii de decizie dela nivel naţional şi comunitar. Există semne de progres în pofida plângerilor cronice legate de birocraţie şi lipsa resurselor. În anumite instituţii, publice sau private, europenii copiază şi ei modelul american, oferind cercetătorilor fonduri suplimentare, echipamente mai bune, o susţinere mai mare pentru competiţie şi un mediu mult mai bun pentru ştiinţa de primă clasă. Nici o ţară din Europa nu are singură puterea intelectuală sau influenţa financiară de a ataca poziţia dominantă a SUA în domeniul ştiinţei, astfel că Europa încearcă să creeze o Zonă Europeană de Cercetare - *"o piaţă comună"* pentru ştiinţă - construind reţele, unindu-şi resursele şi ridicând standardele în toată regiunea. Aşa cum observa şi cancelarul german, Gerhard Schroeder, când a prezentat priorităţile guvernului său pe 2004, *"Numai dacă vom reuşi să menţinem inovaţiile la loc important vom putea să ajungem la un nivel de prosperitate care ne va permite să ne menţinem sistemul de bunăstare în condiţiile schimbătoare de astăzi"*. Pentru a transforma această viziune în realitate, Europa va trebui să angajeze 700.000 de noi cercetători până în 2010 şi să îi aducă înapoi pe cei care au plecat. Aici sunt problemele, dar şi potenţialele soluţii.

Comisarul european pentru cercetare, Philippe Busquin, evidenţiază un program al UE de finanţare denumit Programul Cadru 6 ca o posibilă soluţie. Oficialul european recunoaşte însă că priorităţile politicienilor reprezintă o altă problemă. *"Este mult mai uşor ca într'un an electoral să construieşti un kilometru în plus de autostradă decât să construieşti un nou laborator. Americanii au făcut alegeri mai înţelepte privind strategiile pe termen lung"*, declară comisarul european.

"Adevărata problemă o reprezintă banii. Europa a fost mai slabă pentrucă nu a investit suficient", susţine directorul CERN, Luciano Maiani. Numai Finlanda şi Suedia au atins obiectivul stabilit de UE de acordare a 3 la sută din PIB pentru cercetare. Pentru ca întreaga UE să atingă acest obiectiv până în 2010 investiţiile pentru cercetare şi dezvoltare trebue să crească cu 8 la sută pe an, aproape dublu faţă de creşterea record de 4,55 înregistrată în 1997. Acest lucru nu se întâmplă. În Italia, cheltuielile publice pentru cercetare au scăzut în ultimul deceniu. Oportunităţile puţine, salariile mici i-au scos pe cercetătorii italieni în stradă. Bugetul pe 2004 al Franţei creşte fondurile pentru cercetare cu 0,9 la sută, mai puţin de jumătate din procentul necesar pentru acoperirea inflaţiei.

Comisia Europeană a crescut nivelul de finanţare. Directoratul său General pentru Cercetare se află în centrul Programului Cadru 6, desfăşurat pe o perioadă de cinci ani, până în 2006 şi care are o valoare de 17,5 miliarde de euro - o creştere de 17 la sută din 1997. Însă criticii susţin că fondurile UE sunt adesea alocate cu zgârcenie de birocraţii care acordă prioritate factorilor geografici şi sociali, în detrimentul ştiinţei. UE susţine că şi-a reformat procedurile, dar pe această temă circulă tot felul de glume. Astfel de poveşti sunt tipice pentru birocraţia dela Bruxelles, susţine Peter Sloot, dela Universitatea din Amsterdam. *"La nivele înalte din cadrul UE, există o cultură puternică administrativă şi managerială, şi nu una ştiinţifică"*, declară cercetătorul olandez.

Un alt pas în direcţia potrivită ar fi formarea unui Consiliu European de Cercetare (ERC). Un grup de experţi a ajuns la concluzia că *"sunt necesare de urgenţă noile abordări europene de consolidare a cercetării"*, inclusiv un organism finanţat public care să susţină cercetarea. *"Este nevoie de o schemă competitivă de finanţare, independentă de interesele naţionale"*, susţine cercetătorul danez Mogens Flensted-Jensen, care a făcut parte din grupul de experţi. Grupul respectiv, care şi-a desfăşurat activitatea la cererea Comisiei Europene, a solicitat statelor membre ale UE să se angajeze că vor pune bazele unui consiliu european de cercetare, propunere sprijinită de comunitatea ştiinţifică europeană. *"UE are nevoie de o politică de cercetare comună dacă doreşte să joace un rol important în dezvoltarea globală viitoare"*, afirmă Bengt Samuelson, preşedintele consiliului de conducere al Fundaţiei Nobel. Prin crearea ERC şi acordarea unui buget de 2 miliarde de euro anual, statele UE vor putea oferi mijloacele necesare pentru ca organizaţia europeană să se apropie de SUA în acest domeniu.

La summitul dela Lisabona din 2000, şi-a fixat propriul obiectiv: de a concura. Acest lucru înseamnă că exodul de creiere trebue să funcţioneze în ambele direcţii, europenii ar trebui să se facă atractivi pentru SUA. *"Dacă Europa urmează modelul instituţiilor sale cele mai inovatoare, poate face doar acest lucru şi va avea un public deja câştigat: europenii care s'au mutat în străinătate şi cărora le-ar plăcea să revină acasă"*, susţine un cercetător european.

Dacă Europa are gânduri serioase în legătură cu ştiinţa, poate că visele pot deveni realitate. Acasă este locul unde se află inima cercetătorilor, dar ei au nevoie ca Europa să fie un loc în care şi intelectul să se poate dezvolta.

NADIA COMĂNECI, AUTOARE

Fosta gimnastă română Nadia Comăneci şi-a lansat în SUA prima sa carte, intitulată *"Letters to a Young Gymnast"* (*"scrisori către o tânără gimnastă"*).

Lucrarea cu tentă autobiografică descrie alât copilăria autoarei, petrecută în România, cât şi detalii mai puţin cunoscute din viaţa Nadiei, despre care fosta gimnastă a ezitat să vorbească până acum.

"Am fost un copil normal, însă plin de energie. Când mama a observat că am rupt patul, şi-a dat seama că este cazul să mă trimită undeva, să practic un sport", mărturiseşte Nadia.

"Am avut noroc că în oraşul meu exista o şcoală de gimnastică, căci, dacă ar fi existat un patinoar, probabil m'aş fi apucat de patinaj artistic. Eram un copil foarte ambiţios, care îşi dorea să realizeze ceva în viaţă. Acum, la 42 de ani, când mă gândesc la viaţa pe care am avut-o, sunt bucuroasă că am ales calea gimnasticii", a mai afirmat gimnasta română.

Astăzi, Nadia îi încurajează pe elevii care frecventează şcoala de gimnastică din Norman, Oklahoma, înfiinţată împreună cu soţul său, gimnastul american Bart Connor, să facă aceleaşi alegeri pe care ea le-a făcut în tinereţe.

"Când aveam şase ani, îmi plăcea foarte mult să învăţ lucruri noi şi să îmi dezvolt aptitudinile. Acum este rândul meu să îi încurajez pe elevii mei să înveţe. Desigur, foarte mulţi dintre ei visează să participe la jocurile olimpice. Eu îi sfătuiesc să pună mult suflet în ceea ce fac, astfel ca visurile să li se împlinească", a mai declarat Nadia.

PRINŢUL NORVEGIEI ŞI-A LUAT CONCEDIU DE PATERNITATE

Prinţul moştenitor al Norvegiei, Haakon, a lipsit dela reuniunea cabinetului de miniştri din 22 Ianuarie întrucât şi-a luat concediu de paternitate, informează cotidianul *Avvenire*.

La respectiva întâlnire, Haakon, în vârstă de 30 de ani, ar fi trebuit să-l înlocuiască pe tatăl său bolnav.

Pentru prinţ, concediul de paternitate este mai important decât eticheta şi miniştrii.

Dar supuşii norvegieni, deşi luptă pentru egalitatea dintre sexe, nu sunt de acord cu cererea de concediu a prinţului, susţinând că el poate fi înlocuit cu o doică. Concediul de paternitate este de neînţeles mai ales pentru bărbaţii trecuţi de 50 de ani.

PARIS HILTON A FOST CEA MAI SCANDALOASĂ PERSONALITATE A ANULUI

De-a lungul anului 2003, Paris Hilton, frumuseţea cu nume de hotel şi moştenitoarea unei averi imense, a devenit celebră pentru mai mult decât apariţiile la toate petrecerile mondene din America şi nu numai. Ea a devenit vedeta show-ului *"The Simple Life"* dela Fox Television, alături de prietena ei Nicole Richie. Paris a adunat peste 42% din voturi, în cadrul sondajului la care au participat peste 100.000 de persoane, potrivit National Enquirer.

Pe locurile următoare s'au clasat Rush Limbaugh (16.55%), Martha Stewart (14.23%), Bennifer adică Ben Affleck şi Jennifer Lopez (12.06%).

MUZICA-VIDEO CARTI-ZIARE

din ROMÂNIA, la dvs. ACASĂ!

MUZICĂ peste 500 AUDIO CASETE si CD: MUZICĂ POPULARĂ/ROMANŢE, MUZICĂ UŞOARĂ COMICE-BASME-COLINDE, muz.CLASICA CD-ROM-uri cu SUBIECTE DIN ROMÂNIA

VIDEO :+100 FILME: Nea Marin, Dacii, BD, Pacala, ORAŞE, DATINI; TEATRU: Caragiale-Birlic, Take-Yanke-Kadar etc. Revelion, Revoluţia 89 Muz./dansuri populare celebre, Divertis, Crăciun

CĂRŢI: 2000 TITLURI: ROMANE, ISTORIE, DICŢIONARE, FILOZOFIE, POLITICA, POLITISTE, DRAGOSTE, BANCURI, COPII, CĂRŢI DE BUCATE etc.

ABONAMENTE LA ZIARE-REVISTE! COTIDIENE,SĂPTĂMÂNALE,LUNARE: "Evenimentul" "CAŢAVENCU", "SPORT", "REVISTA VIP", "Form AS" REV.PARANORMAL,"REBUS","FEMEIA MODERNĂ" "OLIVIA","VIVA","PLAYBOY","POVESTEA MEA","BURDA"etc

Cereti formulare si liste gratis!

ARTIMMEX

import-export & distribution of publications and media

Reprezentanţi ELECTRECORD şi INTERCONT MUSIC

4 Farmington Cres.
Toronto, ON M1S 1G1 CANADA

e-mail: order@artimmex.com

INTERNET: www.artimmex.com

Tel: (416) 332 9777 - Fax : (416) 332 8777

MAFIA ITALIANĂ DIN NEW YORK TRECE PRIN MOMENTE GRELE

Mafia italiană din New York, departe de splendoarea din anii '30, trece prin momente grele, zdruncinată de arestarea a 20 de membri ai familiei Bonnanno, ceea ce riscă să ducă la sfârşitul clanului, subliniază ziarul *Estrella Digital*.

Într'o desfăşurare operaţională fără precedent, aproximativ o sută de poliţişti şi agenţi ai Biroului Federal de Investigaţii (FBI) au arestat 20 de membri ai acestui clan mafiot, între care şi capul în exerciţiu al uneia dintre familiile cele mai vechi şi *"mai respectate"*, Anthony Urso, precum şi mâna dreaptă a acestuia.

Pe de altă parte, s'au înmulţit capetele de acuzare împotriva celui care ani de-a rândul a fost capul en titre al familiei Bonanno, Joseph Massino, închis în Ianuarie 2003 şi care se pare că a condus pârghiile familiei din închisoarea lui din Brooklyn. Bonanno este unul din cele cinci clanuri care şi-au împărţit oraşul New York în anii '30, alături de Lucchese, Colombo, Gambino şi Genovese.

Toate au încercat să supravieţuiască fiecare cum a putut, cu mai mult sau mai puţin noroc, în noile vremuri pe care le trăieşte New Yorkul, mobilizat împotriva a ceea ce pare să fie acum inamicul public numărul unu, terorismul internaţional. În prezent, familia trăieşte din traficul de droguri, pariuri ilegale şi camătă în Brooklyn, potrivit unor surse ale poliţiei citate de presă.

Au rămas departe anii de glorie când Joe Bonanno era *"capo di tutti i capi"*, care a condus cu o mână de fier clanul din anii '30 până în 1996 şi care s'a lăudat că nu s'a amestecat niciodată în afaceri de prostituţie şi droguri, cum se arată în biografia sa publicată în SUA.

Acum, familia se confruntă practic cu perspectiva desfiinţării, odată cu arestarea şi inculparea pentru asasinat a aproximativ 20 de membri ai săi, într'o operaţiune care a fost pusă la punct în cele mai mici detalii timp de patru ani.

Însuşi procurorul Roslyn Mauskopf a recunoscut în faţa presei săptămâna trecută că a beneficiat de ajutorul mafioţilor care au colaborat cu justiţia pentru înregistrarea convorbirilor şi a obţine mai multe informaţii cu privire la activităţile clanului.

SPORT

"PRINCIPALA PROBLEMĂ ÎN SPORTUL ROMÂNESC E REPREZENTATĂ DE ANTRENORI"

Federaţia Română de Scrimă, condusă de Ana Pascu, a primit la Gala Sportului Românesc premiul pentru cea mai bună federaţie pe anul 2003. Organizaţia prezidată de dubla medaliată cu bronz la JO a adus în ultimii ani numeroase medalii pentru România la olimpiade, campionate mondiale şi europene.

În legătură cu şansele scrimerilor la JO, Ana Pascu a spus: *"Dela viitoarea olimpiadă, sperăm să venim cu cel puţin o medalie, şi, dacă se poate, să fie de aur. Acum sportivii sunt în cantonament, au abordat pregătirea pentru olimpiadă cu entuziasm, aşa încât noi sperăm să facem o figură bună în Grecia. Luna Ianuarie este plină de concursuri de Cupă Mondială. Până la Olimpiadă sunt programate nu mai puţin de 14 concursuri de Cupă Mondială. Primul concurs la sabie masculin o să fie la Paris, pe 17 Ianuarie. Un prim pas înseamnă calificarea la Olimpiadă. La noi sistemul Federaţiei Internaţionale este mai complicat. La cele 14 Cupe Mondiale se acordă puncte pentru calificarea la Olimpiadă, dar mai există şi un alt mod de calificare, în zona continentală europeană".*

Ana Pascu, în calitate de vicepreşedinte al Comitetului Olimpic Român, s'a referit şi la şansele delegaţiei din ţara noastră la Olimpiada dela Atena: *"Din păcate, ca vicepreşedinte al COR, trebue să vă spun că există o mică insatisfacţie faţă de cei care au posibilitatea să se califice la JO. Până în prezent, nu avem o echipă calificată la nici un joc, ceea ce diminuează mult numărul de sportivi din delegaţia noastră. Dar nu numărul contează, ci posibilitatea de a obţine medalii".*

Ana Pascu a recunoscut că anul 2003 a fost mai sărac în medalii decât anul 1999 şi el an preolimpic: *"Anul care precede Olimpiada prefigurează potenţialul celor care participă la JO. Din punctul acesta de vedere, ne prezentăm mai slab ca în 1999. Motivele sunt destul de multe, o parte depind de noi, constituie vina noastră, iar în privinţa altora nu putem face nimic. COR a depus, în ultimul an cel puţin, un efort extraordinar pentru a asigura celor care ar putea să participe la Olimpiadă tot ceea ce este necesar. Aici nu depinde numai de COR, depinde prin excelenţă de federaţii şi de sportivii care sunt în pregătire".*

Preşedintele FR Scrimă a atins un subiect delicat în sportul românesc, pregătirea slabă a antrenorilor: *"Eu am impresia că din ce în ce mai mult, problema noastră numărul unu este antrenorul. S'au înlocuit generaţii de antrenori şi acum, în 2004, apelăm tot la antrenori care au depăşit vârsta de 60 de ani. Asta înseamnă că antrenorii tineri nu vor să se pregătească, nu vor să citească mai mult. Şi aici, motivele sunt diferite. Este în primul rând motivaţia slabă din România. Eu pot să spun că din federaţia de scrimă au plecat 20 de antrenori în străinătate. Eu nu pot să le asigur salariul pe care îl primesc afară, nu pot să le dau 2000 de euro, că nu am de unde. Dacă vine un sponsor, el plăteşte pentru un Campionat Mondial, să participi acolo, dar nu ca să plăteşti un antrenor. Or, problema numărul unu este antrenorul peste tot în mişcarea sportivă".*

Aceste declaraţii au fost făcute de Ana Pascu din mijlocul trofeelor dela Federaţia Română de Scrimă. La mică distanţă, în sala de antrenament, sportivi de toate vârstele se antrenau intens pentru alte premii.

LUCESCU: "IORDĂNESCU ESTE CEL MAI INDICAT PENTRU NAŢIONALĂ"

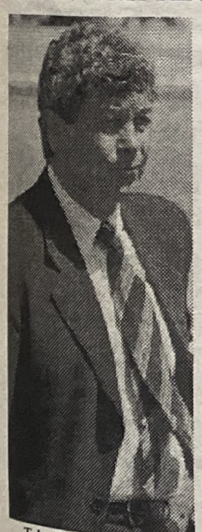

Tehnicianul echipei Beşiktaş, Mircea Lucescu, a declarat că Anghel Iordănescu este cel mai indicat antrenor pentru echipa naţională a României.

"Puiu îmi este un bun prieten. Consider că, în momentul de faţă, este cel mai indicat antrenor pentru echipa naţională datorită experienţei sale. Nu s'a pus problema schimbării lui. Dragomir a dat dovadă de multă şiretenie şi inteligenţă şi şi-a atins scopul. Fotbalul are nevoie permanent de confruntări. S'au folosit de numele meu, dar mi-a făcut plăcere!, a declarat Lucescu.

Lucescu spune că echipa naţională nu este un subiect tabu pentru el. *"M'a interesat mereu prima reprezentativă şi este o obligaţie şi o responsabilitate din partea mea când se vorbeşte de echipa naţională să îmi spun părerea. Am crescut cu naţionala, pe lângă echipa naţională şi rămân legat permanent de aceasta"*, a spus Lucescu.

Tehnicianul echipei Beşiktaş crede că momentul său la naţională a trecut. *"A trecut momentul meu. Am un contract destul de important şi nu se punea problema să vin"*, a spus Lucescu.

Întrebat ce părere are despre faptul că Dragomir a spus că ştie că el îşi doreşte să vină la naţională, Lucescu a răspuns: *"Dacă Mitică spune astfel de lucruri trebue să-l credem, pentrucă este preşedintele LPF"*.

Lucescu a menţionat că a fost deranjat de faptul că preşedintele FRF, Mircea Sandu, a spus că nu poate antrena atât o echipă de club, cât şi naţionala.

"Singurul lucru care m'a supărat a fost când Sandu a spus că nu aş fi capabil. Era o perioadă în care jucam la Corvinul, antrenam echipa naţională, eram membru în Biroul Federal, în Comitetul Executiv, eram şeful şcolii de Antrenori, jucam şi antrenam, selecţionam şi antrenam. Pe când făceam toate aceste lucruri, el era mic copil în ale conducerii. Am putut face acest lucru atunci, o pot face oricând, dar asta nu înseamnă că şi vreau", a afirmat Lucescu.

"Numai eu sau soţia mea", a răspuns Lucescu când a fost întrebat cine îl poate convinge să revină la naţională.

MECI DE RETRAGERE PENTRU HAGI

Gruparea Galatasaray Istanbul îi va organiza un meci de retragere lui Gheorghe Hagi (fost jucător în perioada 1996-2001), în 2005, cu ocazia împlinirii a 100 de ani dela înfiinţarea clubului, a anunţat cotidianul Fanatik

SFERTURILE CUPEI CUPELOR LA HANDBAL FEMININ

Formaţia Silcotub Zalău s'a calificat în sferturile de finală ale Cupei Cupelor la handbal feminin, după ce a învins în deplasare, scor 34-31 (16-15), formaţia germană Frankfurter HC, în manşa a doua a optimilor competiţiei.

Cele mai bune marcatoare ale formaţiei din Zalău au fost Roxana Gatzel, cu 11 goluri, şi Ileana Jula, cu 9 reuşite, în timp ce pentru gazde cele mai multe goluri au fost marcate de Hortenzia Srnka (8) şi Raissa Tichinovich (7).

Silcotub câştigase şi prima manşă a optimilor de finală, pe teren propriu, scor 31-21 (16-11).

CEA MAI BUNĂ SENIOARĂ LA BASCHET ÎN AMERICA

Cristina Ciocan, jucătoarea echipei Universităţii South Carolina (SUA), a fost desemnată una dintre cele 31 de candidate pentru titlul de cea mai bună senioară din campionatul universitar nord-american de baschet.

ZICU A COSTAT 2,5 MILIOANE EURO

Cotidianul italian *"Gazzetta di Parma"* a anunţat că Ianis Zicu a fost transferat la Internazionale Milano pentru suma de 2,5 milioane de euro cu toate că cota sa de transfer prin contract este de un milion de dolari. Sursa citată menţionează că internaţionalul român a semnat un contract până în anul 2008 cu gruparea milaneză, care l-a împrumutat gratis, până în 2005, la AC Parma. Ianis Zicu are o clauză de reziliere de un milion de dolari, din care 500.000 revin firmei *"Becali&Popescu"*, au precizat surse din cadrul FC Dinamo.

CONTRA: "SUNT NERĂBDĂTOR SĂ REINTRU PE TEREN, CA UN TAUR ÎN ARENĂ"

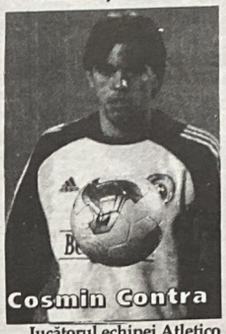

Jucătorul echipei Atletico Madrid, Cosmin Contra, refăcut recent după o gravă accidentare la piciorul drept, a declarat că este nerăbdător să revină pe teren, *"ca un taur care se pregăteşte să intre în arenă"*, informează cotidianul *"As"*.

"Am o poftă imensă de joc, pentrucă ultimele şase luni au fost foarte grele pentru mine. Sunt pregătit să joc şi să dau totul pe teren", a afirmat Contra .

Internaţionalul român nu a evoluat nici un minut în actualul sezon, din cauza unei accidentări suferite în urma unui contact cu mijlocaşul brazilian Mancini, într'un meci amical disputat de Atletico Madrid, pe 8 August, în compania grupării AS Roma, în cadrul unui turneu de pregătire de la Monterrey. Fundaşul român a fost supus unei intervenţii chirurgicale pe 7 Octombrie, la o clinică din Madrid.

"M'am simţit foarte rău, mai ales în urma ultimei recidive. Un moment greu a fost şi operaţia, pentrucă lucram în fiecare zi câte opt ore pentru a evita o intervenţie chirurgicală. Sper, însă, ca ghinionul pe care l-am avut anul trecut să dispară şi ca lucrurile să decurgă, în sfârşit, aşa cum îmi doresc", a precizat fundaşul român.

Contra a ţinut, de asemenea, să mulţumească echipei de medici care l-a operat şi a lăudat munca depusă de coechipierii săi.

"Echipa a făcut o treabă bună şi, în final, nici accidentarea mea, nici a oricărui alt coechipier nu s'au făcut simţite. Vreau să le mulţumesc pentru acest lucru colegilor mei, care mi-au permis să revin la o echipă care traversează unul dintre cele mai «dulci» momente ale sale", a mai spus Cosmin Contra.

DINAMO OCUPĂ LOCUL 82 ÎN CLASAMENTUL IFFHS

Echipa Dinamo Bucureşti ocupă locul 82, cu 124 de puncte, în clasamentul mondial al echipelor de club, întocmit de Federaţia Internaţională de Istorie şi Statistică a Fotbalului (IFFHS) .

Formaţia dinamovistă a coborît 11 locuri faţă de clasamentul lunii trecute, fiind în acest moment la egalitate cu echipa germană Schalke 04.

Echipa Steaua Bucureşti a urcat de pe locul 171 pe locul 168, cu 87 de puncte, fiind la egalitate cu formaţiile germane Bayern Leverkusen şi Hertha Berlin, cu echipa peruană Universitario Deportes Lima şi cu gruparea cehă Tescoma Zlin.

CALENDARUL ECHIPEI NAŢIONALE DE FOTBAL

Meciuri amicale cu Scoţia, Germania, Irlanda şi Croaţia

Echipa naţională de fotbal a României va susţine, până la începutul campaniei de calificare la Cupa Mondială din 2006, partide amicale cu reprezentativele Scoţiei, Germaniei, Irlandei şi Croaţiei.

"Deoarece Croaţia a oferit ca dată pentru amical luna August, cel mai probabil, pe 31 Martie, vom întâlni Scoţia la Glasgow. Pentru 27 Mai avem o ofertă de la Irlanda, să jucăm acolo, am confirmat şi acum aşteptăm răspunsul. Pe 18 August, vom întâlni Croaţia în deplasare. Turneul din Anglia a căzut, au luat Japonia, deoarece este interesantă economic, iar Japonezii au spus că abia au jucat cu noi şi să fie aleasă o altă formaţie", a spus Mircea Sandu.

Meciul România-Germania, de pe 28 Aprilie, se va disputa pe stadionul Giuleşti, dela ora 20.30. *"Stadionul Giuleşti este singurul care va fi refăcut şi modernizat în totalitate. Mai aveam ca oferte Sibiul şi Timişoara, însă acestea nu întrunesc toate condiţiile"*, a comentat preşedintele FRF.

În turneul din Cipru, care va avea loc în perioada 11-22 Februarie, reprezentativa României va întâlni selecţionatele Georgiei (pe 18 Februarie, la Larnaca, de la ora 15.00), Ciprului sau Belarusului (pe 19 Februarie, la Nicosia, dela ora 15.00) şi o echipă care va fi stabilită în urma rezultatelor turneului, pe 21 Februarie. La meciul cu Georgia vor participa şi jucătorii care evoluează în străinătate, iar celelalte două partide, precum şi perioada de pregătire din Cipru, în care vor mai fi disputate unul sau două jocuri de verificare, vor fi abordate cu un lot de 18 jucători din ţară.

PROGRAMUL ECHIPEI ROMÂNIEI PENTRU CALIFICAREA LA CAMPIONATUL MONDIAL DIN GERMANIA

Data - Meciuri
Toamna 2004

18.08.2004 România - Finlanda, Macedonia - Armenia
4.09.2004 România - Macedonia, Olanda - Cehia, Finlanda - Andorra,
8.09.2004 Andorra - România, Armenia - Finlanda,
9.10.2004 Cehia - România, Macedonia - Olanda, Finlanda - Armenia
13.10.2004 Armenia - Cehia, Andorra - Macedonia, Olanda - Finlanda
17.11.2004 Armenia - România, Andorra - Olanda, Macedonia - Cehia

IORDĂNESCU: "ESTE UN PROGRAM ECHILIBRAT"

Antrenorul reprezentativei de fotbal a României, Anghel Iordănescu, a declarat că programul preliminariilor Cupei Mondiale din Germania, din 2006, este echilibrat, echipa naţională având şanse de calificare.

"Se putea mai bine, dar se putea şi mai rău. Dintr'un anumit punct de vedere se poate spune că sunt mulţumit, dar sunt şi lucruri care nu ne favorizează deloc. Cred că este totuşi un program echilibrat, încrezător, care ne dă speranţe în continuare pentru obţinerea calificării", a declarat Iordănescu, la sosirea dela Amsterdam, unde a participat la o întâlnire între reprezentanţii celor şapte echipe naţionale din grupa întâi preliminară a Cupei Mondiale din 2006, pentru stabilirea programului meciurilor de calificare.

Iordănescu a afirmat că selecţionerul Armeniei, Mihai Stoichiţă, a ajutat România în încercarea de a bloca înţelegerea dintre federaţiile cehă şi olandeză. *"Eu zic că am reuşit să dejucăm planul pregătit de Cehia şi Olanda care viza ca România să joace cu Olanda ultimul meci din grupă la Amsterdam, care ar fi fost probabil unul decisiv. În toate cele trei variante propuse de federaţia olandeză figura acest lucru. În plus, în varianta propusă de Cehi, meciurile României erau la fel cu cele din variantele Olandezilor. Mihai Stoichiţă, care deşi şi-a apărat interesul echipei sale, ne-a ajutat foarte mult pentru a bloca înţelegerea dintre cele două mari puteri, Cehia şi Olanda"*, a declarat Iordănescu, care a adăugat că în cele din urmă, neajungându-se la nici o înţelegere, s'a tras la sorţi programul meciurilor dintre Cehia, Olanda şi România.

Antrenorul echipei naţionale a afirmat că este nemulţumit de faptul că meciul cu Olanda, dela Bucureşti, se va disputa în luna Martie 2005. *"Unul dintre lucrurile pe care eu personal mi-aş fi dorit să il evităm a fost să jucăm meciul cu Olanda în luna Martie, dar, întrucât s'a tras la sorţi, practic soţii au decis să jucăm pe 26 Martie"*, a spus Iordănescu.

Selecţionerul a precizat că federaţia va lua în calcul ca meciurile de pe teren propriu cu echipele mai modeste să se dispute în provincie, în timp ce cele cu Cehia şi Olanda să se joace la Bucureşti.

ŞTIRI DIN ŢARĂ

transmise de Andrei BĂDIN

ÎN ROMÂNIA, CĂRŢILE SUNT DE DOUĂ ORI MAI SCUMPE DECÂT ÎN U.E.

Preţul cărţilor din România este dublu, în comparaţie cu cel din ţările Uniunii Europene, se arată într'un studiu de piaţă făcut de catre editorii de carte din Europa de Vest şi publicat pe site-ul http: //www.abcsellings.com.

În Anglia, Franţa sau Germania, celebrii Tolstoi, Cehov, Hermann Hesse, Michelle Tournier, Jose Saramago, Edgar Allan Poe se vând cu 5 euro, în timp ce în România operele lor depăşesc 10 euro. Marele Balzac este cumpărat în Franţa cu 4 euro, iar în România, cu cel puţin 9 euro. În ultimii ani, doar 13% din Români mai citesc câte o carte în timpul liber, pe când, în UE, lectura preocupă aproximativ 70% din populaţie, se arată în datele furnizate de Institutul Naţional de Statistică.

În ţara noastră, clienţii fideli ai librăriilor reprezintă 5% din populaţie, în timp ce, în UE, 55%. Preţul ridicat al cărţilor este unul dintre motivele care-i fac pe conaţionalii noştri să citească din ce în ce mai rar. Principalele surse de cultură rămân programele îndoielnice dela televizor.

ABERAŢII PSD: PUŞCĂRIAŞII POT FI PARLAMENTARI

Potrivit unui proiect de lege propus de senatorul PSD Ion Predescu, preşedintele comisiei juridice, persoanele care sunt condamnate şi cele urmărite penal ar putea deveni parlamentari, urmând să îşi execute pedeapsa ulterior. *"Dacă oamenii îl aleg, are prioritate mandatul care e de ordine publică şi imperativ, iar pedeapsa se poate executa ulterior"* a declarat senatorul Predescu la *BBC*.

Proiectul de lege privind statutul deputatului şi senatorului mai prevede introducerea pensiei de serviciu pentru parlamentarii care au exercitat două mandate. La o îndemnizaţie de 20 de milioane, valoarea propusă a pensiei este de 11 milioane de lei.

APADOR-CH STRÂNGE SEMNĂTURI ÎN SPRIJINUL "EUROPEI LIBERE"

Asociaţia pentru Apărarea Drepturilor Omului şi Comitetul Helsinki a iniţiat strângerea de semnături pentru o petiţie adresată Senatului american, în sprijinul transmisiunii în continuare a emisiunilor pentru România ale postului de radio *"Europa Liberă"*, relatează *BBC*.

NUMĂRUL DE ŞOMERI

Numărul şomerilor înregistraţi la sfârşitul lunii Noembrie 2003, potrivit datelor furnizate de Agenţia Naţională pentru Ocuparea Forţei de Muncă (ANOFM), a fost de 655.400 persoane, cu 100.600 persoane mai puţin decât în luna Noembrie a anului 2002, informează Institutul Naţional de Statistică (IN). Din numărul total al şomerilor înregistraţi, femeile reprezentau 43,8 la sută.

Rata şomajului înregistrat în luna Noembrie 2003 a fost de 7,2 la sută în raport cu populaţia activă civilă totală (7,0 la sută în luna Octombrie 2003 şi 8,1 la sută în luna Noembrie 2002.

În aceeaşi lună, pentru femei, rata şomajului a fost de 6,6 la sută (6,4 la sută în luna Octombrie 2003 şi 7,5 la sută în luna Noembrie 2002). Rate ridicate ale şomajului se înregistrează în judeţele: Vaslui (12,6 la sută), Hunedoara (11,5 la sută), Ialomiţa (10,8 la sută), Galaţi (10,6 la sută), Olt (10,4 la sută), Braşov (10,2 la sută). Cele mai scăzute rate ale şomajului au fost în judeţele Bihor (2,4 la sută), Satu Mare (2,9 la sută), Timiş (3,8 la sută), precum şi în Municipiul Bucureşti (2,7 la sută).

CONSILIUL INVESTITORILOR STRĂINI CERE GUVERNULUI ÎMBUNĂTĂŢIREA MEDIULUI DE AFACERI ÎN ROMÂNIA

Consiliul Investitorilor Străini a cerut Guvernului să ia măsuri pentru îmbunătăţirea mediului de afaceri din România, în cursul unei întâlniri în care au fost examinate şi modalităţile prin care Consiliul poate sprijini eforturile României de aderare la Uniunea Europeană în 2007.

Consiliul a prezentat recomandări în ce priveşte trei domenii ce pot conduce la îmbunătăţirea mediului de afaceri. Este vorba despre o mai mare flexibilitate a pieţei forţei de muncă, de instaurarea unui mediu de afaceri echitabil şi de aplicarea legii, precum şi de legiferarea unui regim fiscal favorabil afacerilor.

Consiliul Investitorilor Străini este o asociaţie ce reuneşte cei mai importanţi investitori străini din România, ale căror investiţii ating aproape 6 miliarde de euro, respectiv aproape două treimi din volumul total al investiţiilor străine din România.

ELEVII ÎNVAŢĂ LA ŞCOALĂ SĂ VOTEZE CU PSD

Apropierea alegerilor a scos parcă din minţi mai toată suflarea PSD-istă, goana după voturi întrecând orice închipuire, scrie *Cotidianul*. După ce, cu mai multă vreme în urmă, preoţii au fost sfătuiţi să le vorbească enoriaşilor despre ce a făcut şi ce a dres partidul aflat la putere, acum a venit rândul profesorilor să-si înveţe elevii să voteze cu PSD.

VADIM VREA SĂ-ŞI SCHIMBE IMAGINEA: VREA SĂ ÎNFRĂŢEASCĂ ROMÂNIA CU ISRAELUL

Aproximativ o mie de membri şi simpatizanţi ai PRM au participat la dezvelirea monumentului fostului premier israelian Yitzhak Rabin, ridicat ilegal de Fundaţia *"România Mare"* în Parcul Trandafirilor din Braşov. Cum era de aşteptat, singurele oficialităţi prezente la manifestare au fost câţiva consilieri locali ai PRM şi vreo 10 parlamentari ai partidului. Înconjurat de o duzină de bodyguarzi, C.V. Tudor a depus o coroană de flori, iar imnurile Israelului şi României au fost difuzate la o staţie de amplificare, după ce toate încercările de aducere a unei fanfare militare au eşuat.

"Eu sunt cel care, în cadrul unor întâlniri private cu Premierul Sharon şi alţi înalţi oficiali israelieni, am avansat ideea separării totale a Evreilor de Palestinieni, prin ridicarea unui zid de protecţie", după modelul fostului Zid al Berlinului, a spus falsul tribun. C.V. Tudor a anunţat, în final: *"Atunci când, prin voia lui Dumnezeu, voi fi primul preşedinte creştin al României, voi înfrăţi România cu Israelul, depăşind faza înfrăţirii între oraşe!"*

Familia fostului premier a protestat faţă de ideea folosirii memoriei acestuia de către C.V. Tudor în scopuri politice.

VADIM TUDOR RISCĂ ŞI ÎNCHISOAREA DIN CAUZA STATUII LUI YITZHAK RABIN

În cazul în care Corneliu Vadim Tudor nu a obţinut consimţământul urmaşilor lui Yitzhak Rabin pentru a expune public statuia acestuia, senatorul riscă potrivit Legii 8/1996, privind dreptul de autor, pedeapsa cu închisoarea, a declarat directoarea ORDA, Rodica Pârvu.

Potrivit art.88 din Legea privind dreptul de autor şi drepturile conexe, difuzarea unei opere care conţine un portret necesită autorizarea din partea persoanei reprezentate în acest portret. Autorul, proprietarul sau posesorul acesteia nu are dreptul să o reproducă sau să o comunice public fără consimţământul persoanei reprezentate sau al succesorilor acesteia, timp de 20 de ani după moartea sa. Încălcarea acestui articol constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare dela 3 luni la 3 ani sau cu amendă dela 700.000 lei la 7 milioane lei.

PUNEREA ÎN PRACTICĂ A CAPITOLELOR NEGOCIATE CU U.E. REPREZINTĂ UN TEST DE CREDIBILITATE PENTRU ROMÂNIA, AFIRMĂ JONATHAN SCHEELE

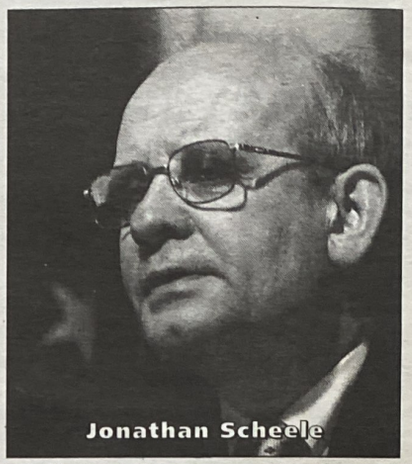

Potrivit Şefului Delegaţiei Comisiei Europene la Bucureşti, Jonathan Scheele, aplicarea prevederilor din capitolele de negociere deja încheiate reprezintă adevărata provocare pentru România şi un test de credibilitate.

În cadrul unei întâlniri cu oamenii de afaceri britanici din România, Jonathan Scheele a adăugat că dacă România nu va încheia în acest an capitolele rămase nefinalizate, acest lucru nu va constitui *"o tragedie"*, ci mai degrabă un *"şoc politic"*. *"România nu va fi pregătită pentru aderare în acest an, dar nimeni nu-i cere acest lucru, ci să fie «suficient de gata» până în 2007"*, a mai spus reprezentantul autorităţilor dela Bruxelles.

La rândul său, ambasadorul Marii Britanii la Bucureşti, Quinton Quayle, a arătat că evaluarea care va fi făcută României în acest an la Bruxelles va analiza dacă autorităţile pot pune în practică ceea ce s'a convenit deja.

România şi UE poartă negocieri asupra a 30 de capitole, din care au fost închise 22. Dintre cele opt rămase, cele mai dificile sunt agricultura, concurenţa, justiţia şi afacerile interne.

Administraţia publică şi justiţia din România

Cei mai mulţi reprezentanţi ai elitei politice din România nu au văzut niciodată cum arată şi cum funcţionează o administraţie publică reală, a declarat şeful Delegaţiei Comisiei Europene la Bucureşti, Jonathan Scheele, în cadrul întâlnirii cu oameni de afaceri britanici din România.

"Atribuţiile administraţiei publice din România nu sunt bine definite. Cei mai mulţi dintre oamenii politici de vârf nu au beneficiat de o expunere continuă la un model de administraţie occidental", a afirmat Scheele.

De asemenea, el a arătat că Guvernul român *"petrece prea mult timp în şedinţe pentru chestiuni care ar trebui rezolvate la nivel ministerial"*.

"Problema administraţiei publice nu va putea fi rezolvată până în 2007. În plus, anul acesta alegerile nu ne vor ajuta. Este clar că putem uita de această problemă într'un an electoral. În cel mai bun caz, va fi posibilă pregătirea reformei în administraţia publică", a mai spus reprezentantul Comisiei Europene.

Pe de altă parte, Scheele a spus că Timişoara, Sibiu sau Baia Mare constituie bune exemple de municipalităţi, însă a subliniat dificultatea de a transpune acest model la nivel de judeţ.

O parte dintre oamenii de afaceri şi managerii prezenţi la întâlnirea organizată de Camera de Comerţ Britanico-Română i-au semnalat oficialului european problemele cu care se confruntă în domeniul legislativ.

Principalele aspecte asupra cărora s'au oprit aceştia au fost lipsa de experienţă juridică a celor care formulează textele legilor în România, precum şi faptul că proiectele de lege ar trebui elaborate după ce au avut loc discuţii cu cei afectaţi de respectivul act normativ.

"Sunt perfect de acord cu Dumneavoastră. În Marea Britanie, de exemplu, există persoane specializate care întocmesc legile, în vreme ce în România nu există o tradiţie în acest sens şi, în plus, nu există nici obiceiul de a fi discutate mai multe variante pe marginea unui text legislativ", a răspuns Scheele.

De asemenea, el a arătat că reforma juridică *"trebue accelerată, dar - realist vorbind - nu există posibilitatea de a o accelera"*.

La rândul său, preşedintele Camerei de Comerţ Britanico-Română, Guy Barrow, a declarat că reforma administraţiei publice şi a sistemului juridic este mai utilă pentru mediul de afaceri decât orice măsură de tipul scutirilor dela plata impozitelor.

El a atras atenţia, pe de altă parte, asupra dialogului insuficient dintre instituţii şi *"oamenii din piaţă"*. *"Există un tip de consultanţă care este disponibilă în mod gratuit, iar aceasta poate fi oferită de investitori şi oameni de afaceri"*, a adăugat Barrow.

Şeful Delegaţiei Comisiei Europene la Bucureşti a făcut o serie de comentarii şi asupra domeniului agricol, arătând că principala problemă este modul în care este structurată aceasta, respectiv faptul că mai mult de jumătate din terenul arabil este deţinut de micii agricultori.

"Agricultura din România nu are o clasă de mijloc, dacă se poate spune aşa. Bugetul şi concurenţa constituie cele mai mari provocări", a mai spus Scheele.

BEURAN, DIN NOU LA CATEDRĂ

Fostul ministru al Sănătăţii Mircea Beuran şi-a reluat postul de conferenţiar universitar, scrie *Cotidianul*. El a câştigat procesul pe care i l-a intentat Universittea de Medicină *"Carol Davila"* din Bucureşti, pe considerentul că a fost concediat abuziv, iar sentinţa a rămas definitivă.

Ev. Zilei titrează: Beuran-Copiuţă, din nou la catedră. *Mediafax* informează că reîncadrarea lui Beuran a fost propusă de Colegiul de Onoare al MECT. Beuran şi-a recâştigat dreptul de *"universitar-plagiator"*, anunţă *România Liberă*. Profesorul Copiuţă se întoarce, titrează *Ziua*.

PENSII DE LUX ŞI ALTE AVANTAJE BĂNEŞTI PENTRU PARTLAMENTARI

Pensii speciale, prime anuale şi o indexare de 10% a îndemnizaţiei lunare a parlamentarilor în 2004. Acestea sunt principalele prevederi ale proiectului de lege privind statutul deputaţilor şi senatorilor, iniţiat de PSD şi susţinut de 236 de deputaţi din toate grupurile parlamentare (număr record), dar din care 123 aparţin partidului de guvernământ, scrie *Adevărul*.

Statul le va plăti 80% din actualele salarii şi unor foşti angajaţi dela guvern, parlament şi Administraţia Prezidenţială, scrie *Evenimentul Zilei*.

PESTE 400.000 DE FIRME DIN ROMÂNIA RISCĂ SĂ FIE DESFIINŢATE

80 la sută din cele aproape 700.000 de firme din România sunt pe punctul de a fi desfiinţate din cauza neregulilor.

Şeful Oficiului Naţional al Registrului Comerţului, Alina Balaciu, a declarat la *BBC* că între neregulile cele mai des întâlnite se numără nedepunerea situaţiilor financiare anuale, necompletarea capitalului social sau, pur şi simplu, încetarea activităţii firmelor respective. Firmele la care se înregistrează asemenea nereguli au la dispoziţie un răgaz de şase luni pentru a intra în legalitate, în caz contrar urmând a fi desfiinţate prin intermediul tribunalului.

ŞTIRI... ŞTIRI... ŞTIRI...

ROMÂNII NU VOR MAI AVEA ACCES LA ORIGINALUL PROPRIULUI DOSAR

Românii care doresc să-şi vadă propriul dosar la CNSAS vor avea acces doar la *"copii anonimizate"* şi nu la original, ca până acum, au decis deputaţii din Comisia de apărare. Decizia de modificare în acest sens a legii privind accesul la propriul dosar a fost luată pe fondul unor deconspirări realizate de reprezentanţi ai societăţii civile pe baza a ceea ce au văzut mai multe persoane particulare în dosarele lor.

Legea în vigoare, 187/1999, mai cunoscută drept *"legea Ticu"*, prevede accesul la propriul dosar, care *"constă în studierea nemijlocită a dosarului, eliberarea de copii de pe actele dosarului şi de pe inscrisurile dovedditoare despre cuprinsul dosarului"*. Deputaţii din Comisia de apărare au decis recent eliminarea prevederii referitoare la *"studierea nemijlocită"*.

Motivul invocat de preşedintele Comisiei de apărare, pesedistul Răzvan Ionescu: *"în acest fel ar fi protejate terţele persoane care nu ar fi fost implicate în acţiuni de poliţie politică"*. *"CNSAS este obligat să dea copii anonimizate de pe dosar, protejând astfel terţele persoane care n'au fost implicate în acţiuni de poliţie politică. Acest lucru a devenit necesar tot în urma nerespectării de către CNSAS a unor prevederi legale, apărând în presă date despre terţe persoane care n'aveau nici o legătură cu activitatea informativă"*, a pretins Răzvan Ionescu.

Preşedintele Comisiei de apărare a ţinut să precizeze că legea în vigoare (legea Ticu) *"nu avea o astfel de prevedere"*, cetăţeanul având acces la dosarul original, de unde el putea extrage orice informaţie privind atât persoanele care l-au anchetat, cât şi terţele persoane care n'au fost implicate în acţiuni de poliţie politică. Răzvan Ionescu a susţinut că prin copie anonimizată s'ar înţelege o copie din care se elimină numele celor care n'au fost implicaţi în acţiuni de poliţie politică. Textul votat în Comisia de apărare redefineşte accesul la propriul dosar, care *"constă în studierea dosarului, eliberarea de copii anonimizate de pe actele dosarului, de pe inscrisurile dovedditoare asupra cuprinsului fără a fi lezat dreptul la viaţa privată a terţelor persoane care apar în aceste dosare şi care nu au fost implicate în activitatea informativă sau de cercetare penală a organelor de represiune"*. Cetăţenii *"vor studia dosarul în original, dar numai copiile anonimizate"*, s'a contrazis Răzvan Ionescu. După care, a definit noua procedură: dosarul ajunge dela SRI la CNSAS, care îi face copie anonimizată, la care are acces cetăţeanul.

MIRCEA DINESCU (CNSAS):

"COMISIA DE APĂRARE A INFORMATORILOR (!)"

Membrii Colegiului CNSAS s'au declarat împotriva deciziei Comisiei de apărare din Camera Deputaţilor, cu privire la accesul la propriul dosar, acuzând actuala putere că îi protejează pe informatorii fostei Securităţi şi doreşte să schimbe, până la alegeri, conducerea Consiliului.

Deputaţii din Comisia de apărare au decis că cetăţenii vor avea acces numai la copiile anonimizate ale propriilor dosare întocmite de organele represive, astfel încât să fie protejate terţe persoane, care nu au fost implicate în activitatea informativă sau de cercetare penală.

"Comisia de apărare din Camera Deputaţilor ar trebui să se numească, de azi înainte, Comisia de apărare a informatorilor. Este inadmisibil ca parlamentarii să aibă ca singură grijă protejarea informatorilor fostei Securităţi" - a declarat Mircea Dinescu, membru în Colegiul CNSAS. El a adăugat că unii dintre foştii informatori sunt astăzi politicieni, iar alţii sunt colaboratori ai unor servicii.

Mircea Dinescu

Vice-preşedintele Colegiului, Viorel Nicolescu, a catalogat deciziile deputaţilor din Comisia de apărare drept o nedreptate la adresa celor care vor să-şi studieze propriul dosar. *"Trăim ca într'o poveste în care suntem obligaţi să accedem tot mai greu la adevăr. Firesc era ca omul să-şi vadă dosarul, pentrucă altfel este un prizonier în propria suferinţă"* - a menţionat Nicolescu.

Referitor la reducerea mandatului Colegiului, reprezentantul conducerii Colegiului a afirmat că *"un mandat de numai patru ani nu mai garantează libertatea instituţiei"*.

Andrei Pleşu a precizat, la rândul său, că şi până acum se prevedea în lege ca petenţii să obţină copii anonimizate ale propriilor dosare. *"Însă omul putea vedea dosarul în original. Anonimizarea documentului la care are acces cetăţeanul va duce, în primul rând, la încetinirea procedurilor de studiere a documentelor. De acum înainte, munca va fi dublă, pentrucă dosarele trebue mai întâi anonimizate şi abia apoi date cetăţenilor"* - a explicat Pleşu.

În privinţa reducerii mandatului, el a afirmat că nu îl miră posibilitatea luării unei asemenea decizii, la nivelul Parlamentului. *"Este an electoral şi nu mă miră că această măsură a devenit aşa de urgentă"* - a mai spus reprezentantul Colegiului CNSAS.

RAPORT: "REPORTERII FĂRĂ FRONTIERE": ÎN ROMÂNIA NU EXISTĂ LIBERTATEA PRESEI

Asociaţia *"Reporteri fără frontiere"*, cu sediul la Paris, a publicat un raport privind libertatea presei în 2003. Ţările candidate la U.E respectă libertatea presei, se arată în raport, cu excepţia României, unde situaţia e considerată *"instabilă"*, ca şi în Serbia.

"Jurnaliştii români care investighează afaceri de corupţie, sau critică partidul aflat la putere întâmpină greutăţi din ce în ce mai mari", se arată în raportul asociaţiei. Într'un interviu acordat *"Evenimentului zilei"*, preşedintele asociaţiei *"Reporteri fără frontiere"*, Robert Menard, s'a referit la valul de violente contra jurnaliştilor incomozi. *"Situaţia din România ne îngrijorează în mod deosebit. Vreau să spun că e singura ţară a Europei, mă refer la grupul statelor Europei comunitare şi al celor care se pregătesc de aderare, deci e singura ţară în care există probleme atât de grave privind libertatea de expresie. Vedeţi, o situaţie în care, în câteva luni, trei jurnalişti sunt victimele unor agresiuni violente e o situaţie rarisimă, excepţională, care nu există în alte ţări europene. De fapt, asistăm la un fenomen nou în România, înmulţirea cazurilor de violenţă contra jurnaliştilor... E inedit şi neliniştitor pentrucă e evident ca de fiecare dată e vorba de jurnalişti care investigau afaceri de corupţie, mai mult sau mai puţin legate de partidul de guvernământ, de PSD. Şi, în mod vădit, partidului şi autorităţilor le pică greu când e pusă în cauză atitudinea lor faţă de astfel de oameni de afaceri. E adevărat că România e de fiecare dată arătată cu degetul de Uniunea Europeană în ce priveşte corupţia care ar măcina ţara. Şi avem impresia că în loc de a se încerca rezolvarea problemei corupţiei, sunt pedepsiţi cei care-şi fac meseria şi o denunţă"*, a declarat şeful organizaţiei cu sediul la Paris.

PIB PE CAP DE LOCUITOR AL ROMÂNIEI - 27% DIN MEDIA UE ÎN 2002

Valoarea Produsului Intern Brut (PIB) al României pe cap de locuitor se situa, la nivelul anului 2002, la 27% din media înregistrată în cele 15 state membre ale Uniunii Europene, plasând-o pe antepenultimul loc în clasamentul ţărilor candidate, relevă un raport recent al Eurostat.

Cu toate acestea, valoarea atribuită României pentru anul 2002, calculată după paritatea puterii de cumpărare, constituie un avans comparativ cu 2001, când PIB reprezenta 24% din media pentru UE, după ce în 1999 şi 2000 se situase la 23%.

Potrivit datelor prezentate de biroul de statistică al Comunităţii Europene, în 2002 Cipru a fost clasată cel mai sus între statele care urmează să adere la Uniunea Europeană, cu un nivel al PIB pe cap de locuitor de 76% din media pentru UE.

Ţara candidată se situează astfel înaintea unor state membre precum Portugalia sau Grecia, cu câte 71%.

Nivelul mediu de 100% revine Germaniei, în vreme ce Luxemburg avea, în 2002, un PIB pe cap de locuitor cu 89% peste media europeană.

Dintre statele UE, procentaje peste medie au mai consemnat Irlanda (+25%), Danemarca (+13%), Olanda şi Austria (+11%), Belgia şi Marea Britanie (+7%), Franţa şi Suedia (+5%), Finlanda (+2%).

În schimb, Italia şi Spania s'au situat, la fel ca şi Portugalia şi Grecia, sub media pentru Uniunea Europeană, cu un PIB pe cap de locuitor reprezentând 98%, respectiv 86%.

În rândul candidatelor, cel mai bine plasate după Cipru, sunt Malta şi Slovenia (cu 69% din medie), urmate de Cehia (62%), Ungaria (53%), Slovacia (47%), Polonia (41%), Estonia (40%), Lituania (39%) şi Letonia (35%).

Ultimele trei poziţii sunt ocupate de România (27%), Bulgaria (26%) şi Turcia (25%), în timp ce nivelul mediu în rândul ţărilor care vor adera la Uniunea Europeană în primul val este de 47%.

Alte state europene, dar care nu sunt membre ale Uniunii, respectiv Norvegia (+36%), Elveţia (+14%), Islanda (+9%), au înregistrat, la rândul lor, valori peste media consemnată la nivelul UE.

ODATĂ CU INTRAREA ÎN NATO, TOŢI MILITARII ROMÂNI TREBUE SĂ FIE PREGĂTIŢI SĂ PLECE ÎN MISIUNI EXTERNE

Purtătorul de cuvânt al ministerului Apărării Naţionale, Gelaledin Nezir a declarat la *BBC* că în perspectiva apartenenţei României la Tratatul Nord-Atlantic şi a profesionalizării armatei, toţi militarii români, angajaţi pe bază de contract, trebue să participe la misiuni în străinătate. *"Toţi oamenii să stie si să fie pregătiţi chiar dela intrarea în sistemul militar că unitatea lor poate pleca oricând în străinătate. Nu putem face o armată pentru interior şi una NATO"*, a spus purtătorul de cuvânt al Ministerului Apărării.

PREMIERUL ADRIAN NĂSTASE PRIVEŞTE CU OCHI CRITIC POSIBILA CANDIDATURĂ A LIEI ROBERTS

Premierul Adrian Năstase a criticat tatonările posibilului candidat prezidenţial Lia Roberts, liderul filialei din Nevada, Statele Unite, a Partidului Republican. Lia Roberts a anunţat că ar putea candida la alegerile prezidenţiale din România, ca independent. Ideea că, în România, clasa politică nu e capabilă, după 14 ani, să desemneze un candidat la Preşedinţie este absolut ciudată, a declarat Adrian Năstase, la emisiunea *"Marius Tucă Show"* dela Anetna 1.

"Preşedintele Bush vrea să îi trimită pe unii pe Marte, pe alţii îi trimite, poate, în alte părţi. Sunt foarte mulţi care pot să ajungă în diferite locuri din lume. Ideea că Românii nu sunt capabili să găsească un preşedinte printre cele 22 de milioane care trăiesc în România este ciudată", a mai spus Adrian Năstase.

Într'un interviu la *BBC*, Lia Roberts a declarat că i-a transmis Preşedintelui american George Bush planurile sale privind o eventuală candidatură la preşedinţia României. Ea a adăugat că în cazul în care va intra în cursa prezidenţială din România, nu va renunţa la calitatea de membru al Partidului Republican din Statele Unite.

Lia Roberts a anunţat că până la 15 Februarie se va decide în privinţa candidaturii sale la preşedinţia României.

EMMA NICHOLSON: ROMÂNIA A ÎNCĂLCAT MORATORIUL ASUPRA ADOPŢIILOR

Baronesa Emma Nicholson a criticat *"încălcarea de către România a moratoriului asupra adopţiilor internaţionale şi a Convenţiei Naţiunilor Unite pentru Drepturile Copilului"*.

Ea avertizează că aderarea României la Uniunea Europeană depinde de îndeplinirea criteriilor dela Copenhaga.

NUMAI 10% DINTRE ORĂŞENII CARE MUNCESC ÎN STRĂINĂTATE INVESTESC ÎN AFACERI

Doar 10% dintre locuitorii din mediul urban care au fost sau sunt plecaţi la muncă în străinatate au investit banii astfel câştigaţi într'o afacere, relevă un sondaj de opinie realizat de Centrul de Sociologie Urbană şi Regională (CURS), la solicitarea Uniunii Naţionale a Patronatului Român.

Cei mai mulţi dintre cei care au fost plecaţi - 32% - au investit în renovarea, construirea sau cumpărarea unui imobil, în timp ce 17% au cumpărat bunuri de folosinţă îndelungată.

"Intenţia de a investi în afaceri creşte odată cu numărul de cicluri de migraţie", a precizat directorul general al CURS, Sebastian Lăzăroiu, adăugând că sumele câştigate de cei care pleacă la muncă sunt prea mici pentru a permite dela început o astfel de destinaţie.

Alte opt procente dintre respondenţi au declarat că au dat banii copiilor sau părinţilor, un număr similar susţinând că au economisit respectiva sumă.

Varianta păstrării în casă a banilor a fost aleasă de 4% dintre cei chestionaţi, în vreme ce 1% dintre ei au dat banii respectivi cu împrumut. Alte utilizări au totalizat 9% dintre răspunsuri.

Conform sondajului CURS, doar 15% dintre respondenţi au arătat că, după 1989, fie au fost plecaţi în străinătate pentru a munci, fie au avut pe cineva în familie care a fost sau este plecat în acest scop.

Circa 83% dintre participanţi nu au fost plecaţi sau nu au avut o rudă apropiată care să fi muncit în străinătate, iar 2% nu au răspuns la această întrebare.

"Impresia că pleacă mai mulţi dela ţară decât dela oraş este dată de faptul că impactul unui astfel de eveniment este mai mare în mediul rural", a mai spus Lăzăroiu.

Sondajul a avut un eşantion de 4.021 de persoane, cu vârstă de peste 18 ani.

UN PARLAMENTAR EUROPEAN CERE SUSPENDAREA NEGOCIERILOR CU ROMÂNIA

Corupţia, handicapurile din sistemul juridic şi problema orfanilor ameninţă să blocheze negocierile de aderare a României la Uniunea Europeană, este opinia unui membru al Parlamentului European care a cerut Comisiei pentru Extindere, suspendarea negocierilor.

Iniţiativa îi aparţine deputatului olandez Arie Oostlander, unul dintre cei mai influenţi politicieni dela Bruxelles. Oostlander, membru al Comisiei de afaceri externe a Parlamentului European, şi-a făcut publică poziţia în timp ce Comisia dezbătea un proiect de raport privind evoluţia României în procesul de aderare. La discuţii participa şi baronesa Emma Nicholson, raportorul pentru România şi coordonatorul documentului.

Arie Oostlander, membru al Partidului Creştin Democrat din Olanda, a avertizat că România nu este *"un stat de drept"*, din cauza *"corupţiei înspăimântătoare"*...Arie Oostlander a declarat: *"Monitorizăm foarte atent evoluţia României, iar raportul realizat de baronesa Emma Nicholson ridică o serie de probleme foarte grave, pentru care Guvernul nu a găsit rezolvări până acum. România trebue să se schimbe radical. Au existat câteva transformări, dar din multe puncte de vedere se bate pasul pe loc. Corupţia pare scăpată de sub control, la fel şi problema copiilor instituţionalizaţi. Am remarcat că au avut loc progrese în plan economic, dar economia de piaţă este un aspect secundar. Am observat, de exemplu, recent, că serviciile secrete sunt foarte implicate în problemele economice şi politice. Or, această stare de fapt nu face parte din criteriile politice pe care le cerem din partea statelor candidate. Aceste criterii sunt priorităţile noastre. Nu-mi place nici mie ce se întâmplă"*.

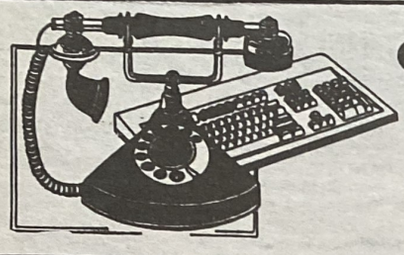

din cele 3 colţuri ale lumii

RUBRICĂ de DAN PĂSTOREL

STAREA UNIUNII ŞI IRAKUL

A treia Stare a Uniunii prezentată de Preşedintele Bush, a fost în primul rând un mesaj menit să convingă alegătorii să-l voteze şi pentru al doilea termen al său. Preşedintele a căutat să justifice măsurile interne şi externe pe care le-a luat în această perioadă a primului mandat.

În privinţa invadării Irakului, din nou a fost reluată aceeaşi retorică cunoscută, ca să explice această acţiune. *"Unii din această cameră (Camera Reprezentanţilor, unde a avut loc prezentarea mesajului) şi din ţara noastră nu sprijină eliberarea Irakului. Obiecţiile împotriva războiului vin adesea din motive diferite. Hai să fim sinceri asupra consecinţelor de a-l fi lăsat pe Saddam Hussein la putere. Dacă nu acţionam, programul armelor de distrugere în masă al dictatorului ar fi continuat până astăzi"*, a spus preşedintele.

După cum se ştie, aceste arme de distrugere în masă nu s'au găsit. În mesajul pentru Starea Uniunii din Ianuarie 2003, era vorba de depozite de arme de distrugere în masă şi posibilitatea ca aceste arme să fie lansate în numai 45 de minute, de un Saddam Hussein care reprezenta un pericol pentru Statele Unite, pentru aliaţii săi şi pentru pacea lumii.

Acesta a fost motivul principal pentru invadarea Irakului fără aprobarea Consiliului de Securitate şi împotriva opoziţiei aliaţilor europeni, cu excepţia guvernului Marii Britanii, dar nu şi a poporului britanic.

Motivul de *"eliberare"* a poporului irakian a fost doar un corolar care trebuia să sublinieze partea altruistă a celei mai mari puteri mondiale. Adevăratul motiv era controlarea celei de-a doua rezerve mondiale de petrol şi controlul Orientului Mijlociu, unde mai era un cap de pod şi în Afganistan.

Acum, în mesajul din Ianuarie 2004, armele de distrugere în masă au devenit doar *"programe"*, deşi Bush cunoştea raportul făcut de Dr. David Kay încă din Octombrie 2003. La trei zile după mesajul lui Bush, inspectorul şef al Grupului de Supraveghere a Irakului (ISG), Dr. David Kay şi-a dat demisia. El a fost numit în acest post de CIA în Iunie 2003 şi la început grupul format din peste o mie de inspectori a pornit la vânătoarea armelor de distrugere în masă ale Irakului.

Kay a declarat în mai multe interviuri, despre acestea, că *"eu nu cred că au existat"*. Într'un interviu cu *New York Times*, Kay a mai spus că *"Irakul era total lipsit de arme de distrugere în masă la începutul lui 1999, adică cu patru ani înainte de lansarea războiului împotriva Irakului de*

Preşedintele George W. Bush prezintă Starea Uniunii

către Statele Unite, sub pretextul că acesta posedă astfel de arme".

El a afirmat că CIA a eşuat în misiunea sa de a decela că programele irakiene erau complet dezorganizate şi că producţia armelor chimice şi biologice încetase virtual în 1991, după primul Război din Golf. El a spus că după aceea oamenii de ştiinţă irakieni au prezentat lui Saddam programe ambiţioase fictive pentru a obţine bani corupţi.

După interviurile lui Kay, şeful Agenţiei Internaţionale de Energie Atomică, Mohamed ElBaradei a declarat apoi Agenţiei *Reuter*, *"nu sunt surprins de asta. Noi am declarat înainte de începerea războiului că nu era nici o evidenţă de acest fel, astfel că nu este o surpriză"*. După cum se ştie, ElBaradei împreună cu Suedezul Hans Blix au condus grupa de inspectori ONU care au activat până la invadarea Irakului.

La rândul său, Scott Ritter, fost inspector în echipa ONU, a spus că armele de distrugere în masă nu sunt produse în deşerturile sau în munţii Irakului. Ele sunt produse în complexe industriale moderne. *"Acestea au fost cercetate cu mijloace adecvate şi nu s'a descoperit nici un fel de evidenţă de fabricare a armelor de distrugere în masă. Nu poţi să ascunzi o armă decât după ce ai produs-o"*, a completat fostul inspector.

Dr. Kay a fost chemat şi în faţa unei comisii a Senatului, pentru a da relaţii în legătură cu activitatea ISG din Irak. El a fost hărţuit de reprezentanţii republicani şi democraţi, ambii căutând să tragă avantaje politice din răspunsurile inspectorului şef. Kay a spus că şi-a dat demisia în urma amestecului CIA şi Pentagonului de a utiliza echipa sa pentru alte misiuni care nu aveau legătură cu activitatea de cercetare a prezenţei armelor de distrugere în masă.

CIA a anunţat că locul lui David Kay va fi luat de Charles Duelfer, fost inspector în echipa ONU, care nu demult şi-a exprimat îndoiala că vor fi găsite arme de distrugere în masă în Irak.

Preşedintele a vorbit din nou de pericolul terorismului. *"Ca o parte a ofensivei împotriva terorismului, noi confruntăm regimurile care adăpostesc şi sprijină terorismul şi pot să-i alimenteze pe aceştia cu arme nucleare, chimice sau biologice. Statele Unite şi aliaţii noştri sunt hotăriţi. Noi refuzăm să trăim în umbra acestui pericol."*

Ca măsuri împotriva terorismului, preşedintele a anunţat că va fi reinnoit *Patriot Act*, care permite spionarea suspecţilor şi chiar arestarea acestora pe termen nelimitat, fără judecată, fără drept de a avea un avocat. Măsuri care ne duc cu gândul la regimuri de tristă amintire. Anunţul preşedintelui a fost aplaudat numai de Republicani, care au ovaţionat de 67 de ori în timpul mesajului, prin aplauze şi ridicări în picioare, în timp ce senatorul democrat Eduard Kennedy făcea grimase.

În mesajul său, preşedintele a mai specificat că, *"America este o naţiune cu o misiune şi această misiune vine din convingerile noastre de bază. Noi nu avem dorinţa de a domina, nu avem ambiţii de imperiu... America acţionează în această cauză cu prieteni şi aliaţi de partea noastră şi acum înţelegem chemarea noastră specială: această mare republică va conduce cauza libertăţii"*, o misiune cu care nu toate ţările sunt de acord.

A surprins faptul că preşedintele nu a pomenit nimic despre Ben Laden. De asemenea, nici un cuvânt despre situaţia israelo-palestiniană intrată în criză, prin continuarea de bombe sinucigaşe şi represalii israeliene.

În Irak, violenţele au continuat. Deşi se consideră că atacurile împotriva forţelor de ocupaţie au scăzut dela aproximativ 30 în ultimele luni, la 16 pe zi, Americanii au zilnic pierderi în morţi şi răniţi.

Au fost atacuri cu bombe plasate pe drumurile convoaielor sau bombe cu mare putere de distrugere cu vehicule sinucigaşe, sau chiar rachete, îndreptate împotriva clădirilor forţelor de ocupaţie, a autorităţii provizorii irakiene, sau a hotelurilor. Toate acestea au făcut victime printre militarii coaliţiei şi printre civili.

Americanii intenţionează să întărească forţele de ocupaţie cu încă 30.000 de oameni. În Afganistan, cei 11.000 de militari americani au pierderi din cauza războiului de gherilă.

Războiul din Irak necesită mari cheltuieli. Anul trecut Congresul a aprobat un supliment de 150 de miliarde de dolari pentru cheltuielile de război din Irak şi Afganistan. Pentagonul cere un buget de 401 miliarde, care nu include cheltuielile Ocupaţiei din Irak şi Afganistan. Pentru lupta împotriva terorismului, bugetul FBI va fi ridicat la 5 miliarde de dolari. Din această cauză se apreciază că deficitul bugetar al SUA va atinge anul acesta 500 de miliarde de dolari.

Dr. David Kay

Din punct de vedere politic, programul american trasat la 15 Noembrie 2003 pentru democratizarea Irakului întâmpină serioase dificultăţi. Acesta preconizează un sistem complex de alegeri regionale, prin întruniri preelectorale care să aleagă membrii unei adunări temporare, care la rândul ei va alege un guvern provizoriu, care îşi va asuma suveranitatea la 30 Iunie.

Marea opoziţie a acestui sistem vine din partea celui mai puternic musulman şiit, *Marele Ayatollah Ali Sistami*, care cere ca guvernul să fie ales prin alegeri directe, nu prin selectarea de persoane, controlată de Americani. În acest sens, au avut loc mari demonstraţii de protest împotriva ocupaţiei.

Data de 30 Iunie pare pentru unii prea apropiată pentru înregistrarea tuturor votanţilor. Se mai pune şi problema securităţii. Irakienii suspectează pe Americani că au ales data de 30 Iunie din motive politice americane, pentru ca Bush să anunţe în campania sa electorală acordarea suveranităţii Irakului.

Grupurile minoritare, cum sunt Musulmanii Sunniţi şi unii Kurzi, se tem că alegerile făcute mai devreme vor da majorităţii şiite prea multă putere. De altfel, rivalitatea dintre Sunniţi, din care făcea parte şi partidul de guvernământ şi Şiiţi, ameninţă să fie un factor major de nelinişte.

Statele Unite au realizat că au nevoie de Naţiunile Unite, pe care au încercat să le marginalizeze după invazia Irakului. Secretarul General Kofi Annan a spus că va încerca să ajute să *"rupă impasul"*. Reintoarcerea membrilor ONU în Irak este condiţionată însă şi de o mai bună securitate. După cum se ştie, în August 2003 un camion capcană a explodat lângă clădirea organizaţiei, omorând 22 de oameni.

SCURTE STIRI INTERNATIONALE

ARMELE ATOMICE ALE COREEI DE NORD

Mohamed AlBaradei, şeful Agenţiei Internaţionale de Energie Atomică (IAEA), a declarat că o vizită recentă neoficială a unei delegaţii americane, a *"confirmat că e posibil ca Nord Coreea să aibă arme nucleare gata construite, nu numai capabilitatea, dar chiar arme nucleare. Se mai poate adăuga că Nord Coreea se simte în nesiguranţă şi că are nevoie de şantajul nuclear pentru a-şi îndeplini obiectivele strategice"*.

Coreea de Nord a dat afară pe inspectorii ONU la 31Decembrie 2002 şi apoi s'a retras din Tratatul de Neproliferare nucleară, pactul global al cărui scop este oprirea răspândirii armelor nucleare.

Statele Unite, China, Rusia, Japonia şi cele două Corei au încercat timp de câteva luni ca să aranjeze negocieri diplomatice pentru a domoli ambiţiile nucleare ale Coreei de Nord, dar prima rundă de convorbiri s'a încheiat în August 2003 fără rezultate.

ARIEL SHARON AMESTECAT INTR'UN SCANDAL

Premierul israelian a fost implicat într'un nou scandal, de data aceasta pentru luare de mită.

Astfel David Appel, un om de afaceri şi un puternic membru al partidului *Likud*, a dat lui Sharon în 1999, care pe atunci era Ministru de Externe, 380.000 de lire sterline pentru a putea desfăşura în Grecia acţiuni turistice şi a începe o serie de construcţii lângă Tel Aviv.

Appel a fost acuzat că a mituit şi pe prim-ministrul adjunct Ehud Olmet, când acesta era primar al Ierusalimului, pentru aclaşi proiect în Grecia. Este amestecat şi fiul lui Sharon, Gilad, care a fost angajat conslutant, pentru a media mituirile

Sharon este încă în investigaţii pentru primirea în mod ilegal a unui împrumut de un milion de lire sterline dela un om de afaceri din Africa de Sud, bani necesari campaniei sale electorale.

Opoziţia politică a cerut ca Sharon să-şi dea demisia, iar liderul partidului Laburist Shimon Peres a cerut o moţiune de neîncredere. Sharon a refuzat să-şi dea demisia. *"Am devenit prim-ministru aici, o poziţie pe care intenţionez să o îndeplinesc pentru mai mulţi ani, cel puţin până în 2007"*, a declarat premierul.

Se pare că în sânul partidului Likud se pregăteşte o luptă de succesiune. Eventualii candidaţi ar fi fostul premier Benjamin Netanyahu şi actualul ministru de Externe Silvan Shalom.

ROBOŢII AU AJUNS PE MARTE

Roboţii gemeni ai NASA, *Spirit* şi *Opportunity*, lansaţi la 10 Iunie şi respectiv la 7 Iulie 2003, au ajuns pe Marte. Spirit a amartizat în *Craterul Gusev* pe data de 4 Ianuarie, trimiţând primele imagini din jurul locului unde a poposit. După ce a pornit în explorare pe cele şase roţi ale sale, Spirit a încetat comunicarea cu Terra. Ea a fost reluată după câteva zile pentru 20 de minute şi se speră ca acest defect să fie remediat până la urmă.

Opportunity a amartizat cu succes pe data de 25 Ianuarie, în cealaltă parte a planetei, la o distanţă de 10.620km de Spirit, în zona numită *Meridiani Planum*, în apropierea ecuatorului marţian. Robotul a trimis imagini dela locul amartizării.

Spre deosebire de robotul *Pathfinder*, trimis în 1996, care avea o rază de acţiune şi posibilităţi de investigare limitate, roboţii gemeni de acum vor putea să străbată zeci de metri într'o singură zi şi să facă cercetări amânunţite datorită dotării tehnice complexe.

Programul marţian european *Mars Express* lansat la 2 Iunie 2003, a trimis o navă care după înscrierea pe orbita marţiană a lansat robotul de construcţie engleză *Beagle-2*. Acesta a amaritzat la 25 Decembrie 2003, dar din păcate nu a putut să reia contactul electronic cu Terra. Nava orbitală însă a trimis imagini de mare claritate care au permis savanţilor germani să concludă prezenţa de văi de râuri şi de gheaţă provenită din apă, la Polul Sud al planetei.

ŞTIRI INTERNAŢIONALE

FOCARELE AFACERILOR CU ARME DIN TRANSNISTRIA

Aşa cum s'a menţionat într'un acord confidenţial din 1998, obţinut de Associated Press, Rusia şi Transnistria urmau să împartă profitul din vânzarea a 40.000 de tone de arme şi muniţie *"care nu erau necesare"* şi care au fost plasate într'un depozit de arme din regiunea separatistă, notează George Jahn în ediţia din 19 Ianuarie a cotidianului american The Washigton Times.

Tranzacţia amintită este doar o piesă din puzzle-ul afacerilor cu arme din Transnistria, unde depozitul, vechi de un deceniu, mai conţinea sute de rachete portabile sol-aer până luna trecută, când Rusia a anunţat că le-a retras, în contextul temerilor că ele ar putea ajunge pe mâinile teroriştilor.

Un fost oficial moldovean a precizat că Transnistria a fost, de asemenea, locul unde au fost plasate *"bombe murdare"*- focoase care puteau împrăştia substanţe radioactive letale - şi care acum lipsesc.

Acea dispută intens mediatizată nu a fost soluţionată, iar unii oficiali nici nu sunt siguri că bombele murdare au existat vreodată.

Însă o investigaţie a agenţiei Associated Press care a cuprins interviuri cu mai mulţi oficiali şi experţi a întărit suspiciunile potrivit cărora Transnistria ar fi un focar al tranzacţiilor de arme neautorizate, desfăşurate în mod legal sau ilegal.

România, vecinul din Vest al Republicii Moldova, împărtăşeşte această opinie. Ministrul român de Externe Mircea Geoană, a precizat că Transnistria este *"o gaură neagră a crimei organizate transfrontaliere, inclusiv trafic de droguri, de arme şi de fiinţe umane"*.

Potrivit unui ministru dintr'o altă ţară din regiune, care a dorit să-şi păstreze anonimatul, arme din Transnistria au apărut în Cecenia, Abhazia (regiunea separatistă a Georgiei) şi în mâinile insurgenţilor din Africa.

Experţii spun că în Transnistria poate fi găsit aproape orice tip de armă.

"Dacă aş fi în căutarea celor mai multe articole în materie de armament... acesta ar fi locul potrivit. Chiar dacă nu aş găsi armele, aş găsi persoanele care mi le-ar aduce", a declarat William C. Potter, director al Centrului pentru Studii în domeniul Neproliferării din cadrul Institutului Monterey pentru Studii Internaţionale din California.

Se spune că pot fi găsite arme şi muniţii, inclusiv zeci de mii de arme de dimensiuni mici şi armament atractiv pentru teroriştii, dela uriaşul depozit rusesc de arme în apropiere de oraşul Kolbasna, păzit de aproximativ 2.000 de soldaţi ruşi staţionaţi în enclavă în calitate de forţe de menţinere a păcii.

În plus, se crede că cel puţin şase fabrici produc grenade şi lansatoare de rachete, pistoale Makarov şi automate Kalaşnikov, în baza unui contract cu armata rusă - iar potrivit unor diplomaţi din regiune, surplusul este posibil să fie vândut traficanţilor de arme. Se crede că unele din ele, cum ar fi fabricile Tohlitmax şi Elektromax din Tiraspol, au un dublu scop, cu linii de producţie civile şi militare secrete.

Prezentându-se drept *"adjunctul ministrului de Externe"* din Transnistria, Ruslan Slobodeniuk a precizat că Elektromax, o fabrică din Tiraspol din timpul regimului sovietic, produce numai transformatoare.

Acordul din 1998, dintre Rusia şi Transnistria, referitor la arme, viza depozitul sovietic pentru armele care au fost aduse aici la începutul anilor '90, în contextul în care Uniunea Sovietică s'a destrămat iar Republica Moldova a devenit independentă.

Negociatorii au fost Victor Cernomârdin, premierul rus din acea perioadă, şi Igor Smirnov, liderul autoproclamatei Republici Transnistrene Moldoveneşti (RTM).

Moscova şi Tiraspol, capitala Transnistriei, urmau să împartă profitul rezultat în urma vânzării *"armelor, muniţiei, echipamentelor militare care nu erau necesare"*, potrivit acordului din 1998 care le poartă semnăturile.

Se pare că nu există nici un document public cu privire la această înţelegere, însă oficiali ruşi şi occidentali i-au confirmat existenţa printr'un memorandum cu privire la ce e de făcut referitor la cel mai mare depozit rusesc de arme din Europa. Un an mai târziu, el a fost înlocuit de un pact permiţând o retragere completă în Rusia a tuturor echipamentelor militare.

Un oficial rus a declarat, sub protecţia anonimatului, că el a înţeles că acest acord nu a fost niciodată finalizat. Diplomaţii occidentali sunt însă sceptici, spunând că nimeni nu va şti niciodată cât de mult s'a vândut şi din ce cantitate, cui şi la ce preţ de vânzare, în acea fereastră de un an, şi care au fost criteriile folosite pentru a hotărî care erau acele elemente *"care nu erau necesare"*.

Igor Smirnov nu a răspuns nimănui de când Transnistria s'a separat de Moldova, în 1992, după un scurt război cu Moldovenii, determinat de temeri potrivit cărora Moldova ar urmări reunificarea cu România.

Situată între România şi Ucraina, Republica Moldova a fost parte a României până în 1940 iar majoritatea cetăţenilor săi vorbesc româna sau ucraineana. Transnistria nu a fost niciodată parte a României iar majoritatea populaţiei sale este rusofonă, scrie autorul articolului, George Jahn.

Afacerile de care se ocupă apropiaţi ai lui Igor Smirnov includ traficul de toate tipurile. Deşi se află la mai puţin de două ore cu avionul de majoritatea capitalelor europene, Transnistria rămâne la fel de inaccesibilă ca unele dintre cele mai îndepărtate regiuni ale continentului.

La Est se întinde o graniţă cu Ucraina - terenuri nepăzite presărate cu brazi şi drumuri prăfuite, întortocheate, care pot face nevăzut un camion până când ajunge în apropiere de Odessa, poarta de acces către locuri importante din Asia, Orientul Mijlociu sau din alte părţi.

Potrivit unor diplomaţi din regiune, care au dorit să-şi păstreze anonimatul, ofiţeri vamali dela trei puncte internaţionale de trecere a frontierei, sunt dispuşi să primească mită.

Oazu Nantoi, un fost oficial guvernamental moldovean din Chişinău, având relaţii importante, vorbeşte despre discuţia care a avut loc în anul 2001 între un înalt oficial vamal ucrainean şi omologii săi moldoveni. *"După o anumită cantitate de vodcă, oficialul a spus: 'Băieţi, daţi-ne două milioane de dolari pe săptămână şi vom închide graniţele* (în faţa traficului ilegal). *E nevoie de doar două milioane de dolari pe săptămână - bani gheaţă'"*, a declarat Nantoi, citând un oficial moldovean prezent la discuţii.

Aproape la fel de *"permeabile"* sunt şi graniţele neoficiale cu Republica Moldova, care se învecinează în Vest cu România. Ambele ocupă locuri de frunte pe lista celor mai corupte ţări ale Europei, notează George Jahn.

Ilustrând gravitatea problemei reprezentate de afacerile ilegale, chiar şi în punctele de trecere a frontierei controlate, un control al ştampilelor vamale din Transnistria efectuat de responsabili moldoveni, în urmă cu doi ani, a scos la iveală 350 de ştampile vamale falsificate.

Vladimir Smirnov, fiul liderului transnistrean, conduce serviciul vamal al regiunii separatiste. Se spune că el este principalul partener *"din umbră"* la Sherriff, compania enclavei care îşi întinde tentaculele în toate afacerile, dela reţeaua de telefonie mobilă a enclavei până la benzinării, supermarketuri şi uriaşul complex sportiv dela periferia Tiraspolului, care se extinde încă şi despre care diplomaţi occidentali cred că numai până acum a costat 200 de milioane de dolari - de două ori mai mult decât bugetul anual al Republicii Moldova.

Oazu Nantoi, care conduce Institutul neguvernamental pentru Studii Politice din Chişinău, a afirmat că zeci de *"bombe murdare"* ce fuseseră depozitate anterior lângă aeroportul militar dela Tiraspol au dispărut. El a arătat ceea ce el spune că este un document militar datat 18 Octombrie 1994, cerând interzicerea lucrului cu focoasele - 24 în stare de funcţionare, 14 distruse - din cauza pericolului reprezentat de radiaţii. Un alt document din luna Mai a aceluiaşi an menţiona *"arderea şi îngroparea"* uniformelor contaminate (iradiate).

Nantoi a mai precizat că în 1998 i-au parvenit nişte informaţii potrivit cărora rachete Alazan - cu rază scurtă de acţiune şi folosite de obicei pentru experimente meteorologice - au fost dotate cu focoase modificate pentru a purta material radioactiv. Se pare că de atunci, rachetele şi focoasele au dispărut din depozit. *"Nu am putut afla ce s'a întâmplat cu ele"*, a spus Nantoi. Guvernul Republicii Moldova a refuzat orice fel de comentariu.

Valeri Liţkai, care se consideră *"ministrul de Externe"* al Transnistriei, a caracterizat informaţiile despre bombele murdare drept campanie de defăimare. *"Nu există arme aici"*, a insistat el.

William Potter dela Institutul Monterey a afirmat că foşti oficiali guvernamentali sovietici sunt de părere că documentele ar putea fi autentice, dar consideră că este puţin probabil ca unităţile ruseşti să păstreze astfel de arme, având în vedere faptul că ei au acces la armament mult mai sofisticat.

Catalogând acuzaţiile despre bombele murdare drept un alt capitol al campaniei împotriva Transnistriei, Valeri Liţkai şi alţi *"oficiali"* transnistreni spun că nu au fost descoperite arme deţinute de teroriştii şi despre care s'ar putea spune cu certitudine că ar proveni din enclava lor. Totuşi, ei nu pot nega un fapt atât de evident precum comerţul cu arme.

În urmă cu patru ani, poliţia din Republica Moldova a oprit un camion care părăsea Transnistria, în interiorul căruia se aflau rachete anti-aeriene fabricate în Rusia, detonatoare şi explozibil, dar şi membri ai armatei transnistrene şi lt. col. Vladimir Nemkov, comandantul adjunct al trupelor ruseşti din Transnistria.

Deşi alţi oficiali au negat faptul că acest incident ar fi avut loc vreodată, Liţkai a confirmat existenţa sa, însă a sugerat că a fost vorba de o înscenare. Întrebat în legătură cu locul unde s'ar putea afla acum colonelul Nemkov, Liţkai a ridicat din umeri, iar după o pauză a spus: *"A dispărut"*.

GENIALITATEA STRATEGULUI KARL ROVE ÎN PARTIDA ELECTORALĂ DIN SUA: MIZA PUSĂ PE "CARTEA GULLIVER"

Trebue să recunoşti cu toată sinceritatea că strategul preşedintelui Bush, Karl Rove, a jucat până acum magistral în partida electorală. În zilele *"caucus-ului"* democrat din statul Iowa (la 19 Ianuarie s'a dat startul alegerilor primare care îl vor desemna pe candidatul democrat la Casa Albă n.re) când ochii Americii şi ai lumii sunt îndreptaţi asupra adversarilor preşedintelui, Rove le-a sustras acestora luminile rampei. La sfatul său, Bush a propus, rând pe rând legalizarea a peste 8 milioane de imigranţi clandestini, cucerirea Planetei Marte, apărarea căsătoriei - toate teme foarte apropiate de inima americanilor. Şi, în numele păcii, a început să *"reţească"* relaţia cu ONU, Franţa, Germania şi Rusia privind Irakul, o iniţiativă care, în contextul măcelului recent dela Bagdad în care şi-au pierdut viaţa civili irakieni, a subliniat necesitatea şi urgenţa demersului. Totodată, Rove a făcut în aşa fel ca preşedintele Bush să îşi ţină discursul programatic de început de an în faţa Congresului (mesajul privind Starea naţiunii), Marţi, 20 Ianuarie, după rezultatul *"caucus-ului"* din Iowa, distrăgând astfel atenţia opiniei publice şi a mass-media dela democraţi, comentează reputatul editorialist italian Ennio Caretto, într'un articol publicat de cotidianul Corriere della Sera.

"Blitz-ul" preventiv al lui Karl Rove are două obiective. Primul este acela de a conferi preşedintelui Bush statura unui Gulliver între lilliputani încă dela primele semne electorale prevestitoare. Rove intenţionează să contrapună visul realităţii, să transforme un preşedinte contestat într'un lider cu viziuni măreţe, aşa cum a fost John Kennedy. În ceea ce priveşte întărirea familiei, integrarea imigranţilor, explorarea spaţială, democraţia şi *"Pax americana"* în lume, el a văzut *"aripile"* cu ajutorul cărora Bush trebue să se înalţe deasupra tuturor.

Şi totuşi, măcelul dela Bagdad survenit în ajunul summitului, la ONU, dintre secretarul general, Kofi Annan, şi administratorul civil al SUA în Irak, Paul Bremer, l-ar putea împiedica pe preşedinte *"să îşi desfacă aripile"*. Multe depind încă de reacţia poporului irakian, devenit în prezent ţinta terorismului. Casa Albă a subliniat că preşedintele adresează la 20 Ianuarie un apel inspirat naţiunii, în care afirmă că este încă război, că securitatea internă şi mondială nu sunt încă garantate, dar amintind că Saddam Hussein a fost capturat şi reînnoind angajamentul în vederea victoriei asupra forţelor răului şi pentru salvgardarea Irakului.

Al doilea obiectiv al lui Rove este acela de a-l prezenta pe Bush, unul dintre preşedinţii cei mai conservatori din istoria Americii, drept un moderat. În politica externă, consilierul menţionează tocmai deschiderea preşedintelui faţă de criticii situaţiei din Irak, recurgerea la diplomaţie în disputa cu Iranul, Libia şi Coreea de Nord, reluarea dialogului transatlantic. În politica internă, el menţionează noul său plan de a scuti de taxe economiile familiale destinate instruirii copiilor şi pensiilor, efortul de a crea locuri de muncă, mobilizarea Bisericilor în domeniul social. Pentrucă revendică meritul de a fi salvat ţara şi lumea de terorism şi de a fi crescut prosperitatea prin reduceri fiscale, este un adevărat *"manifest electoral"*.

În strategia sa, cu cât mai radicale sunt poziţiile candidaţilor democraţi cu atât mai mult se deplasează preşedintele spre centru, o repetare a campaniei din 2000. Americanii vor avea în faţă nu liderul care polarizează naţiunea americană, ci unificatorul acesteia, aşa cum s'a întâmplat după atentatele teroriste din 11 Septembrie 2001. Este neîndoielnic faptul că dacă America ar vota astăzi, Rove ar câştiga partida şi Bush ar fi reales. Datorită consilierului său, liderul dela Casa Albă continuă să îi *"fenteze"* pe Howard Dean, John Kerry, Wesley Clark şi compania, iar sondajele îi atribuie un avantaj de peste 10 procente asupra rivalilor. Şi totuşi, sorţii lui Bush riscă să depindă de Irak, unde el are un nou inamic, Ayatollahul Ali Sistani, care visează probabil să îl facă pe preşedintele american să cunoască acelaşi deznodământ - înfrângerea electorală - pe care Ayatollahul Khomeini l-a reuşit cu Preşedintele Jimmy Carter în 1980. Sorţii lui Bush mai depind şi de tensiunile interne din SUA, care se accentuează tot mai mult, aşa cum o dovedesc două cărţi critice: cartea *"Două Americi"* a lui Stan Greenberg, deja consultant electoral al lui Francesco Rutelli (liderul coaliţiei Măslinul, de centru-stânga din Italia), pe tema scindării ţării *"fifty fifty"* şi cartea *"O dinastie americană"* a lui Kevin Phillips, un republican istoric, privind legăturile familiei Bush cu marile interese financiare. Potrivit lui Greenberg şi Phillips, care din 1972 participă la alegeri de pe maluri opuse, este prea devreme ca democraţii să fie declaraţi învinşi.

Karl Rove trebue să spere în soluţionarea crizei irakiene şi în convingerea alegătorilor indecişi şi a celor independenţi că s'a produs cu adevărat o schimbare la Bush şi că această schimbare nu este instrumentală, conchide Ennio Caretto.

CĂTRE CITITORI

SPRE CUNOŞTINŢĂ: Ţinem să facem cunoscut că Redacţia acestui zlar nu împărtăşeşte întotdeauna ideile şi punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

CĂTRE CORESPONDENŢI

Rugăm pe toţi corespondenţii noştri să trimită articolele spre publicare până la data de 15 a lunii precedente editării ziarului. Redacţia ziarului nu asigură publicarea articolelor nesosite la sediu până la această dată.

CRONICA VREMII

ROMÂNISMUL DE AZI

de [illegible]

România implicată într-un scandal politic în Grecia

Uniunea Europeană îngrădește spațiile străzilor

Voxurile parlamentare și cheltuielile alegătorilor înșelați în lista secretarilor de stat

Pentru orice schimbare de adresă, anunțați redacția ziarului cu cel puțin 4 săptămâni înainte